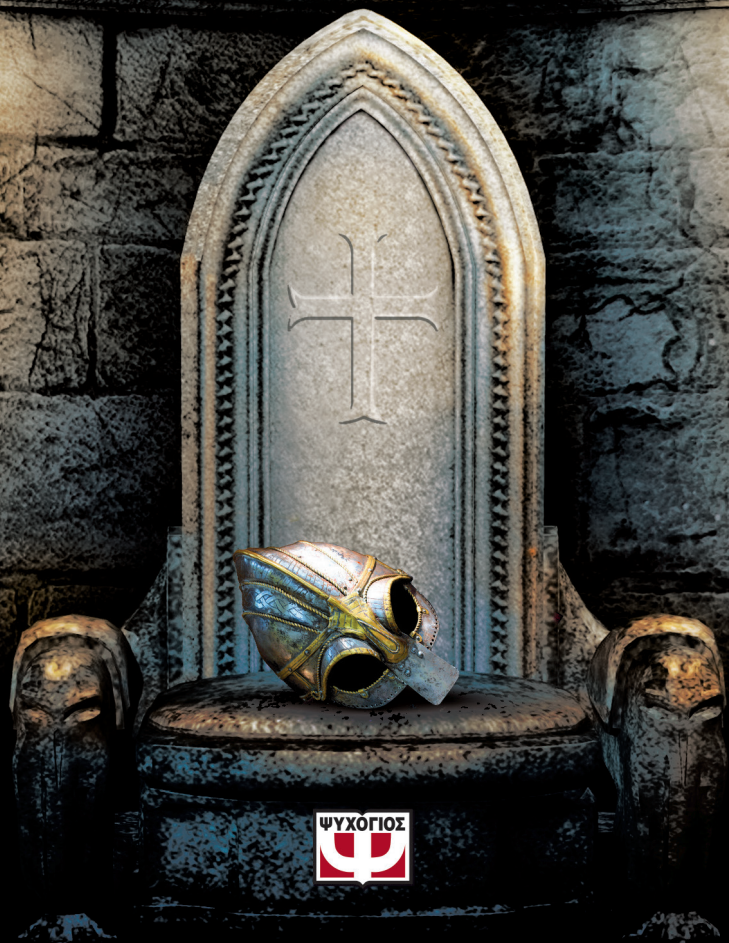

ΜΠΕΡΝΑΡΤ ΚΟΡΝΤΟΥΕΛ

Ο ΚΕΝΟΣ ΘΡΟΝΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ο ΚΕΝΟΣ ΘΡΟΝΟΣ

Μπέρναρντ Κόρνγουελ

Ο Ούτρεντ υποφέρει ακόμα από το τραύμα που αποκόμισε στη μάχη του Τέοτανγκελε, ενώ η Έθελφλεντ εξακολουθεί να υπερασπίζεται με επιτυχία τα βόρεια σύνορα της Μερκίας, άρχοντας της οποίας είναι ο σύζυγός της Έθελρεντ. Ο επικείμενος θάνατός του όμως έχει ήδη συγκεντρώσει στην αυλή της Μερκίας τους επίδοξους μνηστήρες για τη θέση του άρχοντα. Επικρατέστερος ανάμεσά τους ο αρχηγός της φρουράς, ο Έρντβολφ. Το μόνο που έχει να κάνει είναι να παντρευτεί την Έλφουιν, κόρη του Έθελρεντ και της Έθελφλεντ. Παράλληλα, ένας από τους ισχυρότερους άντρες της Σαξονίας βρίσκεται στη Μερκία. Στόχος του, εκτός από το να εγκαταστήσει τον Έρντβολφ στον θρόνο, να βγάλει από τη μέση τον νόθο γιο του Έντουαρντ, βασιλιά της Σαξονίας, για να είναι σίγουρος ότι θα είναι ο δικός του εγγονός αυτός που θα τον διαδεχτεί. Ο Ούτρεντ όμως έχει αντίθετη γνώμη. Πρέπει να προστατέψει το νεαρό αγόρι, αλλά και να επιβάλει την Έθελφλεντ στην ηγεσία της Μερκίας. Σε αυτή την περιπέτεια έχει μαζί του, εκτός από τους γνωστούς συντρόφους του, τον γιο του αλλά και την κόρη του Στίορα. Τίποτα δεν είναι εύκολο για τον καταπονημένο Ούτρεντ. Μόνη του ελπίδα για θεραπεία είναι να βρει το σπαθί που τον τραυμάτισε. Μια τρίτη περιπέτεια λοιπόν ξεκινάει γι' αυτόν. Θα κατορθώσει άραγε να φέρει σε πέρας όλα αυτά που έχει αναλάβει;

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: THE EMPTY THRONE
Από τις Εκδόσεις Harper, Λονδίνο 2015
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ο κενός θρόνος**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Bernard Cornwell
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρήστος Καψάλης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουρίδα
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Δημήτρης Χαροκόπος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Bernard Cornwell, 2014

© Χάρτη: John Gilkes, 2014

© Φωτογραφίας εξωφύλλου: BackgroundStor/depositphotos

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2016

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1666-3

Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1667-0

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΜΠΕΡΝΑΡΝΤ ΚΟΡΝΤΟΥΕΛ

Ο ΚΕΝΟΣ ΘΡΟΝΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Μετάφραση: Χρήστος Καψάλης

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Η ΤΡΙΑΟΓΓΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΑΡΘΟΥΡΟΥ

- Ο Βασιλιάς του Χειμώνα*, 2003, μτφρ. Ρένα Χατχούτ
Ο Εχθρός του Θεού, 2004, μτφρ. Ρένα Χατχούτ
Εξκάλιμπερ, 2005, μτφρ. Ρένα Χατχούτ

Η ΤΡΙΑΟΓΓΙΑ ΤΟΥ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥ

- Οι Καβαλάρηδες της Σκιάς*, 2002, μτφρ. Ρένα Χατχούτ
Οι Τοξότες της Πίστης, 2005, μτφρ. Ρένα Χατχούτ
Οι Αιρετικοί, 2006, μτφρ. Ρένα Χατχούτ

ΣΑΞΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

- Το Τελευταίο Βασίλειο*, 2007, μτφρ. Νίκος Γ. Παπαδάκης
Ο Χλομός Καβαλάρης, 2008, μτφρ. Νίκος Γ. Παπαδάκης
Οι Άρχοντες του Βορρά, 2009, μτφρ. Νίκος Γ. Παπαδάκης
Το Τραγούδι του Ξίφους, 2011, μτφρ. Μαρίνα Κόφφα
Φλεγόμενη γη, 2013, μτφρ. Χρήστος Καψάλης
Ο Θάνατος των Βασιλέων, 2014, μτφρ. Χρήστος Καψάλης
Ο Παγανιστής Άρχοντας, 2015, μτφρ. Χρήστος Καψάλης

Στην Πέγκι Ντέιβις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χάρτης

Τοπωνύμια

Πρόλογος

Μέρος Πρώτο

Ο ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΣ ΑΡΧΟΝΤΑΣ

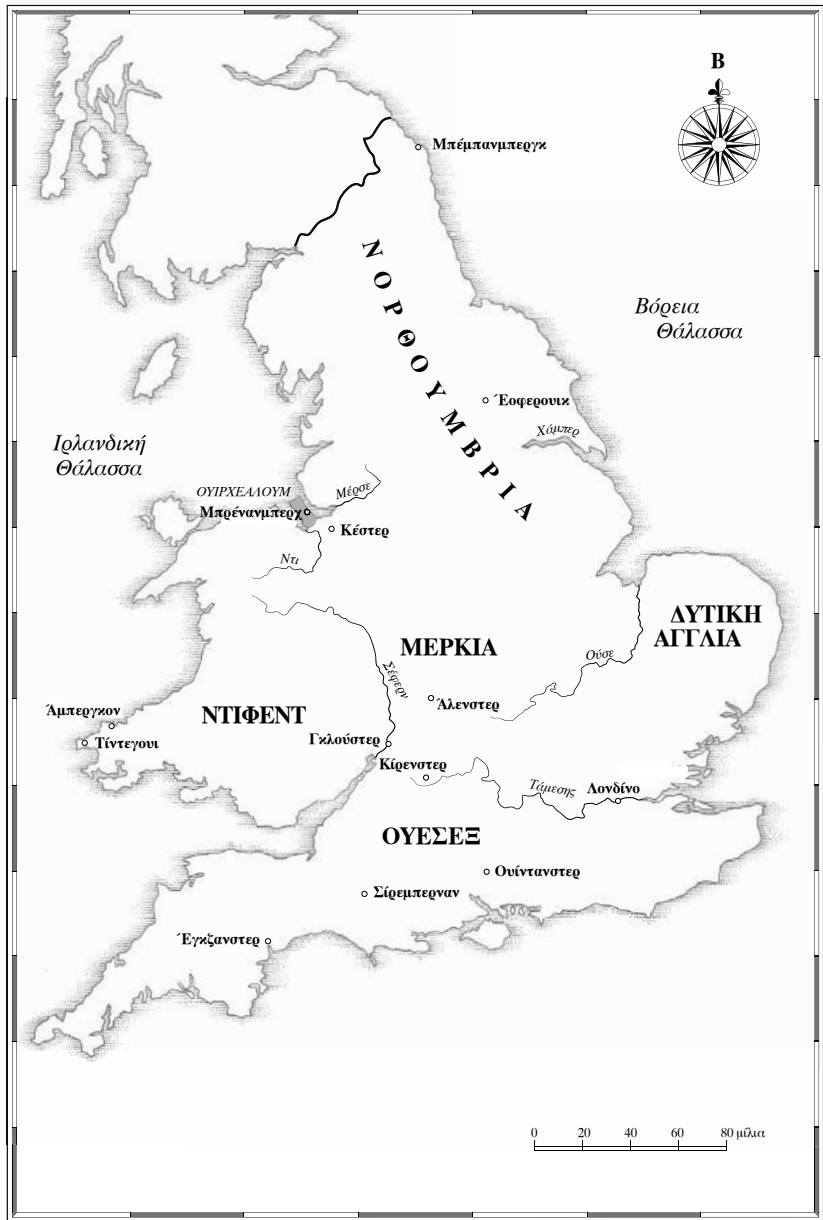
Μέρος Δεύτερο

Η ΚΥΡΑ ΤΗΣ ΜΕΡΚΙΑΣ

Μέρος Τρίτο

Ο ΘΕΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ιστορικό Σημείωμα

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ

Η γραφή των τοπωνυμίων στην Αγγλία της αγγλοσαξονικής περιόδου ήταν δύσκολη υπόθεση, καθώς δεν υπήρχε συνεπής τρόπος γραφής, ούτε καν συμφωνία σχετικά με αυτό καθαυτό το όνομα. Επομένως, το Λονδίνο αποδιδόταν ανά περίπτωση ως Λουντόνια, Λούντενμπεργκ, Λουντέν, Λούντενβικ, Λούντενκεστερ και Λουντρο. Οποσδήποτε κάποιος αναγνώστης θα προτιμούσαν άλλες εκδοχές των τοπωνυμίων από αυτές που παρατίθενται στη συνέχεια, όμως, στις περισσότερες περιπτώσεις, επέλεξα τη γραφή που παρατίθεται είτε στο *Oxford*, είτε στο *Cambridge Dictionary of English Place-Names* για τις περιόδους εκείνες που προσεγγίζουν περισσότερο το έτος 900 μ.Χ., όμως ακόμη και αυτή η λύση δεν είναι απόλυτη. Η νήσος Χέιλινγκ, λ.χ., το 956 μ.Χ., αποδιδόταν είτε ως Χέιλινσινγκερ, είτε ως Χέγκλινγκεϊγκε. Άλλωστε, ούτε οι δικές μου αποφάσεις ήταν απόλυτα προσανατολισμένες σε μία κατεύθυνση· κανονικά την Αγγλία θα έπρεπε να τη γράφω Ένγκλαλαντ και προτίμησα τη χρήση της σύγχρονης απόδοσης για το όνομα της περιοχής της Νορθουμβρίας, αντί του Νορ Χίμπραλοντ, προκειμένου να αποφευχθεί η εντύπωση ότι τα σύνορα του αρχαίου βασιλείου συμπίπτουν με αυτά της σύγχρονης κομητείας. Επομένως, η λίστα αυτή, όπως και οι γραφές των τοπωνυμίων, διατηρεί κάποιες ιδιορρυθμίες.

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ	ΜΕΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ
Abergwaun	Άμπεργκον	Fishguard, Pembrokeshire
Alencestre	Άλενστερ	Alcester Warwickshire
Beamfleot	Μπίμφλεοτ	Benfleet, Essex
Bebbanburg	Μπέμπανμπεργκ	Κάστρο Bamburgh, Northumberland
Brunanburh	Μπρένανμπερχ	Bromborough, Cheshire
Cadum	Κάντουμ	Caen, Normandy
Ceaster	Κέστερ	Chester, Cheshire
Cirrenceastre	Κίρενστερ	Cirencester, Gloucestershire
Cracgelad	Κράγκκελαντ	Cricklade, Wiltshire
Cumbraland	Κάμπραλαντ	Cumbria
Defnascir	Ντέφναςκιρ	Devonshire
Eoferwic	Έοφερουικ	York
Eveshonne	Έβεσομ	Evesham, Worcestershire
Exanceaster	Έγκξανστερ	Exeter, Devon
Faganforda	Φαγκρανφόρντα	Fairford, Surrey
Gleawecestre	Γκλούστερ	Gloucester, Gloucestershire
Lundene	Λονδίνο	London
Lundi	Λούντι	Νήσος Lundi, Devon
Mæse	Μέρσε	Ποταμός Mersey

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ	ΜΕΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ
Neustria	Νεουστρία	Η δυτικότετη επαρχία της Φραγκίας, συμπεριλαμβανομένης της Νορμανδίας
Sæfern	Σέφερν	Ποταμός Severn
Scireburnan	Σίρεμπερναν	Sherborne, Dorset
Sealtwic	Σέλτγουικ	Droitwich, Worcestershire
Teotanheale	Τέοτανχελε	Tettenhall, West Midlands
Thornsæta	Θορνσέτα	Dorset
Tyddewi	Τίντεγουι	St Davids, Pembrokeshire
Wiltunscir	Ουίλτονσια	Wiltshire
Wintanceaster	Ουίντανστερ	Winchester, Hampshire
Wirhealum	Ουίρχεαλουμ	The Wirral, Cheshire

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

QΟΝΟΜΑΖΟΜΑΙ ΟΥΤΡΕΝΤ. ΕΙΜΑΙ ΓΙΟΣ του Ούτρεντ, ο οποίος ήταν γιος του Ούτρεντ, και ο πατέρας του ονομαζόταν επίσης Ούτρεντ. Τα ονόματα αυτά εμφανίζονται πάνω σε παμπάλαια έγγραφα, τα οποία δηλώνουν ρητά πως ο Ούτρεντ, γιος του Ούτρεντ και εγγονός του Ούτρεντ, είναι ο νόμιμος, μοναδικός και αιώνιος κάτοχος των εδαφών που ορίζονται προσεκτικά από πέτρες και αναχώματα, από οξιές και φλαμουριές, από έλη και τη θάλασσα. Εκείνος ο τόπος βρίσκεται στα βόρεια της χώρας που έχουμε μάθει να ονομάζουμε Ένγκλαλαντ. Είναι ένας τόπος θαλασσοδαρμένος, κάτω από έναν ανεμοδαρμένο ουρανό. Είναι ο τόπος που ονομάζουμε Μπέμπανμπεργκ.

Ήμουν ολόκληρος άντρας όταν πρωτοαντίκρισα το Μπέμπανμπεργκ, και την πρώτη φορά που επιτεθήκαμε στα ψηλά του τείχους, αποτύχαμε. Εκείνα τα χρόνια, άρχοντας του επιβλητικού οχυρού ήταν ο ξάδερφος του πατέρα μου. Ο πατέρας του το είχε κλέψει από τον δικό μου πατέρα. Ήταν μια βεντέτα. Η εκκλησία δοκίμασε να τερατίσει εκείνη τη βεντέτα, λέγοντας πως εχθρός όλων των Σαξόνων χριστιανών ήταν οι παγανιστές Βόρειοι, είτε Δανοί, είτε Βίκινγκς, όμως ο πατέρας μου με έβαλε να ορκιστώ να κρατήσω τη βεντέτα. Αν είχα αρνηθεί να δώσω τον όρκο, θα με είχε αποκληρώσει, ακριβώς όπως αποκλήρωσε κι αποκήρυξε τον μεγαλύτερο αδερφό μου, όχι επειδή

ο αδερφός μου αρνήθηκε να συνεχίσει τη βεντέτα, αλλά επειδή χειροτονήθηκε χριστιανός ιερέας. Κάποτε με έλεγαν Όσπερτ, όμως όταν ο μεγαλύτερος αδερφός μου έγινε ιερέας, μου δόθηκε το όνομά του. Το όνομά μου είναι Ούτρεντ του Μπέμπανμπεργκ.

Ο πατέρας μου ήταν παγανιστής, πολέμαρχος και φοβερός. Συχνά μου έλεγε πως κι εκείνος φοβόταν τον δικό του πατέρα, όμως αυτό δεν μπορώ να το πιστέψω, γιατί τίποτε δεν έμοιαζε ικανό να τον φοβίσει. Πολλοί άνθρωποι λένε πως η χώρα μας θα ονομαζόταν Ντέινλαντ, και όλοι μας θα λατρεύαμε τον Θωρ και τον Όντιν, αν δεν ήταν ο πατέρας μου, κι αυτό είναι αλήθεια. Αλήθεια, και συνάμα αλλόκοτο, γιατί ο πατέρας μου μισούσε τον θεό των χριστιανών, τον αποκαλούσε «καρφωμένο θεό», και όμως, παρά το μίσος του, αφιέρωσε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του πολεμώντας εναντίον των παγανιστών. Η Εκκλησία αρνείται να παραδεχτεί πως η Ένγκλαλαντ υπάρχει χάρη στον πατέρα μου, ισχυρίζεται πως την έχτισαν και τη φύλαξαν χριστιανοί πολεμιστές, όμως ο κόσμος στην Ένγκλαλαντ ξέρει την αλήθεια. Κανονικά, ο πατέρας μου έπρεπε να ονομάζεται Ούτρεντ της Ένγκλαλαντ.

Το Σωτήριο όμως έτος 911 Ένγκλαλαντ δεν υπήρχε. Υπήρχε το Ουέσεξ και η Μερκία, η Ανατολική Αγγλία και η Νορθουμβρία, και καθώς ο χειμώνας παραχωρούσε τη θέση του σε μια δύστροπη άνοιξη εκείνη τη χρονιά, εγώ βρισκόμουν στα σύνορα της Μερκίας με τη Νορθουμβρία, στα πυκνά δάση βόρεια του ποταμού Μέρσε. Ήμαστε τριάντα οκτώ στο σύνολο, όλοι καβάλα σε γερά άλογα, να περιμένουμε ανάμεσα στα γυμνωμένα από τον χειμώνα κλαδιά ενός ψηλού δάσους. Από κάτω μας απλωνόταν μια κοιλάδα, μέσα από την οποία κυλούσε ένα γοργό ποτάμι προς τον νότο, και η πάχνη δεν έλεγε να φύγει από τα σκιασμένα ρέματα. Στην κοιλάδα δεν υπήρχε ψυχή, παρ' ότι λίγες στιγμές νωρίτερα κάπου εξήντα πέντε καβαλάρηδες είχαν ακολουθήσει το ποτάμι προς τον νότο, και είχαν χαθεί στο σημείο όπου η κοιλάδα και η κοίτη τραβούσαν απότομα προς τα δυτικά. «Κοντεύει η ώρα», είπε ο Ρέντβαλντ.

Από νευρικήτητα το είχε πει, κι εγώ δεν αποκρίθηκα. Ήμουν κι εγώ νευρικός, όμως προσπαθούσα να μην το δείχνω. Προτιμούσα

να φαντάζομαι τι θα έκανε ο πατέρας μου, αν ήταν εδώ. Θα ήταν σκυμμένος πάνω στη σέλα, με βλέμμα αγριεμένο, ακίνητος, οπότε κι εγώ έσκυψα πάνω από τη σέλα μου και κάρφωσα το βλέμμα μου στην κοιλάδα. Ακούμπησα τη λαβή του ξίφους μου.

Το ξίφος μου το έλεγαν Ράμφος του Κόρακα. Φαντάζομαι πως πρωτύτερα είχε κάποιον άλλο όνομα, μιας και ανήκε στον Σίγκουρντ Θόρσον, κι εκείνος θα πρέπει να του είχε δώσει κάποιο όνομα, όμως δεν έμαθα ποτέ ποιο ήταν αυτό. Στην αρχή νόμισα πως το σπαθί το έλεγαν Βλφμπερχτ, γιατί εκείνο το αλλόκοτο όνομα ήταν χαραγμένο με μεγάλα γράμματα πάνω στη λεπίδα. Ήταν γραμμένο έτσι:

†ΒΛΦΜΠΕΡΧ†Τ

Όμως ο Φίναν, φίλος του πατέρα μου, μου είπε πως Βλφμπερχτ ήταν το όνομα του Φράγκου οπλουργού που είχε φτιάξει το ξίφος, και ότι ήταν εκείνος που έφτιαχνε τις καλύτερες κι ακριβότερες λεπίδες σε ολόκληρη τη Χριστιανούνη, και έτσι πρέπει να είναι, αφού ο Βλφμπερχτ βάζει σταυρούς μπροστά και μέσα στο όνομά του. Ρώτησα τον Φίναν πώς θα γινόταν να βρούμε τον Βλφμπερχτ για να αγοράσουμε κι άλλα σπαθιά, όμως ο Φίναν λέει πως είναι ένας μαγικός οπλουργός που δουλεύει μυστικά. Αφήνει κάποιος σιδεράς το καμίνι του για να ξεκουραστεί τη νύχτα, και το πρωί γυρνάει κι ανακαλύπτει πως από το σιδηρουργείο είχε περάσει ο Βλφμπερχτ, αφήνοντας πίσω του ένα ξίφος σφυρηλατημένο στις φλόγες της κόλασης, σβησμένο στο αίμα δράκοντα. Εγώ το ονόμασα Ράμφος του Κόρακα γιατί το λάβαρο του Σίγκουρντ ήταν ένας κόρακας. Αυτό ήταν το ξίφος που βάσταγε ο Σίγκουρντ όταν με πολέμησε, όταν η μαχαίρα μου του θέρισε τα σωθικά. Θυμάμαι πολύ καλά εκείνο το χτύπημα, θυμάμαι την αντίσταση του έξοχου θώρακά του καθώς υποχωρούσε, το βλέμμα του καθώς συνειδητοποιούσε πως πέθαινε, την έξαψη που αισθανόμουν καθώς έσερνα τη λεπίδα πλαγιαστά, για να πάρω τη ζωή από μέσα του. Αυτό είχε συμβεί την προηγούμενη χρονιά, στη μάχη στο Τέοτανχελε, όταν οι Δανοί αναγκάστηκαν να αποσυρθούν από την κεντρική Μερ-

κία, στην ίδια μάχη όπου ο πατέρας μου είχε σκοτώσει τον Κνουτ Ράνουλφσον, όμως στην προσπάθειά του είχε τραυματιστεί από το ξίφος του Κνουτ, την Οργή του Πάγου.

Το Ράμφος του Κόρακα ήταν καλό ξίφος, το λογάριαζα καλύτερο ακόμη κι από την Ανάσα του Δράκου, τη λεπίδα του πατέρα μου. Ήταν όπλο μακρύ, μα απρόσμενα ελαφρύ, και τα άλλα σπαθιά έσπαγαν όταν έβρισκαν την κόψη του. Ήταν ξίφος πολεμιστή, και το είχα μαζί μου εκείνη την ημέρα, στο ψηλό δάσος πάνω από την παχυνόμενη κοιλάδα, εκεί όπου το ποτάμι κυλούσε τόσο γοργά. Κουβαλούσα το Ράμφος του Κόρακα, και τη μαχαίρα μου, την Άτορ. Άτορ σημαίνει φαρμάκι, και ήταν ένα όπλο με κοντή λεπίδα, κατάλληλο για χρήση εκεί που δεν υπάρχει χώρος, στο τείχος των ασπίδων. Ήταν λεπίδα φονική, και το φαρμάκι της ήταν που σκότωσε τον Σίγκουρντ. Μαζί είχα και τη στρόγγυλη ασπίδα μου, πάνω στην οποία υπήρχε ζωγραφισμένο το κεφάλι του λύκου, το έμβλημα της οικογένειάς μας. Φορούσα ένα κράνος που κατέληγε σε λυκοκεφαλή, και πάνω από το δερμάτινο γιλέκο μου έναν πλεχτό, φράγκικο θώρακα, και πάνω από όλα αυτά μια κάπα από αρκουδοτόμαρο. Είμαι ο Ούτρεντ Ούτρεντσον, ο νόμιμος άρχοντας του Μπέμπανμπεργκ, κι εκείνη τη μέρα ήμουν νευρικός.

Ήμουν επικεφαλής της ομάδας των πολεμιστών. Μετρούσα μόλις είκοσι ένα χρόνια, και κάποιοι από τους άντρες πίσω μου είχαν σχεδόν τα διπλάσια χρόνια μου, και πολύ μεγαλύτερη εμπειρία, όμως εγώ ήμουν ο γιος του Ούτρεντ, άρχοντας, οπότε είχα το πρόσταγμα. Οι περισσότεροι από τους άντρες ήταν χωμένοι ανάμεσα στα δέντρα, μονάχα ο Ρέντβαλντ και ο Σίτρικ βριόσκονταν εκεί, μαζί μου. Και οι δυο τους μεγαλύτεροι στα χρόνια, σταλμένοι να με συμβουλεύουν ή, πιο σωστά, να με εμποδίσουν να κάνω κάποια βλακεία από ξεροκεφαλιά. Τον Σίτρικ τον ήξερα μια ζωή, ήταν ένας από τους έμπιστους του πατέρα μου, ενώ ο Ρέντβαλντ ήταν πολεμιστής στην υπηρεσία της αρχόντισσας Έθελφλεντ. «Μπορεί και να μην έρθουν», είπε. Ήταν άντρας σοβαρός, μαζεμένος και προσεκτικός, και είχα την υποψία πως μπορεί και να ήλπιζε να μη φανεί ο εχθρός.

«Μη σκας, θα έρθουν», ρουθούνισε ο Σίτρικ.

Και πράγματι, ήρθαν. Ξεπρόβαλλαν γοργά από τον βορρά, μια ομάδα καβαλάρηδων οπλισμένων με ασπίδες, δόρατα, τσεκούρια και σπαθιά. Βίκινγκς. Έγεια προς τα εμπρός στη σέλα, προσπαθώντας να μετρήσω τους καβαλάρηδες που σπιρουνίζαν τα άλογά τους δίπλα στο ποτάμι. Να 'τανε τρία πληρώματα; Τουλάχιστον εκατό άντρες, κι ανάμεσά τους ο Χάκι Γκρίμσον, ή τουλάχιστον εκεί πέρα κυμάτιζε το λάβαρό του, ένα πλοίο.

«Εκατόν είκοσι», είπε ο Σίτρικ.

«Παραπάνω», είπε ο Ρέντβαλντ.

«Εκατόν είκοσι», επέμεινε ξερά ο Σίτρικ.

Εκατόν είκοσι καβαλάρηδες, που καταδίωκαν τους εξήντα πέντε, οι οποίοι είχαν περάσει από την κοιλάδα λίγες στιγμές νωρίτερα. Εκατόν είκοσι άντρες που ακολουθούσαν το λάβαρο του Χάκι Γκρίμσον, το οποίο υποτίθεται πως έδειχνε ένα κόκκινο πλοίο πάνω σε μια άσπρη θάλασσα, όμως η κόκκινη βαφή του μαλλιού είχε ξεθωριάσει, είχε γίνει καφετιά και είχε λεκιάσει την άσπρη θάλασσα, έτσι που έμοιαζε λες και το περήφανο σκαρί αιμορραγούσε. Ο σημαιοφόρος κάλπαζε δίπλα σε έναν μεγαλόσωμο άντρα που ήταν πάνω σε ένα γεροδεμένο μαύρο άλογο, και υπέθεσα πως εκείνος ο θηριώδης άντρας ήταν ο Χάκι. Ήταν Βίκινγκ που είχε εγκατασταθεί στην Ιρλανδία, από εκεί είχε περάσει στη Βρετανία και είχε βρει εδάφη βόρεια του ποταμού Μέρσε, και έβαλε με τον νου του να πλουτίσει κάνοντας επιδρομές προς τον Νότο, στη Μερκία. Είχε πιάσει σκλάβους, είχε αρπάξει ζωντανά και περιουσίες, μέχρι και στα ρωμαϊκά τείχη του Κέστερ είχε επιτεθεί, αν και η επίθεση είχε αποκρουστεί σχετικά εύκολα από τη φρουρά της αρχόντισσας Έθελφλεντ. Ήταν, με δυο λόγια, κακός μπελάς, και αυτός ήταν ο λόγος που βρισκόμασταν τώρα βόρεια του Μέρσε, χωμένοι ανάμεσα στα δέντρα που είχε γυμνώσει ο χειμώνας, παρακολουθώντας τους πολεμιστές του να καλπάζουν ορμητικά προς τον νότο, ακολουθώντας το παχυνμένο μονοπάτι δίπλα στο ποτάμι.

«Μήπως να...» έκανε να πει ο Ρέντβαλντ.

«Όχι ακόμη», τον διέκοψα. Άγγιξα το Ράμφος του Κόρακα, να σιγουρευτώ πως σάλεψε μέσα στο θηκάρι του.

«Όχι ακόμη», συμφώνησε ο Σίτρικ.

«Γκόντρικ!» φώναξα, και ο υπηρέτης μου, ένα δωδεκάχρονο αγόρι που άκουγε στο όνομα Γκόντρικ Γκρίντανσον, πετάχτηκε από το σημείο όπου περίμεναν οι άντρες μου. «Δόρου», είπα.

«Άρχοντά μου», αποκρίθηκε εκείνος και μου πέρασε το τρίμετρο κοντάρι από ξύλο φλαμουριάς, που κατέληγε σε μια βαριά, σιδερένια μύτη.

«Θα καλπάζεις πίσω μας», είπα στον Γκόντρικ, «κάμποσο πίσω. Έχεις το κέρατο;»

«Μάλιστα, άρχοντά μου». Σήκωσε το κέρατο να μου το δείξει. Το σάλπισμα του κέρατου θα καλούσε σε βοήθεια τους εξήντα πέντε καβαλάρηδες, έτσι και το πράγμα δεν πήγαινε καλά, αν και αμφέβαλλα για το πόσο θα μπορούσαν πραγματικά να βοηθήσουν, έτσι και η μικρή ομάδα μου δεχόταν επίθεση από τους φοβερούς καβαλάρηδες του Χάκι.

«Έτσι κι έχουν ξεπεζέψει», είπε ο Σίτρικ, μιλώντας στο αγόρι, «να βοηθήσεις να προγκήξουμε τ' άλογά τους».

«Καλύτερα να μείνω κοντά στον...» έκανε να πει ο Γκόντρικ, θέλοντας σίγουρα να παρακαλέσει να μείνει στο πλευρό μου, ώστε να ριχτεί στη μάχη, όμως σταμάτησε απότομα μόλις του έριξε ο Σίτρικ μια ανάστροφη.

«Θα βοηθήσεις να προγκήξουμε τα άλογα», γρούλισε ο Σίτρικ.

«Μάλιστα», είπε το αγόρι. Το χείλος του είχε ματώσει.

Ο Σίτρικ ανασήκωσε το ξίφος που φώλιαζε στο θηκάρι του. Στα μικράτα του, ήταν υπηρέτης του πατέρα μου, και το δίχως άλλο θα είχε θελήσει κι αυτός εκείνα τα χρόνια να πολεμήσει στο πλευρό των μεγάλων, όμως δεν υπήρχε πιο σίγουρος τρόπος να πεθάνει ένα αγόρι από το να δοκιμάσει να πολεμήσει πωρωμένους Βίκινγκς. «Έτοιμος;» ρώτησε, για να με παρακινήσει.

«Πάμε να σκοτώσουμε τους μούλους», είπα.

Η συμμορία του Χάκι είχε τραβήξει δυτικά, είχε χαθεί από μπροστά μας. Ακολουθούσαν το ρέμα, που κατέληγε σε έναν από τους παραπόταμους του Μέρσε, κάπου τρία χιλιόμετρα παρακάτω από την απότομη στροφή της κοιλάδας προς τα δυτικά. Εκεί υπήρχε

ένας λοφίσκος, στο σημείο όπου τα δυο ρέματα συναντιόνταν, περισσότερο έμοιαζε με μακρύ, χορταριασμένο τύμβο, σαν κι εκείνους που είχαν σπείρει οι παλιοί σε ολόκληρο τον τόπο, κι εκεί ήταν που ο Χάκι θα πέθαινε ή θα έχανε τη μάχη, πράγμα που, τελικά, ήταν ένα και το αυτό.

Κατηφορίσαμε τον λόφο, σπιρουνίζοντας, αν και δε βιαζόμουν, καθώς δεν ήθελα να κοιτάξουν προς τα πίσω οι άντρες του Χάκι και να μας δουν. Φτάσαμε στο ρέμα και τραβήξαμε νότια. Δεν είχαμε καμιά βιασύνη, αντίθετα, επιβράδυνα, ενώ ο Σίτρικ τράβηξε μπροστά να δει τι μας περίμενε. Τον παρακολούθησα να ξεπεζεύει και να βρίσκει ένα σημείο από όπου μπορούσε να δει προς τα δυτικά. Ήταν σκυφτός, με το ένα χέρι σηκωμένο να μας κάνει νόημα να σταθούμε, και πέρασε κάμποση ώρα προτού γυρίσει τρέχοντας στο άλογο του και μας γνέψει να συνεχίσουμε. Όταν φτάσαμε δίπλα του, μου χαμογέλασε πλατιά. «Έχουν σταθεί κάμποσο παρακάτω στην κοιλάδα», είπε, και ήταν σαν να σφύριζε κάπως, μιας κι ένα δανέζικο δόρυ του είχε μαζέψει τα μπροστινά δόντια στη μάχη του Τέοτανχελε, «κι έχουν κατεβάσει τις ασπίδες τους». Περνώντας από κάτω μας, είχαν τις ασπίδες κρεμασμένες στις ράχες τους, όμως ο Χάκι προφανώς περίμενε φασαρίες εκεί όπου τελείωνε η κοιλάδα κι έτσι είχε σταθεί για να δώσει χρόνο στους άντρες του να προετοιμαστούν για μάχη. Οι δικές μας ασπίδες ήταν ήδη περασμένες στα μπράτσα μας.

«Θα ξεπεζέψουν μόλις φτάσουν στην άκρη της κοιλάδας», είπα.

«Και εκεί θα σχηματίσουν τείχος ασπίδων», συμπλήρωσε ο Σίτρικ.

«Άρα, δε μας βιάζει κάτι», ολοκλήρωσα τη σκέψη, χαμογελώντας πλατιά.

«Μπορεί να βιαστούν αυτοί», πρότεινε ο Ρέντβαλντ. Ανησυχούσε μήπως ξεκινήσει η μάχη χωρίς εμάς.

Έγνεψα αρνητικά. «Τους περιμένουν εξήντα πέντε Σάξονες», του είπα, «και μπορεί ο Χάκι να έχει περισσότερους άντρες, όμως και πάλι θα κοιτάξει να φυλαχτεί». Οι Βίκινγκς θα είχαν σχεδόν διπλάσιους πολεμιστές από ό,τι οι Σάξονες που τους περίμεναν, όμως εκείνοι οι Σάξονες είχαν πάρει θέσεις πάνω σε λόφο, και εί-

χαν σχηματίζει ήδη τείχος από ασπίδες. Οπότε ο Χάκι θα έπρεπε να βάλει τους δικούς του να ξεπεζέψουν αρκετά μακριά, ώστε να μη δεχτούν επίθεση όση ώρα οι άντρες του σχηματίζουν το δικό τους τείχος ασπίδων, και μόνο όταν θα είχαν σχηματίσει την παράταξή τους και τα άλογά τους θα είχαν απομακρυνθεί σε ασφαλές σημείο θα έδινε διαταγή να προχωρήσουν, και όλο αυτό θα έπαιρνε ώρα. Χρειάζεται τεράστιο θάρρος για να πολεμήσεις στο τείχος των ασπίδων, με τον εχθρό κοντά, τόσο που μυρίζεις το χνότο του, ενώ οι λεπίδες θερίζουν τριγύρω. Άρα ο Χάκι θα προχωρούσε αργά, έχοντας τη σιγουριά του αριθμητικού πλεονεκτήματος, αλλά και τον νου του μήπως οι Σάξονες που τον περιέμεναν είχαν στήσει κάποια παγίδα. Ο Χάκι δεν είχε την πολυτέλεια να χάσει άντρες. Ίσως να λογάριαζε πως θα μπορούσε να κερδίσει τη μάχη στο σημείο όπου το ρέμα συναντούσε το μεγαλύτερο ποτάμι, όμως και πάλι θα φυλαγόταν.

Οι Ιρλανδοί Βίκινγκς είχαν αρχίσει να εξαπλώνονται στη Βρετανία. Ο Φίναν, έμπιστος του πατέρα μου, ισχυριζόταν πως οι ντόπιοι Ιρλανδοί είχαν αποδειχτεί τρομερός αντίπαλος, κι έτσι οι Βίκινγκς είχαν καθηλωθεί στις ανατολικές ακτές της Ιρλανδίας. Όμως στη δόθε πλευρά της θάλασσας, ο τόπος βόρεια του Μέρσε και νότια των σκοτσέζικων βασιλείων ήταν τόπος άγριος, αδάμαστος, κι έτσι τα πλοία τους έσκισαν τα κύματα, φέροντάς τους να εγκατασταθούν στο Κάμπραλαντ. Το Κάμπραλαντ κανονικά ήταν κομμάτι της Νορθουμβρίας, όμως ο Δανός βασιλιάς στο Έοφερουικ είχε καλοδεχτεί τους νεοφερμένους. Οι Δανοί φοβούνταν την αυξανόμενη δύναμη των Σαξόνων, και οι Ιρλανδοί Βίκινγκς ήταν άγριοι πολεμιστές, ικανοί να βοηθήσουν στην υπεράσπιση των εδαφών που βασιλεύουν οι Δανοί. Απλώς ο Χάκι είχε φτάσει τελευταίος, οπότε σκέφτηκε να πλουτίσει σε βάρος της Μερκίας, και αυτός ήταν ο λόγος που μας είχαν στείλει για να τον καταστρέψουμε. «Να θυμάστε!» φώναξα στους άντρες μου. «Μονάχα ένας τους πρέπει να γλιτώσει!»

Να αφήνεις έναν ζωντανό, αυτή ήταν η συμβουλή του πατέρα μου. Άφησε έναν να ζήσει, για να μεταφέρει τα μαύρα μαντάτα

στους άλλους, να τους φοβίσει, αν και είχα την υποψία πως όλοι οι άντρες του Χάκι βρισκόταν εδώ, πράγμα που σήμαινε πως αυτός που θα γλίτωνε, αν γλίτωνε κάποιος, θα ανακοίνωνε την ήττα σε χήρες και ορφανά. Οι ιερείς μας λένε να αγαπάμε τους εχθρούς μας, αλλά να μην τους δείχνουμε έλεος, και ο Χάκι δεν είχε κερδίσει το παραμικρό δικαίωμα να περιμένει κάτι τέτοιο. Είχε εξαπολύσει επιδρομές στα εδάφη γύρω από το Κέστερ και η φρουρά εκεί, παρ' ότι ικανή να υπερασπιστεί τα τείχη, δεν επαρκούσε ώστε να τα κρατήσει και ταυτόχρονα να διώξει τους επιδρομείς βόρεια του Μέρσε, οπότε είχαν καλέσει σε βοήθεια. Βρισκόμασταν εδώ για να βοηθήσουμε, και τώρα καλπάζαμε προς τα δυτικά, πλάι στο ρέμα, το οποίο γινόταν όλο και πιο φαρδύ, όλο και ρηχότερο, και είχε πάψει να κυλά ορμητικά πάνω από τα βράχια. Ζαρωμένες, πυκνές σκλήθρες φύτρωναν εκεί, τα γυμνά κλαδιά τους λυγισμένα προς τα ανατολικά από τους ανέμους που φύσαγαν ασταμάτητα από τη μεριά της θάλασσας. Περάσαμε από ένα καμένο αγροτόσπιτο, δεν απέμενε τίποτε εκεί, πέρα από τις μαυρισμένες πέτρες της εστίας. Αυτό ήταν το νοτιότερο από τα υποστατικά του Χάκι και το πρώτο στο οποίο είχαμε επιτεθεί. Στις δύο εβδομάδες που είχαν μεσολαβήσει αφότου φτάσαμε στο Κέστερ, είχαμε κάψει μια ντουζίνα υποστατικά, είχαμε αρπάξει ένα μέρος από τα ζώα του, είχαμε σκοτώσει τους δικούς του και είχαμε σκλαβώσει τα παιδιά του. Τώρα νόμιζε πως μας είχε στριμώξει.

Η κίνηση του επιβήτορά μου έκανε τον βαρύ ξύλινο σταυρό που κρεμόταν γύρω από τον λαιμό μου να αναπηδά πάνω στο στήθος μου. Κοίταξα προς τον νότο, εκεί όπου ο ήλιος έμοιαζε με συννεφιασμένο, ασημένιο δίσκο πάνω στον ουρανό που ξεθώριαζε, κι έστειλα μια σιωπηλή προσευχή στον Όντιν. Είμαι μισός παγανιστής, μπορεί και λιγότερο από μισός, όμως ακόμη κι ο πατέρας μου κάποιες φορές προσεύχεται στον θεό των χριστιανών. «Υπάρχουν πολλοί θεοί», μου έλεγε συχνά, «και δεν μπορεί να ξέρεις ποιον θα πετύχεις ξύπνιο, οπότε πες μια προσευχή σε όλους».

Κι έτσι, προσευχήθηκα στον Όντιν. Είμαι αίμα σου, του είπα, γι' αυτό προστάτεψέ με· και ήμουν πράγματι αίμα του, μιας και η

οικογένειά μας κατάγεται από τον Όντιν. Είχε έρθει στη γη και είχε κοιμηθεί με μια κοπέλα, όμως αυτό έγινε πολύ προτού διασχίσουν οι δικοί μας τη θάλασσα για να καταλάβουν τη Βρετανία. «Σιγά μην είχε κοιμηθεί με την κοπέλα», άκουγα τον πατέρα μου να σχολιάζει ειρωνικά, καθώς κάλπαζα, «τα μάτια έξω της πέταξε, δεν κοιμάσαι εκεί πάνω». Αναρωτιόμουν για ποιον λόγο είχαν σταματήσει να έρχονται οι θεοί στη γη. Αν έρχονταν, θα ήταν πολύ ευκολότερο να πιστέψεις σε αυτούς.

«Όχι τόσο γρήγορα!» φώναξε ο Σίτρικ, κι έπαψα να σκέφτομαι τους θεούς που πετούσαν έξω τα μάτια κοπελούδων, και είδα πως τρεις από τους νεότερους άντρες μας είχαν φύγει προς τα εμπρός. «Πίσω στις γραμμές σας», διέταξε αυστηρά ο Σίτρικ, και ύστερα μου χαμογέλασε πλατιά.

«Κοντεύουμε, άρχοντά μου».

«Να στείλουμε δικούς μας μπροστά, να μας πουν τι γίνεται», συμβούλευσε ο Ρέντβαλντ.

«Είχαν κάμποσο χρόνο να ετοιμαστούν», είπα, «συνεχίζουμε».

Ήξερα πως ο Χάκι θα έβαζε τους δικούς του να ξεπεζέψουν, προκειμένου να επιτεθούν στο τείχος των ασπίδων που περίμενε. Τα άλογα δε δέχονται να ριχτούν πάνω σε τείχος από ασπίδες· τελευταία στιγμή στρίβουν για να το αποφύγουν, οπότε οι άντρες του Χάκι θα σχημάτιζαν το δικό τους τείχος ασπίδων, ώστε να επιτεθούν στους Σάξονες που θα τους περίμεναν πάνω στο μακρύ, χαμηλό ύψωμα. Εμείς, όμως, θα ριχνόμασταν στα νώτα τους, και τα άλογα δε διστάζουν να πέσουν πάνω στα νώτα ενός τείχους ασπίδων, που δεν είναι ποτέ τόσο πυκνά όσο η πρώτη γραμμή. Η πρώτη γραμμή είναι ένα τείχος από κουμπωμένες ασπίδες και αστραφτερά όπλα, τα νώτα είναι εκεί από όπου ξεπηδά ο πανικός.

Στραφήκαμε ελαφρά προς τον βορρά, περάσαμε έναν λοφίσκο και εκεί τους αντικρίσαμε. Ο ήλιος ξεπρόβαλλε φωτεινός μέσα από ένα κενό στα σύννεφα, πέφτοντας πάνω στα χριστιανικά λάβαρα που κυμάτιζαν στην κορυφή του λόφου, κάνοντας τις λεπίδες που περίμεναν εκεί να αστράφτουν. Εξήντα πέντε άντρες, μόλις εξήντα πέντε, ένα πυκνό τείχος από ασπίδες, παραταγμένο σε

δύο σειρές, στην κορυφή του λόφου, κάτω από τις σημαίες με τους κεντητούς σταυρούς, και ανάμεσα σ' εκείνους και σ' εμάς το τείχος των ασπίδων του Χάκι, που ακόμη δεν είχε ετοιμαστεί, ενώ κοντύτερα σ' εμάς και προς τα δεξιά μας βρισκόνταν τα άλογά του, που τα φύλαγαν αγόρια. «Ρέντβαλντ», είπα, «τρεις άντρες να προγκήξουν τα άλογα».

«Άρχοντα», αποκρίθηκε εκείνος, αναγνωρίζοντας την εντολή.

«Τράβα μαζί τους, Γκόντρικ!» φώναξα στον υπηρέτη μου, και ύστερα ανασήκωσα το βαρύ δόρυ από φλαμουριά. Οι Βίκινγκς ακόμη δε μας είχαν δει. Το μόνο που ήξεραν ήταν πως μια ομάδα επιδρομέων από τη Μερκία είχε διεισδύσει βαθιά στα εδάφη του Χάκι, και ρίχτηκαν στο κατόπι τους, λογαριάζοντας να τους σφάξουν, όμως τώρα θα ανακάλυπταν πως είχαν παρασυρθεί σε παγίδα. «Σκοτώστε τους!» φώναξα, κατεβάζοντας με δύναμη τα σπιρούνια μου.

Σκοτώστε τους. Γι' αυτά τραγουδάνε οι ποιητές. Τη νύχτα, στη μεγάλη σάλα, όταν ο καπνός από την εστία πυκνώνει γύρω από τα δοκάρια, και τα κέρατα στέκουν ολόγιομα κι ο αρπιστής χαϊδεύει τις χορδές, ακούγονται τα τραγούδια της μάχης. Είναι τα τραγούδια της οικογένειάς μας, του λαού μας, και είναι ο τρόπος με τον οποίο θυμόμαστε το παρελθόν. Τον ποιητή τον λέμε και σμιλευτή, σμιλευτής είναι αυτός που δίνει στα πράγματα μορφή, και ο ποιητής σμιλεύει το παρελθόν μας, ώστε να θυμόμαστε τις δόξες των προγόνων μας και το πώς μας χάρισαν εδάφη, γυναίκες, ζωντανά και μεγαλεία. Οι Βίκινγκς δε θα άκουγαν κανένα τραγούδι για τον Χάκι, σκέφτηκα, γιατί εδώ θα γεννιόταν ένα σαξονικό τραγούδι, για μια νίκη των Σαξόνων.

Ορμήσαμε. Βάσταγα το δόρυ γερά, την ασπίδα πάνω μου, και ο Χέρντινγκ, το άλογό μου, πλάσμα ατρόμητο, έσκαβε το χώμα με τις βαριές οπλές του, στ' αριστερά και στα δεξιά μου κάλπαζαν άλογα, δόρατα χαμηλωμένα, αλογίσια χνότα απλώνονταν παντού, και τότε ο εχθρός γύρισε κατά πίσω, εμβρόντητος, και οι άντρες στα νώτα του τείχους των ασπίδων δεν ήξεραν τι να κάνουν. Κάποιοι έκαναν να τρέξουν προς τα άλογά τους, άλλοι προσπάθησαν να

σχηματίζουν νέο τείχος ασπίδων για να μας αποκρούσουν, κι εγώ έβλεπα να σχηματίζονται κενά, και ήξερα πως ήδη κάποιοι άντρες έπεφταν νεκροί. Πιο πίσω, πάνω στο ύψωμα, οι Σάξονες που είχαν πάρει θέσεις εκεί έφεραν τα άλογά τους, όμως τη σφαγή θα την ξεκινούσαμε εμείς.

Και αυτό κάναμε.

Κάρφωσα το βλέμμα μου πάνω σε έναν ψηλό άντρα, με μαύρη γενειάδα, που φόραγε έναν καλοφτιαγμένο πλεχτό θώρακα, και κράνος στολισμένο με φτερά αετού. Κάτι φώναζε, μάλλον διέταζε τους διπλανούς του να κουμπώσουν τις ασπίδες τους με τη δική του, πάνω στην οποία υπήρχε ζωγραφισμένος ένας αετός με τις φτερούγες του απλωμένες, όμως με είδε που τον έκοβα, κατάλαβε ποια θα ήταν η συνέχεια, κι έτσι στύλωσε τα ποδάρια, σηκωσε την ασπίδα και έφερε πίσω το σπαθί του, κι εγώ ήξερα πως θα σημάδευε τον Χέρντινγκ, ελπίζοντας να στραβώσει το άλογο μου ή να τσακίσει τα δόντια του. Πάντα να πολεμάς το άλογο, και όχι τον καβαλάρη. Έτσι και σακατέψεις ή σκοτώσεις το άλογο, ο καβαλάρης μετατρέπεται σε θύμα, και στο μεταξύ το τείχος των ασπίδων έσπαγε, σκόρπιζε πανικόβλητο, άκουγα φωνές, καθώς κάποιοι πάλευαν να συσπειρώσουν όσους τρέπονταν σε φυγή, κι εγώ έριξα το βάρος πάνω στο δόρυ μου, σημάδεψα, και ύστερα άγγιξα τον Χέρντινγκ με το αριστερό μου γόνατο, κι αυτός έστριψε απότομα, καθώς ο μαυρογένης κατέβαζε το λεπίδι του. Το σπαθί του βρήκε πάνω στο στήθος του Χέρντινγκ, το χτύπημα ήταν αρκετά βαθύ ώστε να αναβλύσει αίμα, όμως δεν ήταν χτύπημα θανατηφόρο, δεν ήταν χτύπημα τελειωτικό, κι έτσι το δόρυ μου τρύπησε την ασπίδα του, τσακίζοντας τις σανίδες από ιτιά, συνεχίζοντας πάνω στον θώρακά του. Ένωσα το σίδερο της μύτης να τσακίζει το στέρνο του, άφησα το ξύλινο κοντάρι από το χέρι, γύμνωσα το Ράμφος του Κόρακα και έστριψα τον Χέρντινγκ προς τα πίσω, για να καρφώσω τη λεπίδα του Ράμφους του Κόρακα στη ράχη ενός άλλου άντρα. Η λεπίδα, καμωμένη από μάγο, τσάκισε τον μεταλλικό θώρακα λες και ήταν φλοιός δέντρου. Ο Χέρντινγκ όρμησε πάνω σε δυο άντρες, σωριαζοντάς τους και τους δυο στο χώμα, και

σπρίψαμε ξανά, και παντού ολόγυρα επικρατούσε χάος, άντρες πανικόβλητοι, και ανάμεσά τους καβαλάρηδες φρενιασμένοι να σκοτώνουν, κι εν τω μεταξύ από το ύψωμα έρχονταν κι άλλοι καβαλάρηδες, όλοι οι δικοί μας σκότωναν και φώναζαν, κι από πάνω μας κυμάτιζαν τα λάβαρα. «Μέρεβαλ!» ακούστηκε δυνατά μια ψιλή φωνή. «Σταμάτα τ' άλογα».

Μια χούφτα Βίκινγκς είχαν φτάσει στα άλογά τους, όμως ο Μέρεβαλ, πολεμιστής γερός, οδήγησε εκεί τους άντρες του για να τους σκοτώσει. Ο Χάκι εξακολουθούσε να ζει, περιτοισιτισμένος πλέον από τριάντα με σαράντα δικούς του, που είχαν σχηματίσει τείχος με τις ασπίδες γύρω από τον άρχοντά τους, ανήμποροι να κάνουν κάτι, καθώς έβλεπαν τους συντρόφους τους να θερίζονται. Όμως και μερικοί δικοί μας είχαν χτυπηθεί. Μπορούσα να διακρίνω τρία αδέσποτα άλογα κι ένα ετοιμοθάνατο, που τίνιζε τις σπλές του καθώς σπαρταρούσε μέσα στα αίματα. Γύρισα προς τα εκεί και χτύπησα έναν άντρα που είχε μόλις καταφέρει να σταθεί στα πόδια του. Ήταν ζαλισμένος και κατάφερα να τον ζαλίσω ακόμη χειρότερα με ένα χτύπημα πάνω στο κράνος του, οπότε σωριάστηκε και πάλι. Στ' αριστερά μου άκουσα έναν άλλο να βρυχάται, καθώς κατέβαζε ένα τσεκούρι και με τα δυο χέρια, όμως ο Χέρντινγκ έστριψε, σβέλτος σαν γάτος, και η λεπίδα του τσεκουριού βρήκε στην ασπίδα μου και γλίστρησε, σπρίψαμε ξανά, το Ράμφος του Κόρακα έσκισε και πάλι τον αέρα, και είδα αίματα να αναβλύζουν, κατακόκκινα. Ωρουόμουν, ξαναμμένος, βροντοφώναζα το όνομά μου, για να ξέρουν οι νεκροί ποιος τους είχε στείλει στον χαμό.

Σπιρούνισα, με το ξίφος κατεβασμένο, γυρεύοντας το λευκό άλογο που άκουγε στο όνομα Γκαστ, και το είδα γύρω στα πενήντα με εξήντα βήματα παρακάτω. Ο καβαλάρης του, με το σπαθί στο χέρι, κάλπαζε προς τα υπολείμματα της φρουράς του Χάκι που λούφαζαν πίσω από τις ασπίδες, όμως τρία άλλα άλογα πέρασαν μπροστά από τον Γκαστ, για να εμποδίσουν τον καβαλάρη του. Και τότε αναγκάστηκα να ξεχάσω τον Γκαστ γιατί ένας άντρας δοκίμασε να με βρει με το σπαθί του, κατεβάζοντάς το πάνω από το κεφάλι του. Ο άντρας είχε χάσει το κράνος του, και το μισό του πρόσωπο

ήταν βαμμένο στα αίματα. Μπορούσα να δω αίματα και στη μέση του, όμως η όψη του ήταν αγριεμένη, το βλέμμα του σκληρό, ήταν πολεμιστής ψημένος στη μάχη, και ούρλιαζε να πεθάνω καθώς έκανε να με χτυπήσει, κι εγώ συνάντησα το σπαθί του με το Ράμφος του Κόρακα, και η λεπίδα μου τσάκισε τη δική του στα δύο, έτσι που το πάνω μισό τινάχτηκε και καρφώθηκε στο μπροστάρι της σέλας μου, κι έμεινε εκεί. Το κάτω μισό έσκισε τη δεξιά μου μπότα, κι ένιωσα το αίμα να αναβλύζει, την ώρα που ο άντρας παραπατούσε. Κατέβασα με δύναμη το Ράμφος του Κόρακα, τσακίζοντας το κρανίο του, και συνέχισα, και κείνη τη στιγμή είδα πως ο Γκέρμπρουχτ είχε ξεπεζέψει και χτύπαγε με ένα τσεκούρι κάποιον νεκρό ή σχεδόν νεκρό άντρα. Ο Γκέρμπρουχτ είχε ήδη ξεκοιλιάσει το θύμα του και τώρα έμοιαζε αποφασισμένος να μην αφήσει κρέας πάνω στο κόκαλο, ούρλιαζε φρενιασμένα καθώς κατέβασε τη βαριά λεπίδα, τινάζοντας στον αέρα κομμάτια σάρκας, σταγόνες από αίμα, κρίκους από τον αλυσιδωτό θώρακα και θραύσματα από κόκαλο, που σκορπίζονταν στο χορτάρι ολόγυρα.

«Τι κάνεις εκεί;» του φώναξα.

«Με είπε χοντρό!» αποκρίθηκε στον ίδιο τόνο ο Γκέρμπρουχτ, ένας Φορζίος που είχε ενταχτεί στην ομάδα μας στη διάρκεια του χειμώνα. «Ο μπάσταρδος με είπε χοντρό!»

«Αφού είσαι χοντρός», είπα, κι αυτή ήταν η αλήθεια. Ο Γκέρμπρουχτ είχε μια κοιλιά λες και κουβάλαγε μέσα της γουρούνι ολόκληρο, δυο ποδάρια σαν κορμούς δέντρων και τρία σαγόνια κάτω από τη γενειάδα του, όμως ταυτόχρονα διέθετε τρομερή δύναμη. Αντίπαλος τρομερός στη μάχη και φίλος έμπιστος για να τον έχεις δίπλα σου στο τείχος των ασπίδων.

«Δε θα με ξαναπεί χοντρό», γρύλισε ο Γκέρμπρουχτ, όπως κατέβαζε το τσεκούρι πάνω στο κρανίο του νεκρού άντρα, έτσι που τσάκισε το πρόσωπο στη μέση και φάνηκαν τα μυαλά. «Ο τσιλιβήθρας».

«Τρως κι εσύ πάρα πολύ», είπα.

«Αφού πεινάω συνέχεια, τι να κάνω».

Έστριψα το αλόγο μου, και είδα πως η μάχη είχε κριθεί. Ο Χάκι και οι ασπιδοφόροι σύντροφοί του ήταν ακόμη ζωντανοί, όμως

ήταν ελάχιστοι και περικυκλωμένοι. Οι Σάξονες ξεπέξευαν για να σκοτώσουν τους τραυματίες και να πάρουν από τα πτώματα θώρακες, όπλα, ασημί και χρυσάφι. Όπως όλοι οι Βίκινγκς, οι πολεμιστές αυτοί αρέσκονταν να φορούν μεταλλικές λωρίδες γύρω από τα μπράτσα τους, σημάδι της ικανότητάς τους στη μάχη, κι έτσι βρεθήκαμε να στοιβάζουμε βραχιόλια, μαζί με πόρπες, στολισμένα θηκάκια και τις αλυσίδες που φόραγαν γύρω από τους λαιμούς τους πάνω σε έναν μανδύα κουρελιασμένο, ποτισμένο στο αίμα. Εγώ πήρα μια μεταλλική λωρίδα από το μπράτσο του πτώματος του μαυρογέννη. Ήταν χρυσαφένια, βαριά, σκαλισμένη με εκείνα τα αγκυλωτά γράμματα που χρησιμοποιούν οι Βίκινγκς, και την πέρασα από τον αριστερό καρπό μου, να κάνει παρέα στις άλλες που είχα φορεμένες εκεί. Ο Σίτρικ χαμογελούσε πλατιά. Είχε πιάσει έναν αιχμάλωτο, ένα φοβισμένο αγόρι που κόντευε να γίνει άντρας. «Ο ένας που θα ζήσει, άρχοντά μου», είπε ο Σίτρικ.

«Μας κάνει!», είπα. «Κόψε του το δεξί χέρι και δώσ' του ένα άλογο. Ύστερα, είναι ελεύθερος να φύγει!».

Ο Χάκι μας παρακολούθησε. Πλησίασα καβάλα στο άλογο τους Βίκινγκς που απέμεναν και στάθηκα εκεί, καρφώνοντάς τον με το βλέμμα μου. Ήταν ένας φαρδύς άντρας με πρόσωπο γεμάτο ουλές και καστανή γενειάδα. Το κράνος του είχε πέσει στη διάρκεια της μάχης και τα ανάκατα μαλλιά του είχαν σκουρύνει από τα αίματα. Τα αυτιά του ήταν πεταχτά, σαν χειρολαβές κανάτας. Με κοίταζε, περήφανος. Το σφυρί του Θωρ, καμωμένο από χρυσάφι, κρεμόταν πάνω στο θωρακισμένο στήθος του. Μέτρησα είκοσι επτά άντρες γύρω του. Σχημάτιζαν έναν σφιχτό κύκλο, με τις ασπίδες τους στραμμένες προς τα έξω. «Γίνε χριστιανός», του φώναξα στα δανέζικα, «και θα σ' αφήσω να ζήσεις».

Με κατάλαβε, αν και δε νομίζω να ήταν τα δανέζικα η γλώσσα του. Γέλασε με αυτό που του πρότεινα, και ύστερα έφτυσε. Δεν ήμουν καν σίγουρος αν του είχα πει την αλήθεια, παρ' ότι πολλοί νικημένοι εχθροί έβρισκαν έλεος, αν συμφωνούσαν να ασπαστούν τον χριστιανισμό και να βαπτιστούν. Την απόφαση αυτή δε θα την έπαιρνα εγώ, ανήκε στον άνθρωπο που έστεκε καβάλα στο ψηλό,

λευκό άλογο που άκουγε στο όνομα Γκαστ. Στράφηκα προς τον κύκλο των καβαλάρηδων που πλέον περικύκλωναν τον Χάκι και τους συντρόφους του που είχαν επιζήσει. Ο αναβάτης του λευκού άλογου έδωσε τη διαταγή, χωρίς να με κοιτάξει. «Πιάστε τον Χάκι ζωτανό, σκοτώστε τους υπόλοιπους».

Δεν πήρε ώρα. Οι περισσότεροι από τους πιο γενναίους Βίκινγκς ήταν ήδη νεκροί, ελάχιστοι έμπειροι πολεμιστές έστεκαν γύρω από τον Χάκι, οι υπόλοιποι ήταν νεαροί, και από αυτούς πολλοί φώναζαν πως παραδίνονταν, όμως κατέληξαν νεκροί. Παρακολούθησα τη σκηνή. Ο Μέρεβαλ, ένας ικανός πολεμιστής, που είχε εγκαταλείψει την υπηρεσία του άρχοντα Έθελφρεντ προκειμένου να ακολουθήσει την Έθελφλεντ, ηγήθηκε της επίθεσης, και ο Μέρεβαλ ήταν εκείνος που έσυρε τον Χάκι έξω από τον μακελεμένο σωρό, του αφαίρεσε το ξίφος και την ασπίδα του και τον ανάγκασε να γονατίσει μπροστά στο λευκό άλογο.

Ο Χάκι σήκωσε το κεφάλι. Ο ήλιος βρισκόταν χαμηλά στη δύση, έτσι που ήταν πίσω από τον Γκαστ, τυφλώνοντας τον Χάκι, όμως ο πολέμαρχος διαισθάνθηκε το μίσος και την περιφρόνηση στο βλέμμα που τον παρατηρούσε από ψηλά. Έστριψε το κεφάλι του, φέρνοντας τα μάτια του στη σκιά του αναβάτη, έτσι που τώρα, ίσως, μπορούσε να διακρίνει τη στιλβωμένη φράγκικη πανοπλία, τριμμένη με άμμο τόσο, που γυάλιζε σαν το ασήμι. Μπορούσε να δει τον λευκό, μάλλινο μανδύα, στολισμένο με τη μεταξωτή, ολόλευκη χειμερινή γούνα νυφίτσας. Μπορούσε να δει τις ψηλές μπότες, δεμένες με λευκό κορδόνι, και το μακρύ θηκάρι, καρφωμένο με αστραφτερό ασήμι, και, αν τόλμησε να σηκώσει το βλέμμα του ψηλότερα, τα αυστηρά, γαλανά μάτια πάνω στο σκληρό πρόσωπο που στεφανωνόταν από χρυσαφένια μαλλιά, πιασμένα κάτω από ένα κράνος στιλβωμένο εξίσου καλά όσο και η πανοπλία. Γύρω από το κράνος εκτεινόταν ένα ασημένιο διάδημα και μπροστά υπήρχε ένας ασημένιος σταυρός. «Πάρτε του τον θώρακα», διέταξε ο λευκοντυμένος αναβάτης, καβάλα στο λευκό άλογο.

«Μάλιστα, αρχόντισά μου», αποκρίθηκε ο Μέρεβαλ.

Η αρχόντισσα ήταν η Έθελφλεντ, θυγατέρα του Άλφρεντ, ο

οποίος ήταν Βασιλιάς του Ουέσεξ. Ήταν παντρεμένη με τον Έθελρεντ, τον Άρχοντα της Μερκίας, όμως οι πάντες στο Ουέσεξ και τη Μερκία ήξεραν πως ήταν επί χρόνια ερωμένη του πατέρα μου. Η Έθελφλεντ ήταν που είχε οδηγήσει τους άντρες της βόρεια, προκειμένου να ενισχύσει τη φρουρά του Κέστερ, και η Έθελφλεντ ήταν που είχε σκαρφιστεί την παγίδα που είχε οδηγήσει τον Χάκι να βρεθεί γονατισμένος μπροστά στο άλογό της.

Γύρισε και με κοίταξε. «Τα πήγες καλά», είπε, σχεδόν ενοχλημένη.

«Ευχαριστώ, αρχόντισά μου», αποκρίθηκα.

«Θα τον οδηγήσεις στον νότο», είπε, γνέφοντας προς τον Χάκι. «Ας πεθάνει στο Γκλούστερ».

Η απόφαση μου φάνηκε περίεργη. Γιατί να μην πεθάνει εδώ, στο χλομό, χειμερινό χορτάρι; «Εσύ δε θα επιστρέψεις στον νότο, αρχόντισά μου;» τη ρώτησα.

Ήταν ολοφάνερο πως θεώρησε την ερώτησή μου θρασεία, όμως δεν απέφυγε να απαντήσει. «Έχω πολλά να κάνω εδώ. Εσύ θα τον συνοδεύσεις». Σήκωσε το γαντοφορεμένο χέρι της για να με προλάβει όπως γυρνούσε να φύγει. «Φρόντισε να φτάσετε πριν τη γιορτή του αγίου Κάθμπερτ. Άκουσες;»

Αντί άλλης απάντησης, υποκλίθηκα, και ύστερα δέσαμε τον Χάκι πισθάγκωνα, τον βάλουμε σε ένα ψωράλογο, και πήραμε τον δρόμο της επιστροφής στο Κέστερ, όπου φτάσαμε προτού σκοτεινιάσει. Τα πτώματα των Βίκινγκς τα αφήσαμε εκεί όπου είχαν σκοτωθεί, τροφή για τα κοράκια, όμως τους δικούς μας νεκρούς τους πήραμε μαζί, μόλις πέντε στο σύνολο. Πήραμε όλα τα άλογα των Βίκινγκς και τα φορτώσαμε με λάφυρα, όπλα, πλεχτούς θώρακες, ρούχα και ασπίδες. Επιστρέψαμε νικητές και τροπαιούχοι, έχοντας μαζί το λάβαρο του Χάκι, ενώ η σημαία του άρχοντα Έθελρεντ, το λευκό άλογο, κυμάτιζε περήφανα μαζί και το λάβαρο του αγίου Όσβαλντ, και η αλλόκοτη σημαία της Έθελφλεντ, η οποία απεικόνιζε μια λευκή χήνα που κρατούσε ένα ξίφος κι έναν σταυρό. Η χήνα ήταν το σύμβολο της αγίας Γουέρμπεργκ, μιας ευλογημένης γυναίκας που ως εκ θαύματος είχε γλιτώσει ένα χωράφι

σπαρμένο με καλαμπόκι από κάτι χήνες που είχαν πέσει να το ρημάξουν, αν και ομολογώ πως αδυνατούσα να συλλάβω τον λόγο για τον οποίο μια δουλειά που θα μπορούσε να είχε κάνει οποιοδήποτε δεκάχρονο παιδί με δυνατή φωνή θα έπρεπε να θεωρείται θαύμα. Ακόμη κι ένας σκύλος με τρία ποδάρια θα μπορούσε να διώξει μερικές χήνες από ένα χωράφι, όμως αυτό ήταν ένα σχόλιο που δε θα τολμούσα να κάνω στην Έθελφλεντ, η οποία εκτιμούσε τα μέγιστα την αγία που έσκιαζε τις χήνες.

Το οχυρό του Κέστερ είχε χτιστεί από τους Ρωμαίους, οι πολεμιστές ήταν πέτρινες, αντίθετα με τα οχυρά που έχτιζαν οι Σάξονες, και είχαν τείχη καμωμένα από χώμα και ξύλα. Περάσαμε κάτω από την ψηλή πλατφόρμα που κάλυπτε την πύλη και προοριζόταν για τους υπερασπιστές, συνεχίζοντας μέσα από μια στοά φωτισμένη από πυρσούς και από εκεί βρεθήκαμε στον κεντρικό δρόμο, ο οποίος εκτεινόταν ολόισιος σαν βέλος, περιτοχιτισμένος από ψηλά, πέτρινα κτίσματα. Ο ήχος από τις οπές των αλόγων αντηχούσε στους τοίχους, και λίγο μετά οι καμπάνες της εκκλησίας του αγίου Πέτρου άρχισαν να χτυπούν, γιορτάζοντας την επιστροφή της Έθελφλεντ.

Η Έθελφλεντ και οι περισσότεροι άντρες της πήγαν στην εκκλησία προκειμένου να ευχαριστήσουν τον Θεό για τη νίκη, προτού συγκεντρωθούν στη μεγάλη αίθουσα που έστεκε στο κέντρο των δρόμων του Κέστερ. Ο Σίτρικ κι εγώ μαντρώσαμε τον Χάκι σε ένα μικρό, πέτρινο καλύβι, αφήνοντάς του τα χέρια λυτά για τη νύχτα. «Έχω χρυσάφι», είπε στα δανέζικα.

«Για κρεβάτι θα 'χεις άχυρο, και για να πιεις, κάτουρο», αποκρίθηκε ο Σίτρικ, και ύστερα κλείσαμε την πόρτα κι αφήσαμε δυο άντρες να τον φυλάνε. «Σαν να λέμε, τραβάμε στο Γκλούστερ;» ρώτησε ο Σίτρικ, καθώς πηγαίναμε στη μεγάλη αίθουσα.

«Την άκουσες».

«Θα 'σαι χαρούμενος, το λοιπόν».

«Εγώ;»

Μου χαμογέλασε φαφούτικα. «Για κείνη την κοκκινομάλλα, λέω, στο Δεμάτι».

«Εντάξει, είναι κι αυτή μία από τις πολλές», είπα αδιάφορα, «μία από τις πολλές».

«Βέβαια, έχεις κι εκείνη την κοπελιά στο αγρόκτημα κοντά στο Κίρνεστερ», πρόσθεσε.

«Χήρα είναι», είπα, όσο πιο σοβαρά μπορούσα, «και πληροφορούμαι πως είναι καθήκον μας ως χριστιανοί να προστατεύουμε τις χήρες».

«Α, προστασία το λες αυτό;» γέλασε. «Τι θα γίνει, λες να την παντρευτείς;»

«Δεν υπάρχει περίπτωση. Θα παντρευτώ για να πάρω προίκα, κτήματα».

«Μια φορά, καιρός σου είναι», είπε. «Πόσων χρονών είσαι;»

«Είκοσι ενός, θαρρώ».

«Αρρησες κιόλας», σχολίασε ο Σίτρικ. «Η Έλφουνι τι σου λέει;»

«Τι να μου λέει, δηλαδή;» ρώτησα.

«Χαριτωμένη φοραδίτσα», είπε ο Σίτρικ, «κι έτσι όπως την κόβω, ξέρει να καλπάζει». Έσπρωξε κι άνοιξε τη βαριά πόρτα και περάσαμε στην αίθουσα που φωτιζόταν από πυρσούς καλαμιών και μια πελώρια φωτιά που έκαιγε σε μια άτεχνη, πέτρινη εστία, η οποία είχε ραγίσει το ρωμαϊκό πάτωμα. Δεν υπήρχαν αρκετά τραπέζια και για τη φρουρά της πόλης και για τους άντρες που είχε οδηγήσει στον βορρά η Έθελφλεντ, κι έτσι κάποιοι έτρωγαν καθισμένοι ανακούρκουδα στο πάτωμα, αν και εμένα με περίμενε θέση στο μεγάλο τραπέζι, κοντά στην Έθελφλεντ. Στα αριστερά και τα δεξιά της βρισκόταν δύο ιερείς, και ο ένας βάλθηκε να ψέλνει μια ατελείωτη προσευχή στα λατινικά, προτού μας επιτρέψουν να αρχίσουμε το φαγητό.

Με φόβιζε η Έθελφλεντ. Είχε πρόσωπο σκληρό, αν και υπήρχαν άντρες που επέμεναν πως στα νιάτα της ήταν όμορφη. Εκείνη τη χρονιά, το 911, πρέπει να ήταν σαράντα ή και παραπάνω, και τα μαλλιά της, που ήταν χρυσαφένια, είχαν αρχίσει να αποκτούν ωχρές, γκριζες ανταύγειες. Είχε δυο μάτια καταγάλανα, κι ένα βλέμμα ικανό να ταράξει ακόμη και τον πιο γενναίο άντρα. Εκείνο το βλέμμα ήταν ψυχρό και αυστηρό, λες και μπορούσε να διαβά-

σει τις σκέψεις σου και τις έβρισκε αφηδαιστικές. Δεν ήμουν ο μόνος που φοβόταν την Έθελφλεντ. Η ίδια η θυγατέρα της, η Έλφουνι, κρυβόταν από τη μητέρα της. Συμπαθούσα την Έλφουνι, που ήταν γελαστή και σκανδαλιάρα. Ήταν λίγο μικρότερη από εμένα, και είχαμε περάσει μεγάλο μέρος από τα παιδικά μας χρόνια μαζί, και ήταν πολλοί εκείνοι που θεωρούσαν πως οι δυο μας θα έπρεπε να παντρευτούμε. Δεν ήξερα αν η Έθελφλεντ έβρισκε καλή αυτή την ιδέα. Έμοιαζε να με αντιπαθεί, όμως την ίδια στάση τηρούσε απέναντι στους περισσότερους ανθρώπους κι όμως, παρ' όλη την ψυχρότητά της, στη Μερκία τη λάτρευαν. Ο σύζυγός της, ο Έθελρεντ, Άρχοντας της Μερκίας, ήταν ο αναγνωρισμένος κύριος της περιοχής αυτής, όμως τη σύζυγό του, με την οποία βρισκόταν σε διάσταση, ήταν που λάτρευε ο λαός.

«Στο Γκλούστερ», γύρισε και μου είπε.

«Μάλιστα, αρχόντισά μου».

«Θα πάρεις μαζί τα λάφυρα, όλα. Χρησιμοποίησε άμαξες. Να πάρεις και τους αιχμαλώτους».

«Μάλιστα, αρχόντισά μου». Οι αιχμάλωτοι ήταν κυρίως παιδιά που είχαμε συγκεντρώσει από τα υποστατικά του Χάκι στη διάρκεια των πρώτων ημερών της επιδρομής μας. Θα κατέληγαν να πουληθούν για σκλάβοι.

«Και να φροντίσεις να φτάσεις πριν τη γιορτή του αγίου Κάθμπερτ», είπε, επαναλαμβάνοντας τη διαταγή της. «Κατάλαβες;»

«Πριν τη γιορτή του αγίου Κάθμπερτ», είπα υπάκουα.

Με κοίταξε με εκείνο το ψυχρό βλέμμα της, σκυθρωπή. Οι ιερείς που κάθονταν δίπλα της γύρισαν προς το μέρος μου, οι εκφράσεις τους ήταν εξίσου εχθρικές με τη δική της. «Θα πάρεις και τον Χάκι μαζί», συνέχισε.

«Και τον Χάκι», είπα.

«Και θα τον κρεμάσεις μπροστά στο αρχοντικό του άντρα μου».

«Φρόντισε να τραβήξει το πράγμα», είπε ο ένας ιερέας. Υπάρχουν δύο τρόποι να κρεμάσεις έναν άνθρωπο, ο γρήγορος και ο παρατεταμένος, βασανιστικός τρόπος.

«Μάλιστα, πάτερ», είπα.

«Πρώτα, όμως, να τον δείξεις στον κόσμο», διέταξε η Έθελφλεντ.
«Μάλιστα, αρχόντισσά μου, όπως θέλετε», είπα, και ύστερα κόμπιασα.

«Τι;» αντιλήφθηκε αμέσως τον δισταγμό μου.

«Ο κόσμος θα θέλει να μάθει για ποιον λόγο έμεινες εδώ, αρχόντισσά μου», αποκρίθηκα.

Το σχόλιο την εκνεύρισε, και ο δεύτερος ιερέας συνοφρωώθηκε. «Δεν τους πέφτει λόγος, που θα ζητήσουν και...» άρχισε να λέει.

Η Έθελφλεντ του έκανε νόημα να σωπάσει. «Είναι πολλοί οι Βίκινγκς που εγκαταλείπουν την Ιρλανδία», είπε προσεκτικά, «και γυρεύουν να εγκατασταθούν εδώ. Πρέπει να εμποδιστούν».

«Η ήττα του Χάκι θα τους φοβίσει», σχολίασα επιφυλακτικά.

Προσπέρασε την αδέξια φιλοφρόνησή μου. «Το Κέστερ τους εμποδίζει να χρησιμοποιήσουν τον ποταμό Ντι», είπε, «όμως ο Μέρσε είναι αφύλαχτος. Σκοπεύω να χτίσω οχυρό στις όχθες του».

«Καλή ιδέα, αρχόντισσά μου», είπα, σχόλιο το οποίο υποδέχτηκε με ένα τόσο περιφρονητικό βλέμμα ώστε με έκανε να κοκκινίσω.

Με απέπεμψε με ένα νεύμα του χεριού, κι εγώ καταπιάστηκα ξανά με τη βραστή προβατίνα που είχα μπροστά μου. Με την άκρη του ματιού μου την παρατηρούσα, την αυστηρή γραμμή του σαγονιού της, την ξινίλα των χειλιών της, προσπαθώντας να καταλάβω τι στην ευχή είχε τραβήξει τον πατέρα μου σ' εκείνη, και για ποιον λόγο τη λάτρευαν οι πάντες.

Πάντως, αύριο θα γλίτωνα από εκείνη.

«Την ακολουθούν οι άντρες», είπε ο Σίτρικ, «γιατί, αν εξαιρέσουμε τον πατέρα σου, είναι η μόνη που έχει δείξει διάθεση να πολεμήσει».

Κινούμασταν προς τον νότο, ακολουθώντας έναν δρόμο τον οποίο είχα μάθει καλά τα τελευταία χρόνια. Ο δρόμος εκτεινόταν κατά μήκος των συνόρων μεταξύ Μερκίας και Ουαλίας, σύνορα τα οποία αποτελούσαν αντικείμενο διαρκών εντάσεων μεταξύ των ουαλικών βασιλείων και της Μερκίας. Οι Ουαλοί ήταν εχθροί μας, φυσικά, όμως το όλο ζήτημα περιπλεκόταν καθώς ταυτόχρο-

να ήταν χριστιανοί και δεν υπήρχε περίπτωση να είχαμε νικήσει στο Τέοτανχελε χωρίς τη βοήθεια εκείνων των Ουαλών χριστιανών. Κάποιες φορές πολεμούσαν για τον Χριστό, όπως είχε συμβεί στο Τέοτανχελε, όμως εξίσου συχνά πολεμούσαν για τα λάφυρα, επιστρέφοντας στις ορεινές κοιλάδες τους με κοπάδια και σκλάβους. Εκείνες οι διαρκείς επιδρομές σήμαιναν πως υπήρχαν οχυρά κατά μήκος ολόκληρου του δρόμου, τειχισμένες πόλεις όπου ο κόσμος μπορούσε να αναζητήσει καταφύγιο όταν εμφανιζόταν ο εχθρός, βάσεις από όπου η φρουρά μπορούσε να αντεπιτεθεί για να χτυπήσει τον εχθρό.

Ταξίδεψα με τριάντα έξι άντρες και τον Γκόντρικ, τον υπηρέτη μου. Τέσσερις από τους πολεμιστές προπορεύονταν διαρκώς, ιχνηλατώντας στις άκρες του δρόμου, για τον φόβο ενέδρας, ενώ οι υπόλοιποι φρουρούσαμε τον Χάκι και τις δύο άμαξες που ήταν φορτωμένες με λάφυρα. Επίσης φρουρούσαμε δεκαοκτώ παιδιά, δεμένα για σκλαβοπάζαρα, αν και η Έθελφλεντ είχε επιμείνει να περιφέρουμε τους αιχμαλώτους ώστε να τους δει πρώτα ο κόσμος στο Γκλούστερ. «Θέλει να κάνει εντύπωση», μου είπε ο Σίτρικ.

«Βέβαια!» συμφώνησε ο πατήρ Φράομαρ. «Δείξαμε στον κόσμο του Γκλούστερ πώς νικάμε τους εχθρούς του Χριστού». Ήταν ένας από τους μειλίχιους ιερείς της Έθελφλεντ, νεαρός άντρας ακόμη, πρόθυμος και ενθουσιώδης. Έγνεψε προς το κάρο μπροστά μας, που ήταν φορτωμένο με θώρακες και όπλα. «Όλα αυτά θα τα πουλήσουμε, και τα χρήματα θα δοθούν για την κατασκευή του νέου οχυρού, Θεού θέλοντος».

«Θεού θέλοντος», επανέλαβα, ως όφειλα.

Και τα χρήματα, όπως γνώριζα, ήταν το βασικό πρόβλημα της Έθελφλεντ. Προκειμένου να χτίσει το νέο οχυρό που θα προστάτευε τον ποταμό Μέρσε, χρειαζόταν χρήματα, και τα χρήματα ποτέ δεν έφταναν. Ο σύζυγός της ήταν εκείνος που εισέπραττε τα ενοίκια για τα κτήματα και τους φόρους των εμπόρων και τους δασμούς, κι ο άρχοντας Έθελρεντ μισούσε την Έθελφλεντ. Μπορεί να τη λάτρευαν στη Μερκία, όμως ο Έθελρεντ ήταν εκείνος που ήλεγχε το ασήμι, και κανείς δεν ήθελε να τον προσβάλει. Ακόμη και τώρα,

που ο Έθελρεντ κειτόταν άρρωστος στο Γκλούστερ, περνούσαν πολλοί να του υποβάλουν τα σέβη τους. Μονάχα οι πιο γενναίοι και οι πιο πλούσιοι διακινδύνευαν να προκαλέσουν την οργή του, προσφέροντας χρήματα και ασημί στην Έθελφλεντ.

Εν τω μεταξύ, ο Έθελρεντ πέθαινε. Τον είχε βρει δόρυ στην πίσω πλευρά του κεφαλιού, στη μάχη του Τέοτανχελε, η αιχμή είχε τρυπήσει το κράνος του και τον είχε τραυματίσει στο κρανίο. Στην αρχή, όλοι περίμεναν πως θα πέθαινε, όμως εξακολουθούσε να ζει, αν και ακούγονταν φήμες πως ουσιαστικά ήταν νεκρός, παραληρούσε σαν σεληνιασμένος, του τρέχανε σάλια και δεν μπορούσε να ελέγξει τις κινήσεις του, ενώ άλλες φορές αλυχτούσε σαν σακατεμένος λύκος. Ολόκληρη η Μερκία περίμενε την ανακοίνωση του θανάτου του, κι ολόκληρη η Μερκία αναρωτιόταν τι θα ακολουθούσε. Μα αυτό ήταν ένα ζήτημα για το οποίο κανείς δε μιλούσε, τουλάχιστον όχι ανοιχτά, αν και μεταξύ τους οι άνθρωποι σπάνια συζητούσαν οτιδήποτε άλλο.

Κι όμως, ο πατήρ Φράομαρ με αφνιδίασε, καθώς από την πρώτη κιόλας βραδιά το συζήτησε. Προχωρούσαμε αργά εξαιτίας των κάρων και των αιχμαλώτων, και κάποια στιγμή σταματήσαμε σε ένα αγρόκτημα κοντά στο Γουέστιουν. Αυτή η περιοχή της Μερκίας μόλις είχε αποικιστεί, έχοντας για προστασία το οχυρό του Κέστερ. Το αγρόκτημα παλιότερα ανήκε σε κάποιον Δανό, όμως τώρα εκεί ζούσε ένας μονόφθαλμος Μέρκιος μαζί με τη γυναίκα του, τους τέσσερις γιους και τους έξι σκλάβους του. Το κτίσμα ήταν ένα χαμόσπιτο από λάσπη, ξύλο και άχυρο, ο στάβλος για τα ζωντανά ένα άθλιο κατασκεύασμα με καλαμοσκεπή που έσταζε, όμως το συγκρότημα περιβαλλόταν από ένα καλοφτιαγμένο τείχος, καμωμένο από κορμούς οξιάς. «Οι Ουαλοί παραμονεύουν εδώ παρακάτω», μας είπε, θέλοντας να εξηγήσει το τείχος, που του είχε στοιχίζει ακριβά.

«Με έξι σκλάβους δε γίνεται να το υπερασπιστείς», σχολίασα.

«Έρχονται και οι γείτονες εδώ», απάντησε εκείνος κοφτά.

«Και βοήθησαν να χτιστείς;»

«Βοήθησαν».

Δέσαμε τους αστραγάλους του Χάκι, σιγουρευτήκαμε πως τα δεσμά γύρω από τους καρπούς του ήταν σφιχτά, και ύστερα τον αλυσοδέσαμε σε ένα νύι που έστεκε παρατημένο δίπλα σε μια στοίβα από σβουნიές. Τα δεκαοκτώ παιδιά στριμώχτηκαν στο σπίτι, με δυο άντρες να τα φυλάνε, και οι υπόλοιποι κοιτάξαμε να βολευτούμε όπως μπορούσαμε στον κοπρισμένο περιβόλο. Ανάψαμε φωτιά. Ο Γκέρμπρουχτ έτρωγε σταθερά, ταΐζοντας την πελώρια σαν βαρέλι κοιλιά του, την ώρα που ο Ρέντμπαρντ, ένας ακόμη Φριζιός, έπαιζε τραγούδια με τον καλαμένιο αυλό του. Οι μελαγχολικές νότες κατέκλυζαν τη νυχτερινή ατμόσφαιρα. Οι σπίθες τραβούσαν προς τον ουρανό. Νωρίτερα είχε βρέξει, όμως τα σύννεφα σκόρπιζαν, αφήνοντας να φανούν τα αστέρια. Παρακολούθησα μερικές σπίθες να τραβάνε προς τη στέγη της καλύβας, και αναρωτήθηκα μήπως το άχυρο άρχιζε να καπνίζει, όμως τα βρούα που φύτρωναν εκεί είχαν μουλιάσει και οι σπίθες γρήγορα έσβησαν.

«Το Νάναμινστερ», είπε ξαφνικά ο πατήρ Φράομαρ.

«Το Νάναμινστερ;» ρώτησα, μετά από μια παύση.

Ο ιερέας παρακολουθούσε κι εκείνος τις ξεστρατισμένες σπίθες που έπεφταν κι έσβηγαν πάνω στη στέγη. «Η μονή στο Ούιττανστερ, όπου πέθανε η αρχόντισα Έλσγουιθ», εξήγησε, αν και η εξήγηση δε με έκανε σοφότερο.

«Η σύζυγος του βασιλιά Άλφρεντ;»

«Ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχή της», είπε κι έκανε το σημείο του σταυρού. «Εκείνη έχτισε τη μονή, μετά τον θάνατο του βασιλιά».

«Και λοιπόν;» ρώτησα, κάπως απορημένος.

«Ένα μέρος της μονής καταστράφηκε από τη φωτιά μετά τον θάνατό της», εξήγησε. «Τη φωτιά προκάλεσαν σπίθες που έπεσαν στην αχυρένια σκεπή».

«Εδώ το άχυρο είναι μούσκεμα», είπα, γνέφοντας προς το σπίτι.

«Φυσικά», συμφώνησε ο ιερέας, παρατηρώντας επίμονα τις σπίθες που κατέληγαν πάνω στο άχυρο. «Κάποιοι λένε πως η φωτιά ήταν η εκδίκηση του διαβόλου», συνέχισε, κάνοντας μια παύση για να σταυροκοπηθεί, «επειδή η αρχόντισσα Έλσγουιθ ήταν τόσο ευσεβής ψυχή και δεν κατάφερε να την παρασύρει».

«Ο πατέρας μου μια ζωή μου έλεγε πως ήταν μια μοχθηρή σκρόφα», σχολίασα, για να δω αντιδράσεις.

Ο πατήρ Φρόμοαρ συνοφρυώθηκε, όμως τελικά υποχώρησε και χαμογέλασε λοξά. «Ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχή της. Μαθαίνω πως δεν ήταν εύκολος άνθρωπος».

«Γιατί, ποιος είναι;» ρώτησε ο Σίτρικ.

«Η αρχόντισσα Έθελφλεντ δε θα το θελήσει», σχολίασε χαμηλόφωνα ο Φρόμοαρ.

Δίπασα για μια στιγμή, καθώς η συζήτηση πλέον άγγιζε επικίνδυνα θέματα. «Τι πράγμα δε θα θελήσει;» ρώτησα τελικά.

«Να πάει σε μοναστήρι».

«Αυτό θα συμβεί;»

«Τι άλλο;» αναρωτήθηκε ο Φρόμοαρ θλιμμένα. «Ο άντρας της πεθαίνει, η ίδια μένει χήρα, και μάλιστα χήρα με κτήματα και εξουσία. Είναι πολλοί εκείνοι που δε θα θελήσουν να τη δουν να παντρεύεται ξανά. Ο νέος της σύζυγος θα μπορούσε να καταλήξει υπερβολικά ισχυρός. Άλλωστε...» είπε, κι άφησε τη φράση του στη μέση.

«Άλλωστε;» επανέλαβε ο Σίτρικ ήσυχα.

«Ο άρχοντας Έθελφλεντ, που ο Θεός να τον φυλάει, έχει αφήσει διαθήκη».

«Και η διαθήκη», είπα, με αργή φωνή, «ορίζει πως η γυναίκα του θα πρέπει να κλειστεί σε μοναστήρι;»

«Τι άλλο μπορεί να κάνει;» αναρωτήθηκε ο Φρόμοαρ. «Έτσι ορίζει το έθιμο».

«Εγώ, μια φορά, δεν μπορώ να τη φανταστώ καλόγρια», είπα.

«Α, μην το λες, είναι άγια γυναίκα. Καλή γυναίκα», είπε με ζέση ο Φρόμοαρ, και ύστερα θυμήθηκε πως ήταν μοιχαλίδα. «Δεν είναι άψογη, βεβαίως», συνέχισε, «όμως όλοι μας έχουμε ελαττώματα, έτσι δεν είναι; Όλοι μας έχουμε αμαρτήσεις».

«Και η θυγατέρα της;» ρώτησα. «Η Έλφουν;»

«Μπα, ανόητη κοπελίτσα», αποκρίθηκε ο Φρόμοαρ, χωρίς διασταγμό.

«Έστω, όμως αν κάποιος την παντρευτεί...» έκανα να πω, αλλά δεν πρόλαβα να ολοκληρώσω.

«Αφού είναι γυναίκα! Δε γίνεται να κληρονομήσει την εξουσία του πατέρα της!» Ο πατήρ Φράομαρ γέλασε και μόνο που το σκέφτηκε. «Όχι, το καλύτερο θα ήταν να παντρευτεί η Έλφουιν κάπου αλλού, έξω από τη χώρα. Κάπου μακριά! Ίσως κάποιον Φράγκο άρχοντα; Αλλιώς, να ακολουθήσει τη μητέρα της στο μοναστήρι».

Η συζήτηση ήταν επικίνδυνη γιατί κανείς δεν ήταν σίγουρος για το τι θα μπορούσε να συμβεί όταν πέθαινε ο Έθελρεντ, και αυτό ήταν κάτι που, το δίχως άλλο, θα συνέβαινε σύντομα. Η Μερκία δεν είχε βασιλιά, όμως ο Έθελρεντ, ο άρχοντας της Μερκίας, είχε σχεδόν βασιλικές εξουσίες. Πάρα πολύ θα ήθελε να είχε ανακηρυχτεί βασιλιάς, όμως εξαρτιόταν από τη βοήθεια των Δυτικών Σαξόνων προκειμένου να υπερασπίζεται τα σύνορα της Μερκίας, και οι Δυτικοί Σάξονες δεν επιθυμούσαν να υπάρχει βασιλιάς στη Μερκία ή μάλλον ήθελαν να κυβερνά εκεί ο δικός τους βασιλιάς. Και όμως, παρ' ότι Μερκία και Ουέσεξ ήταν σύμμαχοι, οι μεταξύ τους σχέσεις δεν ήταν καλές. Οι Μέρκιοι, παρά το ένδοξο παρελθόν τους, είχαν καταλήξει υποτελείς, όμως αν ο Έντουαρντ του Ουέσεξ επιχειρούσε να επεκτείνει και επίσημα την κυριαρχία του εκεί, θα ξεσπούσαν αναταραχές. Κανείς δεν ήξερε τι επρόκειτο να συμβεί, και αντίστοιχα δεν ήξερε με ποια πλευρά να συμπαράταχθεί. Άραγε, να ορκιστεί πίστη στο Ουέσεξ; Ή μήπως σε κάποιον από τους ευγενείς της Μερκίας;

«Κρίμα που ο άρχοντας Έθελρεντ δεν έχει διάδοχο», σχολίασε ο πατήρ Φράομαρ.

«Νόμιμο διάδοχο δε διαθέτει», είπα και, προς έκπληξή μου, ο ιερέας γέλασε.

«Σωστά, νόμιμο διάδοχο», συμφώνησε, και ύστερα σταυροκοπήθηκε. «Όμως, ο Κύριος θα μεριμνήσει», πρόσθεσε ευλαβικά.

Την επόμενη μέρα ο ουρανός είχε σκοτεινιάσει, καθώς πυκνά σύννεφα απλώνονταν από την πλευρά των ουαλικών λόφων. Μέχρι τα μέσα του πρωινού είχε αρχίσει να βρέχει, και αυτό συνεχίστηκε καθώς προχωρούσαμε αργά προς τον νότο. Οι δρόμοι που ακολουθούσαμε είχαν φτιαχτεί από τους Ρωμαίους και περάσαμε καθεμία από τις επόμενες βραδιές στα ερείπια ρωμαϊκών οχυρών.

Δεν εντοπίσαμε πουθενά Ουαλούς επιδρομείς, ενώ η μάχη του Τέοτανχελε μας εξασφάλιζε πως δεν υπήρχαν Δανοί να μας παρενοχλήσουν τόσο νότια.

Η βροχή και οι αιχμάλωτοι καθιστούσαν την πορεία μας αργή, όμως με τα πολλά φτάσαμε στο Γκλούστερ, την πρωτεύουσα της Μερκίας. Φτάσαμε δύο ημέρες πριν τη γιορτή του αγίου Κάθμπερτ, αν και χρειάστηκε να βρεθούμε πρώτα μέσα στην πόλη για να καταλάβω για ποιον λόγο θεωρούσε τόσο σημαντική η Έθελφλεντ τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Ο πατήρ Φράομαρ είχε προπορευτεί προκειμένου να ανακοινώσει την άφιξή μας, και οι καμπάνες των εκκλησιών της πόλης χτυπούσαν χαρμόσυνα για να μας υποδεχτούν, ενώ στην καμάρα της πύλης είχε συγκεντρωθεί ένα μικρό πλήθος. Ξεδίπλωσα τα λάβαρα μας: τη λυκοκεφαλή της οικογένειάς μου, τη σημαία του αγίου Όσβαλντ, το λευκό άλογο του Έθελρεντ, τη χήνα της Έθελφλεντ. Το λάβαρο του Χάκι το κουβαλούσε ο Γκόντρικ, ο υπηρέτης μου, το έσερνε στον βρεγμένο δρόμο. Μπροστά από τη μικρή πομπή μας προχωρούσε μια άμαξα φορτωμένη λάφυρα, ακολουθούσαν τα αιχμάλωτα παιδιά, και ύστερα ο Χάκι, δεμένος με σκοινί από την ουρά του αλόγου του Γκόντρικ. Στο τέλος της πομπής βρισκόταν η δεύτερη άμαξα, ενώ οι πολεμιστές μου είχαν πάρει θέσεις αριστερά και δεξιά από τη φάλαγγά μας. Ήταν μια όμορφη εικόνα. Μετά το Τέοτανχελε, είχαμε σύρει πάνω από είκοσι άμαξες φορτωμένες με λάφυρα στους δρόμους της πόλης, μαζί με αιχμαλώτους, άλογα και μια ντουζίνα εχθρικά λάβαρα, όμως ακόμη και η μικρή πομπή που είχα οργανώσει έδωσε στους κατοίκους του Γκλούστερ έναν λόγο να γιορτάσουν, κι έτσι μας συνόδευαν επευφημίες σε όλη τη διαδρομή, από τη βόρεια πύλη μέχρι την είσοδο του παλατιού του Έθελρεντ. Δυο ιερείς άρχισαν να πετούν σβουινιές αλόγων στον Χάκι και ο κόσμος τους μιμήθηκε, την ώρα που μικρά αγόρια έτρεχαν δίπλα του, κοροϊδεύοντάς τον.

Κι εκεί, στην πύλη του αρχοντικού του Έθελρεντ, βρισκόταν ο Έρντβολφ, ο διοικητής της φρουράς του άρχοντα Έθελρεντ, και αδερφός της Ίντιθ, της γυναίκας που πλάγιαζε με τον άρχοντα Έθελρεντ. Ο Έρντβολφ ήταν ευφυής, γοητευτικός, φιλόδοξος και

αποτελεσματικός. Είχε οδηγήσει τους άντρες του Έθελρεντ εναντίον των Ουαλών και τους είχε προξενήσει μεγάλη ζημιά, ενώ πολλοί έλεγαν ότι είχε πολεμήσει γενναία στο Τέοτανχελε. «Η εξουσία του», μου είχε πει ο πατέρας μου, «πηγάξει ανάμεσα από τα μπούτια της αδερφής του, όμως μην τον υποτιμήσεις. Είναι επικίνδυνος».

Ο επικίνδυνος Έρντβολφ φορούσε μακρύ πλεχτό θώρακα, σιλβαμένο τόσο που γυάλιζε, και φορούσε έναν σκούρο μπλε μανδύα, στολισμένο με γούνα βίδρας. Το κεφάλι του ήταν γυμνό και τα σκούρα μαλλιά του χτενισμένα με λάδι, πιασμένα πίσω με καστανή κορδέλα. Το ξίφος του, βαριά λεπίδα, φώλιαζε σε θηκάρι καμωμένο από μαλακό δέρμα, στολισμένο με χρυσάφι. Στο πλευρό του έστεκαν δυο ιερείς και μισή ντουζίνα από τους άντρες του, όλοι φορώντας το σύμβολο του Έθελρεντ, το λευκό άλογο. Χαμογέλασε μόλις μας αντίκρισε. Είδα τα μάτια του να στρέφονται φευγαλέα προς το λάβαρο της Έθελφλεντ, καθώς μας πλησίαζε με χαλαρό βήμα. «Στην αγορά πηγαίνεις, άρχοντα Ούτρεντ;» ρώτησε.

«Έχω σκλάβους, θώρακες, σπαθιά, δόρατα, τσεκούρια», είπα. «Τι θες να αγοράσεις;»

«Του λόγου του, ποιος είναι;» Τίναξε τον αντίχειρά του προς το μέρος του Χάκι.

Έστριψα πάνω στη σέλα μου. «Χάκι τον λένε, είναι πολέμαρχος των Βίκινγκς, νόμιζε πως θα πλούτιζε σε βάρος της Μερκίας».

«Τον έχεις κι αυτόν για πούλημα;»

«Για κρέμασμα», είπα, «δίχως βιασύνες. Η κυρά μου διέταξε να τον κρεμάσουμε εδώ πέρα».

«Η κυρά σου;»

«Και δική σου, επίσης», είπα, ξέροντας πως αυτό θα τον εκνεύριζε, «η αρχόντισσα Έθελφλεντ».

Αν ενοχλήθηκε, δεν το έδειξε, αντίθετα χαμογέλασε και πάλι. «Δεν κάθισε άπραγη, βλέπω», είπε ανάλαφρα. «Λογαριάζει να έρθει κι εκείνη εδώ;»

Έγνεψα αρνητικά. «Έχει δουλειές, στον βορρά».

«Κι εγώ που νόμιζα πως θα βρισκόταν εδώ για το Συμβούλιο, σε δυο μέρες», είπε σαρκαστικά.

«Το Συμβούλιο;» ρώτησα.

«Μη σε νοιάζει, κοίτα τη δουλειά σου», είπε κοφτά. «Δεν είσαι καλεσμένος».

Όμως το Συμβούλιο, όπως διαπίστωνα, θα πραγματοποιούνταν ανήμερα της γιορτής του αγίου Κάθμπερτ και το δίχως άλλο αυτός ήταν ο λόγος που η Έθελφλεντ ήθελε να φτάσουμε προτού συναντηθούν για να συσχεφθούν οι άρχοντες της Μερκίας. Τους υπενθύμιζε με τον τρόπο αυτό πως εκείνη είχε πολεμήσει τους εχθρούς τους.

Ο Έρντβολφ πλησίασε τον Χάκι, τον έκοψε από πάνω μέχρι κάτω, και ύστερα στράφηκε ξανά προς το μέρος μου. «Βλέπω πως έχεις υψώσει το λάβαρο του άρχοντα Έθελρεντ».

«Φυσικά», αποκρίθηκα.

«Και στη συμπλοκή, εκεί που τσάκωσες αυτό εδώ το άθλιο πλάσμα», είπε, γνέφοντας προς τον Χάκι, «είχες το λάβαρο υψωμένο;»

«Όπου κι αν πολεμά η κυρά μου, στο όνομα της Μερκίας», απάντησα, «κυματίζει το λάβαρο του άντρα της».

«Τότε, οι αιχμάλωτοι και τα λάφυρα ανήκουν στον άρχοντα Έθελρεντ», είπε ο Έρντβολφ.

«Έχω διαταγές να πουλήσω τα πάντα», είπα.

«Αλήθεια;» Γέλασε. «Το λοιπόν, τώρα έχεις νέες διαταγές. Ανήκουν όλα στον άρχοντα Έθελρεντ και θα μου τα παραδώσεις». Με κοίταξε κατάματα, σαν να με προκαλούσε να τον αμφισβητήσω. Πρέπει να είχα αγριωπή όψη, γιατί οι άντρες του σαν να έστρεψαν προς το μέρος μας τα δόρατά τους.

Ο πατήρ Φράομαρ, εν τω μεταξύ, είχε επιστρέψει, κι αμέσως έτρεξε στο πλευρό του αλόγου μου. «Όχι φασαρίες», μου είπε αυστηρά, με σφιγμένα δόντια.

«Ούτε που θα περνούσε από το μυαλό του άρχοντα Ούτρεντ να τραβήξει σπαθί απέναντι στη φρουρά του άρχοντα Έθελρεντ», είπε ο Έρντβολφ. Έγνεψε στους δικούς του. «Πηγαίνετε τα πάντα μέσα», διέταξε, γνέφοντας προς τις άμαξες, τα λάφυρα, τον Χάκι και τους σκλάβους, «και μην παραλείψεις να ευχαριστήσεις την αρχόντισσα Έθελφλεντ», συνέχισε, κοιτάζοντας ξανά εμένα, «για τη μικρή συνεισφορά της στην περιουσία του άντρα της».

Παρακολούθησα τους άντρες του να περνούν τα λάφυρα και τους σκλάβους από την πύλη. Ο Έρντβολφ χαμογέλασε μόλις ολοκληρώθηκε η δουλειά, και ύστερα μου έριξε ένα ειρωνικό μειδίαμα. «Δηλαδή, η αρχόντισσα Έθελφλεντ», ρώτησε, «δεν επιθυμεί να παραστεί στο Συμβούλιο;»

«Γιατί, είναι προσκεκλημένη;» ρώτησα.

«Φυσικά όχι, γυναίκα είναι. Μπορεί, όμως, να είχε περιέργεια για τις αποφάσεις του Συμβουλίου».

Προσπαθούσε να μάθει αν η Έθελφλεντ θα ερχόταν στο Γκλούστερ. Μου πέρασε από το μυαλό να πω ότι δεν είχα ιδέα τι σχεδίαζε να κάνει, όμως τελικά αποφάσισα να πω την αλήθεια. «Δε θα βρίσκεται εδώ», είπα, «καθώς είναι απασχολημένη. Ετοιμάζει οχυρό δίπλα στον ποταμό Μέρσε».

«Τι μου λες, οχυρό δίπλα στον Μέρσε!» επανέλαβε εκείνος, και ύστερα γέλασε.

Οι πύλες έκλεισαν πίσω του.

«Μπάσταρδε», είπα.

«Είχε το δικαίωμα να το κάνει», εξήγησε ο πατήρ Φράομαρ, «ο άρχοντας Έθελρεντ είναι σύζυγος της αρχόντισσας Έθελφλεντ, οπότε ό,τι είναι δικό της είναι δικό του».

«Ο Έθελρεντ είναι ένα χαμένο κορμί», είπα, με το βλέμμα καρφωμένο στις κλειστές πύλες.

«Άρχοντας της Μερκίας είναι», είπε ο πατήρ Φράομαρ, ανήσυχχα. Υποστήριξε την Έθελφλεντ, όμως διαισθανόταν πως ο θάνατος του άντρα της θα της στερούσε τόσο την εξουσία, όσο και την επιρροή που διέθετε.

«Δεν ξέρω τι είναι ο μούλος», σχολίασε ο Σίτρικ, «μια φορά ζύθο δεν πρόκειται να μας κεράσει».

«Καλή ιδέα ο ζύθος», συμφώνησα δύσθυμα.

«Το λοιπόν, τραβάμε για εκείνη την κοκκινομάλλα, στο Δεμάτι;» ρώτησε, κι αμέσως χαμογέλασε πονηρά. «Ή μήπως έχεις όρεξη να πλουτίσεις τις γνώσεις σου πάνω στη γεωργία;»

Ανταπέδωσα το χαμόγελο. Ο πατέρας μου είχε αποφασίσει να μου παραχωρήσει ένα αγρόκτημα, βόρεια του Κίρενστερ, προτρε-

ποντάς με να ασχοληθώ με την κτηνοτροφία. «Ο σωστός άρχοντας πρέπει να ξέρει από σπαρτά, βοσκοτόπια και κοπάδια, να μην υστερεί σε γνώσεις σε σύγκριση με τον οικονόμο του», μου είχε πει αυστηρά ο πατέρας μου, «ειδάλλως το κάθαρμα θα σε ρημάξει στην κλεψιά». Τον είχε ικανοποιήσει το διάστημα που είχα περάσει στο κτήμα, αν και ομολογώ πως δεν είχα μάθει σχεδόν τίποτε γύρω από τα σπαρτά, τα βοσκοτόπια και τα κοπάδια, όμως είχα μάθει πάρα πολλά για τη νεαρή χήρα στην οποία είχα παραχωρήσει το κεντρικό κτίσμα, για να εγκατασταθεί εκεί.

«Στο Δεμάτι, για την ώρα», είπα και σπιρουνίσα τον Χέρντινγκ, για να τραβήξει κατά τον δρόμο. Κι αύριο, σκέφτηκα, θα πήγαινα να επισκεφτώ τη νεαρή χήρα.

Η ταβέρνα είχε για πινακίδα ένα πελώριο, ξύλινο σκάλισμα που απεικόνιζε ένα δεμάτι, πέρασα από κάτω του και βρέθηκα στο μουσκεμένο από τη βροχή προαύλιο, όπου άφησα έναν σταβλίτη να πάρει το άλογό μου. Ο πατήρ Φράομαρ, το ήξερα, είχε δίκιο. Ο άρχοντας Έθελρεντ είχε πράγματι το νόμιμο δικαίωμα να πάρει ό,τι ανήκε στη σύζυγό του γιατί δεν της ανήκε το παραμικρό που να μην είναι δικό του, όμως, ακόμη κι έτσι, η κίνηση του Έρντβολφ με είχε αιφνιδιάσει. Ο Έθελρεντ και η Έθελφλεντ είχαν περάσει χρόνια σε κατάσταση ανοιχτής σύγκρουσης, αν και ο πόλεμος αυτός δεν είχε σημαδευτεί από πολεμικές συγκρούσεις. Εκείνος κατείχε τη νόμιμη εξουσία στη Μερκία, κι εκείνη απολάμβανε την αγάπη του κόσμου. Ο Έθελρεντ εύκολα θα μπορούσε να διατάξει τη σύλληψη και την κράτηση της γυναίκας του, όμως αδερφός της ήταν ο Βασιλιάς του Ουέσεξ, και ο μόνος λόγος που η Μερκία εξακολουθούσε να υπάρχει ήταν επειδή οι Δυτικοί Σάξονες έσπευδαν να τη διασώσουν κάθε φορά που οι εχθροί της ασκούσαν αφορητά έντονη πίεση. Κι έτσι, το αντρόγυνο έτρεφε αμοιβαίο μίσος, ανεχόταν ο ένας τον άλλον και καμώνονταν πως δεν υπήρχε καμία αντιπαλότητα, κι αυτός ήταν ο λόγος που η Έθελφλεντ φρόντιζε να κυματίζει το λάβαρο του άντρα της.

Εγώ, στο μεταξύ, φανταζόμουν πως έπαιρνα εκδίκηση από τον Έρντβολφ την ώρα που περνούσα σκυφτός το κατώφλι της ταβέρ-

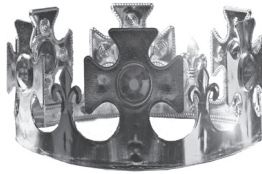
νας. Φανταζόμουν πως τον ξεκοίλιαζα ή τον αποκεφάλιζα ή τον άκουγα να με ικετεύει να δείξω έλεος, ενώ εγώ κρατούσα το Ράμφος του Κόρακα πάνω στο λαρύγγι του. Ο μπάσταρδος, σκεφτόμουν, ο σιχαμερός, φαντασμένος, λιγδιάρης, θρασύς μπάσταρδος.

«Βρε σκατόπαιδο», ακούστηκε μια τραχιά φωνή, δίπλα από την εστία της ταβέρνας. «Ποιος διάολος σε έφερε εδώ πέρα να μου χαλάσεις τη μέρα;» Γύρισα να κοιτάξω. Κι απέμεινα να κοιτάζω σαν χαμένος. Γιατί ο τελευταίος άνθρωπος που περίμενα να συναντήσω στην έδρα του Έθελρεντ, στο οχυρό του Γκλούστερ, βρισκόταν εκεί και με κοίταζε αγριεμένα. «Μίλα, βρε σκατόπαιδο», είπε επιτακτικά, «τι γυρεύεις εδώ πέρα;»

Ήταν ο πατέρας μου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ο ετοιμοθάνατος άρχοντας

1

ΓΙΟΣ ΜΟΥ ΕΜΟΙΑΖΕ ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΟΣ και θυμωμένος. Ήταν μούσκεμα, μέσα στις λάσπες, τα μαλλιά του έμοιαζαν με κατσιασμένη θημωνιά μετά από γερή κουτρουβάλα, και η μια μπότα του ήταν σκισμένη πέρα ως πέρα. Το δέρμα είχε μαυρίσει στο σημείο όπου είχε βαφτεί από το αίμα, εκεί όπου η λεπίδα είχε τραυματίσει τη γάμπα του, όμως δεν κούτσαινε, οπότε δεν είχα λόγο να ανησυχώ για λόγου του, μόνο που με κοιτούσε χάσκοντας, λες και ήταν κανένας ηλίθιος. «Τι κάθεται και με χαζεύεις σαν χαμένος», του είπα, «σύρε να μου φέρεις λίγο ζύθο. Και πες της κοπελιάς πως θες να σου βάλει από το μαύρο βαρέλι. Σίτρικ, χαίρομαι που σε βλέπω».

«Επίσης, άρχοντά μου», αποκρίθηκε ο Σίτρικ.

«Πατέρα!» αναφώνησε ο γιος μου, που συνέχιζε να χάσκει.

«Γιατί, ποιος νόμιζες πως ήμουν;» ρώτησα. «Το άγιο πνεύμα;» Έκανα χώρο στον πάγκο. «Κάτσε δίπλα μου», είπα στον Σίτρικ, «και πες μου τι νέα έχουμε. Κι εσύ πάψε να χάσκεις», είπα στον Ούτρεντ, «και κανόνισε να μας φέρει μια κοπελιά να πιούμε ζύθο. Από το μαύρο βαρέλι!»

«Γιατί από το μαύρο βαρέλι, άρχοντά μου;» ρώτησε ο Σίτρικ όπως καθόταν.

«Είναι φτιαγμένο από το δικό μας κριθάρι», εξήγησα, «και ο

κάπελας το φυλάει για πελάτες που συμπαθεί». Έγριρα πάνω στον τοίχο. Πονούσα όταν έσκυβα προς τα εμπρός, πονούσα όταν έκανα να σταθώ όρθιος, ακόμη και να πάρω ανάσα. Ό,τι κι αν έκανα, πονούσα, κι όμως ήταν θαύμα που εξακολουθούσα να ζω. Ο Κνουτ ο Μακρουσπάθης παραλίγο να με σκοτώσει με τη λεπίδα του, την Οργή του Πάγου, και ήταν μικρή παρηγοριά που η Ανάσα του Δράκου είχε θερίσει το λαρύγγι του την ίδια ακριβώς στιγμή που το σπαθί του τσάκιζε ένα πλευρό και τρύπαγε το πνευμόνι μου. «Μα τον Χριστό», μου είχε πει ο Φίναν, «το χορτάρι γλίστραγε από το αίμα. Ήταν λες και είχαμε βρεθεί σε σφαγείο, μα την αλήθεια».

Όμως η γλίτσα εκείνη ήταν το αίμα του Κνουτ, κι ο Κνουτ ήταν νεκρός, ο στρατός του κατεστραμμένος. Οι Δανοί είχαν υποχρεωθεί να εγκαταλείψουν μεγάλο μέρος της βόρειας Μερκίας και οι Σάξονες ευχαριστούσαν τον καρφωμένο θεό τους για εκείνη την ανέλπιστα εξέλιξη. Το δίχως άλλο υπήρχαν και κάποιοι που προσεύχονταν να γλιτώσουν κι από του λόγου μου, όμως εγώ επέζησα. Αφού ήταν χριστιανοί, κι εγώ δεν είμαι, αν και είχε αρχίσει να εξαπλώνεται μια φήμη πως ένας χριστιανός ιερέας ήταν που μου είχε σώσει τη ζωή. Η Έθελφλεντ με είχε μεταφέρει με άμαξα στο σπίτι της, στο Κίρενοστερ, όπου ένας ιερέας, φημισμένος ως θεραπευτής και χειροπράκτης, με είχε αναλάβει. Η Έθελφλεντ έλεγε πως είχε περάσει ένα καλάμι μέσα από τα πλευρά μου, και από την τρύπα αναδύθηκε μια ριπή δύσομου αέρα. «Πετάχτηκε με ορμή», μου είπε, «κι έζεχνε σαν απόπατος».

«Είναι ο διάβολος που βγαίνει από μέσα του», είχε εξηγήσει ο ιερέας, ή τουλάχιστον έτσι μου είπε εκείνη, και ύστερα έκλεισε το τραύμα με σβουνιές αγελάδας. Οι κοπριές σχημάτισαν μια κρούστα και ο ιερέας είπε πως θα εμπόδιζαν το κακό από το να τρυπώσει ξανά μέσα μου. Άραγε, έλεγε αλήθεια; Δεν ξέρω. Το μόνο που ξέρω ήταν πως πέρασα εβδομάδες υποφέροντας από τους πόνους, εβδομάδες που περίμενα πως θα πέθαινα, και ότι κάποια στιγμή με τον νέο χρόνο κατάφερα με χίλιους κόπους να σταθώ ξανά στα πόδια μου. Τώρα, σχεδόν δύο μήνες αργότερα, μπορούσα να καβαλήσω άλογο και να περπατήσω κάναδυο χιλιόμετρα, όμως ακό-

μη δεν είχα ανακτηήσει τις παλιές μου δυνάμεις, ενώ η Ανάσα του Δράκου φάνταζε βαριά στο χέρι μου. Κι εν τω μεταξύ ο πόνος ήταν συνέχεια εκεί, άλλοτε βασανιστικός, άλλοτε υποφερτός, ενώ όλη μέρα, κάθε μέρα, από το τραύμα έτρεχε βρομερό, δύσοσμο πύο. Μάλλον ο χριστιανός μάγος έκλεισε το τραύμα προτού βγει από μέσα μου όλο το κακό και κάποιες φορές αναρωτιόμουν μήπως το είχε κάνει επίτηδες, μιας κι είναι αλήθεια πως οι χριστιανοί με μισούν, οι περισσότεροι τουλάχιστον. Χαμογελούν και ψέλνουν τους ύμνους τους, λένε τάχα μου πως πιστεύουν στη θρησκεία της αγάπης, όμως για τόλμα να τους πεις ότι πιστεύεις σε άλλο θεό και θα δεις για πότε αφρίζουν και λυσσάνε. Οπότε, τις περισσότερες ημέρες αισθανόμουν γέρος, αδύναμος και άχρηστος, και υπήρχαν μέρες που δεν ήμουν καν σίγουρος πως ήθελα να ζω.

«Πώς βρέθηκες εδώ, άρχοντά μου;» με ρώτησε ο Σίτρικ.

«Καβάλησα άλογο κι ήρθα, εσύ πώς λες;»

Αυτό δεν ήταν ολότελα αλήθεια. Δεν ήταν και τόσο μεγάλη η απόσταση από το Κίρενστερ μέχρι το Γκλούστερ, και πράγματι είχα κάνει ένα μέρος του ταξιδιού καβάλα στο άλογο, όμως λίγα χιλιόμετρα πριν την πόλη ανέβηκα σε μια άμαξα και ξάπλωσα σε αχυρένιο στρώμα. Τι πόνος κι αυτός, όπως κοίταζα να βολευτώ σε εκείνο το κρεβάτι. Και ύστερα τους άφησα να με πάνε στην πόλη, και όταν με είδε ο Έρντβολφ βόγκηξα και καμώθηκα πως ήμουν τόσο αποκαμωμένος που δεν τον αναγνώριζα. Ο μούλος με το λιγδιασμένο μαλλί με είχε ακολουθήσει με το άλογό του, ξεφουρνίζοντας ένα σωρό καλοφτιαγμένα ψέματα, όπως προχωρούσε δίπλα στην άμαξα. «Πολύ λυπάμαι που σε βλέπω σε τέτοια κατάσταση, άρχοντα Ούτρεντ», είχε πει, ενώ στην πραγματικότητα εννοούσε πως ήταν απόλαυση να με βλέπει έτσι αδύναμο κι ίσως ετοιμοθάνατο. «Αποτελείς παράδειγμα για όλους μας!» είχε πει, μιλώντας αργά και δυνατά, λες και ήμουν κανένας αργόστροφος. Εγώ μονάχα βόγκηξα και δεν είπα τίποτε. «Δεν περιμέναμε να σε δούμε εδώ», συνέχισε, «μα να που ήρθες». Ο μπάσταρδος.

Το Συμβούλιο είχε κληθεί για να συνεδριάσει ανήμερα της γιορτής του αγίου Κάθμπερτ. Οι προσκλήσεις είχαν σταλεί κλεισιμένες

με βουλοκέρι, σφραγισμένες, με το άλογο του Έθελρεντ, και καλούσαν τους ηγέτες της Μερκίας να παρουσιαστούν στο Γκλούστερ, τους άρχοντες και τους επισκόπους, τους ηγούμενους και τους αξιωματούχους. Η πρόσκληση έγραφε ότι καλούνταν προκειμένου να «συμβουλευθούν» τον Άρχοντα της Μερκίας, όμως καθώς οι φήμες επέμεναν ότι ο Άρχοντας της Μερκίας είχε καταλήξει πλέον να είναι ένας σαλιάρης σακάτης που κατοικούταν πάνω του, το πιθανότερο ήταν να συγκαλούνταν συμβούλιο προκειμένου να εγκρίνει την όποια ατιμία σχεδίαζε ο Έρντβολφ. Δεν περίμενα πως θα λάμβανα πρόσκληση, όμως έκπληκτος αντίκρισα τον αγγελιοφόρο να μου παραδίδει μια περγαμινή, βαριά από την επίσημη σφραγίδα του Έθελρεντ. Εμένα τι με ήθελε εκεί; Ήμουν ο βασικός υποστηρικτής της γυναίκας του, κι όμως με είχε προσκαλέσει. Κανείς από τους άλλους ηγέτες που υποστήριζαν την Έθελφλεντ δεν είχε προσκληθεί, όμως εμένα με καλούσαν να παρουσιαστώ. Γιατί; «Έχει σκοπό να σε σκοτώσει, άρχοντά μου», είχε υποθέσει ο Φίναν.

«Εδώ κοντεύω να πεθάνω από μόνος μου. Γιατί να μπει στον κόπο;»

«Σε θέλει εκεί», πρότεινε μια άλλη εξήγηση ο Φίναν, «επειδή σχεδιάζουν να τη φορέσουν κανονικά στην Έθελφλεντ, όμως έτσι κι είσαι εσύ εκεί, κανείς δε θα μπορέσει να πει πως δεν πήρε κάποιος το μέρος της».

Ούτε κι αυτή η εξήγηση μου φαινόταν ιδιαίτερα πειστική, όμως δεν μπορούσα να σκεφτώ κάποια άλλη. «Ίσως».

«Άσε που ξέρουν πως δεν έχεις γιάνει. Δε θα μπορέσεις να τους δημιουργήσεις πρόβλημα».

«Ίσως», επανέλαβα. Ήταν ολοφάνερο πως το Συμβούλιο αυτό είχε συγκληθεί προκειμένου να κριθεί το μέλλον της Μερκίας, κι εξίσου ολοφάνερο πως ο Έθελρεντ θα έκανε ό,τι πέρανε από το χέρι του ώστε η γυναίκα του, με την οποία βρισκόταν σε διάσταση, να μην παίζει τον παραμικρό ρόλο σε εκείνο το μέλλον, οπότε γιατί να με προσκαλέσει; Εγώ εκείνη θα υποστήριζα, το ήξεραν αυτό, όμως ήξεραν επίσης πως ήμουν αδύναμος από τα τραύματά μου. Επομένως, βρισκόμουν εκεί για να φανεί πως είχα ακουστεί

όλες οι απόψεις; Μου φαινόταν παράξενο, αν νόμιζαν όμως πως η αδυναμία μου σήμαινε ότι η συμβουλή μου θα μπορούσε εύκολα να αγνοηθεί, τότε κι εγώ ήθελα να ενισχύσω αυτή την εντύπωση, και αυτός ήταν ο λόγος που είχα φροντίσει να καμωθώ τον ανήμπορο μπροστά στον Έρντβολφ. Άσε τον μπάσταρδο να με νομίζει εξουδετερωμένο.

Πράγμα που σχεδόν ήμουν. Με τη διαφορά ότι εξακολουθούσα να ζω.

Ο γιος μου έφερε τον ζύθο κι έσυρε ένα σκαμνί για να καθίσει δίπλα μου. Ανησυχούσε για μένα, όμως προσπέρασα στα γρήγορα τις ερωτήσεις του και έκανα τις δικές μου. Μου είπε για τη μάχη με τον Χάκι, και ύστερα παραπονέθηκε επειδή ο Έρντβολφ είχε κλέψει τους σκλάβους και τα λάφυρα. «Πώς θα μπορούσα να τον εμποδίσω;» αναρωτήθηκε.

«Δεν ήταν ο ρόλος σου να τον εμποδίσεις», είπα, και βλέποντάς τον να με κοιτάζει απορημένος, εξήγησα. «Η Έθελφλεντ ήξερε τι θα συνέβαινε. Αλλιώς, γιατί να σε στείλει στο Γκλούστερ;»

«Μα, αφού χρειάζεται τα χρήματα!»

«Πιότερο απ' τα χρήματα χρειάζεται τη στήριξη της Μερκίας», είπα, κι ο μικρός εξακολουθούσε να με κοιτάζει απορημένος. «Στέλνοντάς σε εδώ», συνέχισα, «τους δείχνει ότι πολεμάει. Αν την ένοιαζαν πραγματικά τα χρήματα, θα είχε στείλει τους σκλάβους στο Λονδίνο».

«Δηλαδή, τι, νομίζει πως μερικοί σκλάβοι και δυο κάρα φορτωμένα με σκουριασμένους θώρακες θα επηρεάσουν το Συμβούλιο;»

«Δε μου λες, είδες καθόλου ανθρώπους του Έθελρεντ στο Κέστερ;»

«Όχι, φυσικά και όχι».

«Και ποιο είναι το πρώτο χρέος ενός άρχοντα;»

Το σκέφτηκε για μερικές στιγμές. «Να προστατεύει τον τόπο του;»

«Τι γίνεται, λοιπόν, αν η Μερκία γυρεύει καινούργιο ηγέτη;» ρώτησα.

«Θα στραφούν σε κάποιον», απάντησε με αργή φωνή, «που μπορεί να πολεμήσει;»

«Σε κάποιον που μπορεί να πολεμήσει», είπα, «να ηγηθεί, να εμπνεύσει».

«Σ' εσένα;» ρώτησε.

Μου ήρθε να τον βαρέσω για τη βλακεία που πέταξε, όμως δεν ήταν πια παιδί. «Όχι σ' εμένα», αρκέστηκα να πω.

Ο γιος μου συνοφρυώθηκε καθώς το σκεφτόταν. Ήξερε την απάντηση που γύρευα, όμως ήταν τόσο πεισματάρης που δεν ήθελε να μου την πει. «Στον Έρντβολφ;» προτίμησε να υποθέσει. Εγώ δεν είπα κουβέντα, οπότε το σκέφτηκε λίγο ακόμη. «Έχει καιρό που πολεμάει τους Ουαλούς», επέμεινε, «και οι άντρες λένε πως είναι ικανός».

«Πολεμάει με κάτι ξεβράκωτους κλέφτες αγελάδων», είπα περιφρονητικά, «σιγά το κατόρθωμα. Πότε εισέβαλε τελευταία φορά ουαλικός στρατός στη Μερκία; Άλλωστε, ο Έρντβολφ δεν είναι ευγενής».

«Αφού δεν μπορεί να αναλάβει αυτός την ηγεσία της Μερκίας», αναρωτήθηκε ο γιος μου με αργή φωνή, «ποιος θα το κάνει;»

«Ξέρεις πολύ καλά την απάντηση», είπα, και αφού συνέχιζε να αρνείται να την κατονομάσει, το έκανα εγώ. «Η Έθελφλεντ».

«Η Έθελφλεντ», επανέλαβε το όνομα, και ύστερα απλώς κούνησε το κεφάλι του. Το ήξερα πως την έβλεπε με μισό μάτι και πιθανότατα τη φοβόταν, και ήμουν σίγουρος πως κι εκείνη τον περιφρονούσε, ακριβώς όπως περιφρονούσε την ίδια της την κόρη. Ήταν γνήσιο παιδί του πατέρα της σε αυτό το θέμα· αντιπαθούσε τους χαλαρούς και ξένοιαστους ανθρώπους, και εκτιμούσε απεριόριστα εκείνες τις σοβαρές ψυχές που θεωρούσαν τη ζωή ένα βαρύ καθήκον. Εμένα με ανεχόταν, ίσως επειδή ήξερε πως στη μάχη ήμουν τόσο σοβαρός και αποφασισμένος όσο οποιοσδήποτε από τους αγέλαστους ιερείς που την περιτριγύριζαν.

«Και γιατί δεν μπορεί να είναι η Έθελφλεντ;» ρώτησα.

«Επειδή είναι γυναίκα», αποκρίθηκε ο γιος μου.

«Και λοιπόν;»

«Αφού είναι γυναίκα!»

«Το ξέρω, ρε χαμένε! Έχω δει τα βυζιά της».

«Το Συμβούλιο δεν υπάρχει περίπτωση να επιλέξει γυναίκα για να κυβερνήσει», επέμεινε εκείνος.

«Αυτό είναι αλήθεια», συμφώνησε ο Σίτρικ.

«Ποιον άλλον θα μπορούσαν να εκλέξουν;» ρώτησα.

«Τον αδερφό της, μήπως;» πρότεινε ο γιος μου, και πιθανότατα είχε δίκιο. Ο Έντουαρντ, Βασιλιάς του Ουέσεξ, επιθυμούσε τον θρόνο της Μερκίας, όμως δεν ήθελε απλά να τον αρπάξει. Επιδίωκε να τον καλέσουν. Άραγε, γι' αυτό είχε συγκληθεί το Συμβούλιο, για να συναινέσει σε αυτή την απόφαση; Δεν μπορούσα να σκεφτώ κανέναν άλλο λόγο για τον οποίο είχαν κληθεί να παρουσιαστούν οι ευγενείς και οι αρχιερείς. Ήταν λογικό να επιλεγεί τώρα ο διάδοχος του Έθελρεντ, προτού πεθάνει ο τωρινός άρχοντας, ώστε να αποφευχθούν οι έριδες, αν όχι κάποια ανοιχτή σύγκρουση, πράγμα που κάποιες φορές ακολουθεί τον θάνατο ενός ηγεμόνα, και ήμουν βέβαιος πως και ο ίδιος ο Έθελρεντ ήθελε την ικανοποίηση να ξέρει πως η γυναίκα του δεν επρόκειτο να κληρονομήσει την εξουσία του. Θα προτιμούσε να αφήσει λυσσασμένα σκυλιά να του κατασπαράξουν τα αχαινά, παρά να επιτρέψει να συμβεί κάτι τέτοιο. Οπότε, ποιος θα τον διαδεχόταν; Όχι ο Έρντβολφ, ήμουν βέβαιος γι' αυτό. Ήταν ικανός, αρκετά γενναίος, και σίγουρα δεν ήταν ανόητος, όμως το Συμβούλιο θα προτιμούσε έναν άντρα ευγενή, και ο Έρντβολφ, παρ' ότι δεν καταγόταν από ταπεινή γενιά, άρχοντας δεν ήταν. Ούτε υπήρχε κάποιος άλλος άρχοντας στη Μερκία που να ξεχώριζε με διαφορά από τους υπόλοιπους, με μόνη εξαίρεση ίσως τον Έθελφριθ, ο οποίος ήταν κύριος μεγάλων εκτάσεων βόρεια του Λονδίνου. Ο Έθελφριθ ήταν ο πλουσιότερος από όλους τους ευγενείς της Μερκίας μετά τον Έθελρεντ, όμως είχε προτιμήσει να μείνει μακριά από το Γκλουστερ και τις έριδες του, συμμαχώντας με τους Δυτικούς Σάξονες και, από ό,τι ήξερα, δεν είχε μπει καν στον κόπο να παραστεί στο Συμβούλιο. Άλλωστε, κατά πάσα πιθανότητα δεν είχε καμία σημασία το πού θα κατέληγε το Συμβούλιο αφού, τελικά, οι Δυτικοί Σάξονες ήταν εκείνοι που θα αποφάσιζαν ποιος ή τι ή ήταν το καλύτερο για τη Μερκία.

Τουλάχιστον, έτσι νόμιζα.

Και τώρα πια ξέρω πως νόμιζα λάθος.

Το Συμβούλιο ξεκίνησε, όπως ήταν απόλυτα φυσικό, με μια ανιαρή λειτουργία στην εκκλησία του αγίου Όσβαλντ, η οποία αποτελούσε τμήμα ενός αβαείου το οποίο έχτισε ο Έθελρεντ. Είχα φτάσει εκεί με πατερίτσες, τις οποίες δε χρειαζόμουν, όμως ήμουν αποφασισμένος να δώσω την εντύπωση ότι ήμουν σε χειρότερη κατάσταση από ό,τι πραγματικά αισθανόμουν. Ο Ρίτσεγκ, ο ηγούμενος, με κάλωσόρισε θερμά, σε σημείο που προσπάθησε να κάνει μια υπόκλιση, πράγμα εξαιρετικά δύσκολο, μιας και κουβαλούσε ένα στομάχι πρησιμένο, λες κι ήταν γκαστρωμένη προβατίνα. «Πολύ λυπάμαι που σε βλέπω να υποφέρεις έτσι, άρχοντα Ούτρεντ», είπε, πράγμα που σήμαινε πως θα είχε αρχίσει να χοροπηδά από τη χαρά του, αν δεν ήταν έτσι τετράπαχος. «Ο Θεός να σε έχει καλά», πρόσθεσε, κάνοντας με την τροφαντή παλάμη του το σημείο του σταυρού, ενώ από μέσα του προσευχόταν να ριζξει ο θεός του κεραυνό και να μ' αφήσει στον τόπο. Εγώ τον ευχαρίστησα με τόση ειλικρίνεια όση είχε δείξει κι εκείνος όταν με ευλογούσε, και ύστερα κάθισα σε έναν πέτρινο πάγκο στο βάθος της εκκλησίας και έγειρα με την πλάτη στον τοίχο, έχοντας στο πλάι μου τον Φίναν και τον Όσφερθ. Ο Ρίτσεγκ πηγαινοερχόταν σαν χήνα καθώς υποδεχόταν τους καλεσμένους, κι άκουγα όπλα να κροταλίζουν όπως στοιβάζονταν έξω από την εκκλησία. Είχα αφήσει τον γιο μου και τον Σίτρικ εκεί έξω, να 'χουν τον νου τους, έτσι και προσπαθούσε κανένας μούλος να βουτήξει την Ανάσα του Δράκου. Έγειρα το κεφάλι μου στον τοίχο και προσπάθησα να υπολογίσω το κόστος των ασημένιων κηροπηγίων που έστεκαν στις δυο άκρες της Αγίας Τράπεζας. Ήταν κάτι πελώρια κατασκευάσματα, βαριά σαν πολεμικά τσεκούρια, κι από πάνω τους έσταζε αρωματισμένο κερι μέλισσας, την ώρα που το φως από τις δυο ντουζίνες κεριά που έστεκαν εκεί έπεφτε πάνω στις ασημένιες λειψανοθήκες και τα χρυσά πιάτα που στοιβάζονταν εκεί.

Η χριστιανική εκκλησία είναι εξυπνο πράγμα. Μόλις ένας άρχο-

ντας αποκτήσει πλούτη, σκαρώνει μια εκκλησία ή ένα μοναστήρι. Η Έθελφλεντ είχε επιμείνει να βάλει μπροστά μια εκκλησία στο Κέστερ, προτού ακόμη αρχίσει να επιθεωρεί τα τείχη ή να βαθαίνει την τάφρο. Εγώ της είπα πως ήταν πεταμένα λεφτά, το μόνο που θα κατάρφερνε ήταν να χτίσει ένα μέρος για να παχαίνουν κάτι άνθρωποι σαν τον Ρίτσεγκ, όμως εκείνη δεν άλλαξε γνώμη. Υπάρχουν εκατοντάδες άντρες και γυναίκες που ζουν από τις εκκλησίες, τα αβεία και τα μοναστήρια που χτίζουν οι άρχοντες, και οι περισσότεροι δεν κάνουν τίποτε άλλο πέρα από το να τρώνε, να πίνουν και, μια στο τόσο, να μουρμουράνε κάποια προσευχή. Οι μοναχοί εργάζονται, φυσικά. Καλλιεργούν τα χωράφια, καθαρίζουν τα αγριόχορτα, κόβουν καυσόξυλα, βγάζουν νερό απ' τα πηγάδια και αντιγράφουν χειρόγραφα, όμως όλα αυτά τα κάνουν μόνο και μόνο για να ζουν οι ανώτεροί τους σαν άρχοντες. Έξυπνο σύστημα, να βάζεις τους άλλους να ιδροκοπάνε για να ζεις εσύ στις ανέσεις. Γούλισα.

«Η λειτουργία τελειώνει όπου να 'ναι», είπε καθησυχαστικά ο Φίναν, νομίζοντας πως είχα γρουλίσει επειδή πονούσα.

«Να πάω να ζητήσω λίγο μελωμένο κρασί, άρχοντά μου;» με ρώτησε ο Όσφερθ, ανήσυχος. Ήταν ο μοναδικός νόθος γιος του βασιλιά Άλφρεντ και ο πιο αξιοπρεπής άνθρωπος που περπάτησε ποτέ σε αυτό τον κόσμο. Συχνά έχω αναρωτηθεί τι είδους βασιλιάς θα είχε γίνει ο Όσφερθ, αν τον είχε γεννήσει κάποια νόμιμη σύζυγος, αντί μια φοβισμένη υπηρετιούλα, που είχε σηκώσει τα φουστάνια της για να υποδεχτεί το βασιλικό καυλί. Θα γινόταν σπουδαίος βασιλιάς, συνετός, ευφυής και έντιμος, όμως ο Όσφερθ είχε σημαδευτεί ανεξίτηλα από το γεγονός ότι ήταν νόθος. Ο πατέρας του είχε προσπαθήσει να κάνει τον Όσφερθ ιερέα, όμως ο γιος είχε επιλέξει ελεύθερα να γίνει πολεμιστής, κι εγώ ήμουν τυχερός που τον είχα στο σπιτικό μου.

Έκλεισα τα μάτια μου. Οι καλόγεροι έψελναν, κι ένας από τους μάγους πηγαινόφερνε μια μεταλλική κούπα περασμένη στην άκρη μιας αλυσίδας, η οποία άπλωνε καπνό μέσα στην εκκλησία. Φτερονίστηκα, επώδυνα, και λίγο μετά ακούστηκε φασαρία από την είσοδο, και σκέφτηκα πως πρέπει να ήταν ο Έθελφλεντ που ερχόταν,

όμως μόλις άνοιξα το ένα μάτι είδα πως ήταν ο επίσκοπος Γούλφχερντ, τον οποίο ακολουθούσε ένα σμάρι ιερέων, που σκίζονταν να τον περιποιηθούν. «Όπου σκαρώνεται ατιμία», είπα, «γυροφέρνει αυτός ο μπερμπάντης μούλος».

«Πιο σιγά, άρχοντά μου», με μάλωσε ο Όσφερθ.

«Μπερμπάντης;» ρώτησε ο Φίναν.

Έγνεψα καταφατικά. «Έτσι μαθαίνω στην ταβέρνα».

«Α, όχι! Όχι!» αναφώνησε ο Όσφερθ, σοκαρισμένος. «Δεν μπορεί να είναι αλήθεια. Παντρεμένος άνθρωπος!»

Γέλασα, και ύστερα έκλεισα ξανά τα μάτια μου. «Δεν κάνει να σου ξεφεύγουν τέτοιες κουβέντες», είπα στον Όσφερθ.

«Γιατί, άρχοντά μου; Μια χυδαία φήμη είναι, και τίποτε άλλο! Ο επίσκοπος είναι παντρεμένος».

«Δεν κάνει να σου ξεφεύγουν τέτοιες κουβέντες», είπα, «γιατί πονάω τρομερά όταν γελάω».

Ο Γούλφχερντ ήταν Επίσκοπος του Χέρεφορντ, όμως περνούσε τον περισσότερο χρόνο του στο Γκλούστερ, καθώς εκεί βρίσκονταν τα απύθμενα μπαούλα με τα χρυσάφια του Έθελρεντ. Ο Γούλφχερντ με μισούσε, και είχε κάψει τους αχυρώνες μου στη Φαγκρανφόρντα, σε μια προσπάθεια να με εξαναγκάσει να εγκαταλείψω τη Μερκία. Δεν ανήκε στην κατηγορία των παχύσαρκων ιερέων, αντίθετα, ήταν λιγνός σαν λεπίδα, με πρόσωπο σκληρό, το οποίο κατάφερε να σκεβρώσει αρκετά ώστε να χαμογελάσει, όταν με είδε. «Άρχοντα Ούτρεντ», με χαιρέτησε.

«Γούλφχερντ», απάντησα ξινισμένα.

«Χαίρομαι πολύ που σε βλέπω στην εκκλησία», είπε.

«Όχι, όμως, με αυτό που φοράει», σχολίασε φαρμακερά ένας από τους συνοδούς ιερείς. Άνοιξα τα μάτια μου και τον είδα να δείχνει το σφυρί που φόραγα γύρω από τον λαιμό μου. Ήταν το σύμβολο του Θωρ.

«Πρόσεχε, ιερέα», προειδοποίησα τον άντρα εκείνο, αν και ήμουν τόσο αδύναμος που δεν μπορούσα να κάνω πολλά για να τιμωρήσω την αναίδειά του.

«Πάτερ Πέντα», είπε ο Γούλφχερντ, «ας προσευχηθούμε να πεί-

σει ο Θεός τον άρχοντα Ούτρεντ να απαλλαγεί από τα παγανιστικά μιχλιμπίδια του. Ο Θεός ακούει τις προσευχές μας», πρόσθεσε, απευθυνόμενος σε μένα.

«Τι μου λες;»

«Κι εγώ προσευχήθηκα για την ανάρρωσή σου», είπε ψέματα.

«Όπως κι εγώ», αποκρίθηκα, ακουμπώντας το σφυρί του Θωρ.

Ο Γούλφχερντ χαμογέλασε αόριστα και γύρισε να φύγει. Οι ιερείς τον ακολούθησαν σαν αλαφιασμένα παπιά που τρέχουν πίσω από τη μάνα τους, όλοι εκτός από τον νεαρό πατέρα Πέντα, ο οποίος συνέχιζε να στέκεται κοντά, με επιθετική διάθεση. «Προσβάλλεις την εκκλησία του Θεού», είπε μεγαλόφωνα.

«Τράβα στο καλό, πάτερ», είπε ο Φίναν.

«Είναι αίσχος αυτό!» επέμεινε ο ιερέας, φωνάζοντας σχεδόν, καθώς έδειχνε το σφυρί. Κάποιοι τριγύρω γύρισαν να μας κοιτάξουν. «Αίσχος και προσβολή απέναντι στον Θεό», συνέχισε ο Πέντα, και ύστερα έκανε να σκύψει για να αρπάξει το σφυρί. Γράπωσα μεμάς το μαύρο ράσο του και τον τράβηξα προς το μέρος μου, με την κίνηση να καταλήγει σε έναν οξύ πόνο που περόνιασε όλη την αριστερή πλευρά μου. Το ράσο του ιερέα ήταν νοτιομένο έτσι όπως το βασιτούσα κοντά μου, έζεχνε κοπριά, όμως το πυκνό μαλλί έκρυσπε τον αγωνιώδη μορφασμό μου, καθώς το τραύμα στα πλευρά μου με ρήμαζε. Μου κόπηκε η ανάσα, όμως την επόμενη στιγμή ο Φίναν κατάφερε να αποσπάσει τον ιερέα από τα χέρια μου. «Αίσχος και όνειδος!» φώναζε ο Πέντα, καθώς υποχρεωνόταν να απομακρυνθεί. Ο Όσφερθ έκανε να σηκωθεί για να βοηθήσει τον Φίναν, όμως τον έπιασα από το μανίκι για να τον εμποδίσω. Ο Πέντα έκανε να μου ριχτεί ξανά, όμως τότε δυο άλλοι ιερείς κατάφεραν να τον πιάσουν από τους ώμους και να τον απομακρύνουν.

«Ανόητος άνθρωπος», είπε αυστηρά ο Όσφερθ, «όμως έχει δίκιο. Δεν είναι σωστό να φοράς το σφυρί μέσα σε εκκλησία, άρχοντά μου».

Κόλλησα τη ράχη μου στον τοίχο, προσπαθώντας να πάρω αργές ανάσες. Ο πόνος ερχόταν κατά κύματα, οξύς και ύστερα αμβλύς. Άραγε, θα περνούσε ποτέ; Είχα αποκάμει, κι ίσως ο πόνος να ήταν που θόλωνε τη σκέψη μου.

Σκεφτόμουν πως ο Έθελρεντ, ο Άρχοντας της Μερκίας, πέθαινε. Αυτό ήταν προφανές. Το απίστευτο ήταν που είχε επιζηήσει μέχρι τώρα, όμως ήταν ολοφάνερο πως το Συμβούλιο είχε συγκληθεί προκειμένου να αποφασιστεί τι έπρεπε να γίνει μετά τον θάνατό του, κι εγώ είχα μόλις πληροφορηθεί πως ο άρχοντας Έθελχελμ, πεθερός του βασιλιά Έντουαρντ, βρισκόταν στο Γκλούστερ. Δεν ήταν παρών στην εκκλησία, ή τουλάχιστον δεν τον έβλεπα εγώ, και ήταν άνθρωπος που δύσκολα περνούσε απαρατήρητος, έτσι μεγαλόσωμος, χωρατατζής και φωνακλάς που ήταν. Συμπαθούσα τον Έθελχελμ, έστω κι αν δεν τον εμπιστευόμουν στο ελάχιστο. Εν τω μεταξύ, βρισκόταν εδώ για το Συμβούλιο. Και πώς το ήξερα αυτό; Επειδή ο πατήρ Πέντα, ο εξαγριωμένος ιερέας, ήταν άνθρωπός μου. Ο Πέντα βρισκόταν στη δούλεψή μου κι όταν τον είχα τραβήξει πάνω μου, είχε ψιθυρίσει στο αυτί μου: «Ο Έθελχελμ βρίσκεται εδώ. Έφτασε σήμερα το πρωί». Είχε προσπαθήσει να μου πει και κάτι ακόμη, όμως εκεί πάνω τον τράβηξαν πίσω.

Άκουγα τους μοναχούς να ψέλνουν και τους ιερείς να μουρμουράνε, μαζεμένοι γύρω από την Αγία Τράπεζα, εκεί όπου ένας πελώριος, χρυσαφένιος εσταυρωμένος αντανakλούσε το φως των αρωματισμένων κεριών. Η Αγία Τράπεζα ήταν κούφια, και στα σωθικά της βρισκόταν ένα πελώριο ασημένιο φέρετρο, το οποίο λαμπύριζε, καρφωμένο όπως ήταν με κρυστάλλους. Εκείνο το φέρετρο από μόνο του πρέπει να άξιζε όσο ολόκληρη η εκκλησία, κι αν έσκυβε κάποιος να κοιτάξει μέσα από τους μικρούς κρυστάλλους, θα μπορούσε να διακρίνει αμυδρά έναν σκελετό, ακουμπισμένο πάνω σε πανάκριβο, βαθυγάλο μεταξί. Κάποιες ιδιαίτερες μέρες το φέρετρο άνοιγε και ο σκελετός παραδιδόταν σε προσκύνημα, και είχα ακούσει να λένε για θαύματα που συνέβαιναν σε εκείνους που πλήρωναν προκειμένου να ακουμπήσουν τα κιτρινωμένα κόκαλα. Φλύκταινες θεραπεύονταν με τρόπο μαγικό, πληγές εξαφανίζονταν, οι σακάτηδες περπατούσαν, και όλα αυτά επειδή λέγανε πως τα οστά εκείνα ήταν του αγίου Όσβαλντ, πράγμα το οποίο, αν πράγματι ίσχυε, θα ήταν από μόνο του πραγματικό θαύμα, γιατί εκείνα τα οστά τα είχα βρει εγώ. Το πιθανότερο ήταν πως ανήκαν σε κάποιον ανώνυμο μο-

ναχό, αν και δεν αποκλείεται να ανήκαν σε κάποιο χοιροβοσκό, αν και όταν το είχα πει αυτό στον πατέρα Κάθμπερτ, μου είχε απαντήσει πως δεν ήταν λίγοι οι χοιροβοσκοί που αναδείχτηκαν σε αγίους. Τίποτε, άκρη δε βγάζεις με τους χριστιανούς.

Πέρα από τους τριάντα με σαράντα ιερείς, πρέπει να βρισκόταν τουλάχιστον άλλοι εκατόν είκοσι άνθρωποι στην εκκλησία, όλοι όρθιοι κάτω από τα ψηλά δοκάρια όπου πετούσαν σπουργίτια. Υποτίθεται πως αυτή η τελετή στην εκκλησία θα χάριζε την ευλογία του καρφωμένου θεού στη συνεδρίαση του Συμβουλίου, οπότε δεν αποτέλεσε έκπληξη όταν ο επίσκοπος Γούλφχερντ επιδόθηκε σε ένα παθιασμένο κήρυγμα σχετικά με τη σοφία του να ακούει κανείς τη συμβουλή ανθρώπων εχεφρόνων, ανθρώπων καλών, ανθρώπων μεγαλύτερών του, με όνομα στην κοινωνία. «Ας αντιμετωπίσουμε τους μεγαλύτερους μας με διπλό σεβασμό», μας παρότρυνε με τη σπριγκή φωνή του, «γιατί έτσι ορίζει ο λόγος του Θεού!» Μπορεί και να το όριζε, πάντως στο στόμα του Γούλφχερντ αυτά τα λόγια σήμαιναν πως κανείς δεν είχε κληθεί για να δώσει συμβουλή, παρά μόνο για να συμφωνήσει με ό,τι είχε αποφασιστεί ήδη μεταξύ του επισκόπου, του Έθελρεντ και, όπως είχα μόλις πληροφορηθεί, του Έθελχελμ του Ουέσεξ.

Ο Έθελχελμ ήταν ο πλουσιότερος άνθρωπος στο Ουέσεξ μετά τον βασιλιά, τον γαμπρό του. Του ανήκαν αχανείς εκτάσεις, και οι πολεμιστές της φρουράς του αποτελούσαν σχεδόν το ένα τρίτο του στρατού της Δυτικής Σαξονίας. Ήταν ο πρωτοσύμβουλος του Έντουαρντ και η αιφνιδιαστική παρουσία του στο Γκλούστερ το δίχως άλλο σήμαινε πως ο Έντουαρντ του Ουέσεξ είχε καταλήξει στο τι ήθελε να γίνει στη Μερκία. Πρέπει να είχε στείλει τον Έθελχελμ προκειμένου να ανακοινώσει την απόφαση αυτή, όμως τόσο ο Έντουαρντ όσο και ο Έθελχελμ γνώριζαν πως η Μερκία ήταν τόπος περήφανος και ευερέθιστος. Η Μερκία δε θα αποδεχόταν έτσι απλά τον Έντουαρντ ως βασιλιά, άρα, λογικά, κάτι θα της πρόσφερε ως αντάλλαγμα, όμως τι θα μπορούσε να είναι αυτό; Σύμφωνα, ο Έντουαρντ θα μπορούσε απλούστατα να αυτοανακηρυχτεί Βασιλιάς της Μερκίας μετά τον θάνατο του Έθελρεντ,

όμως μια τέτοια κίνηση θα προκαλούσε αναταραχή, αν όχι ανοιχτές αντιδράσεις. Ο Έντουαρντ, ήμουν βέβαιος, ήθελε να τον παρακαλέσει η Μερκία να αναλάβει τις τύχες της, και γι' αυτό είχε στείλει τον Έθελχελμ, τον ευπροσήγορο Έθελχελμ, τον γενναϊόδωρο Έθελχελμ, τον ανοιχτόκαρδο Έθελχελμ. Οι πάντες συμπάθουσαν τον Έθελχελμ. Κι εγώ επίσης, όμως η παρουσία του στο Γκλούστερ μαρτυρούσε πως κάποια πονηριά βρισκόταν σε εξέλιξη.

Κατάφερα να κοιμηθώ στο μεγαλύτερο διάστημα του κηρύγματος του Γούλφχερντ, και ύστερα, όταν η χορωδία ολοκλήρωσε έναν ατελείωτο ψαλμό, ο Όσφερθ και ο Φίναν με βοήθησαν να αποχωρήσω από την εκκλησία, ενώ ο γιος μου κουβαλούσε την Ανάσα του Δράκου και τις πατερίτσες μου. Φρόντισα να υπερβάλλω την αδυναμία μου, γέροντας επιδεικτικά στους ώμους του Φίναν, ενώ έσερνα τα πόδια μου. Γενικά, ψέματα έκανα, όχι όμως τελείως. Είχα κουραστεί να πονάω, είχα κουραστεί να τρέχει εκείνο το βρομερό πύο από την πληγή. Μερικοί άνθρωποι κοντοστάθηκαν για να εκφράσουν τη λύπη τους για την ταλαιπωρη όψη μου, και ένα μέρος εκείνης της συμπάθειας ήταν ειλικρινές, όμως πολλοί ήταν αυτοί που δεν μπορούσαν να κρύψουν τη χαρά που αντλούσαν από το κατάντημά μου. Προτού τραυματιστώ, με φοβόντουσαν, και τώρα ήταν ελεύθεροι να εκδηλώνουν την περιφρόνησή τους.

Η πληροφορία που μου μετέφερε ο πατήρ Πέντα αποδείχτηκε σχεδόν αχρείαστη, μιας και ο Έθελχελμ περιέμενε στη μεγάλη αίθουσα, όμως υπέθεσα πως ο νεαρός ιερέας είχε θελήσει να με προειδοποιήσει όσο πιο έγκαιρα μπορούσε, και ταυτόχρονα να αποδείξει πως άξιζε το χρυσάφι που του έδινα. Ο Σάξονας άρχοντας περιτριγυριζόταν από κατώτερους αξιωματούχους, και όλοι τους καταλάβαιναν πως την πραγματική εξουσία σε αυτή την αίθουσα την ασκούσε εκείνος, καθώς μιλούσε στο όνομα του Έντουαρντ του Ουέσεξ, και χωρίς τον στρατό των Δυτικών Σαξόνων δε θα υπήρχε Μερκία. Βάλληκα να τον παρατηρώ, προσπαθώντας να καταλάβω για ποιον λόγο βρισκόταν εκεί. Ήταν άνθρωπος μεγάλος, με πρόσωπο πλατύ, μαλλιά που είχαν αρχίσει να αραιώνουν, χαμογελαστός, με βλέμμα καλοσυνάτο, κι έδειξε να σαστίζει μόλις

με αντίκρισε. Έκανε πέρα τους ανθρώπους με τους οποίους μιλούσε και έσπευσε στο πλευρό μου. «Φύλατε άρχοντα Ούτρεντ», είπε.

«Άρχοντα Έθελχελμ». Φρόντισα να ακουστεί η φωνή μου αργή και τραχιά.

«Φύλατε άρχοντα Ούτρεντ», επανέλαβε, κλείνοντας τη μια παλάμη μου ανάμεσα στις δικές του. «Δεν έχω λόγια να εκφράσω το πώς αισθάνομαι! Πες μου τι μπορούμε να κάνουμε για εσένα». Πίεσε την παλάμη μου. «Πες μου!» με παρότρυνε.

«Μπορείτε να με αφήσετε να πεθάνω ήσυχα», είπα.

«Είμαι βέβαιος πως έχεις πολλά χρόνια να ζήσεις ακόμη», είπα, «αντίθετα με τη λατρεμένη μου σύζυγο».

Αυτό πρώτη φορά το άκουγα. Γνώριζα ότι ο Έθελχελμ ήταν παντρεμένος με ένα χλομό, λιγνό πλάσμα που του είχε προσφέρει το μισό Ντέφνασκιρ ως προίκα. Με κάποιον τρόπο είχε καταφέρει να γεννήσει μια σειρά από στρουμπουλά, υγιή μωρά. Ήταν θαύμα που είχε καταφέρει να αντέξει μέχρι τώρα. «Λυπάμαι», είπα αδύναμα.

«Είναι άρρωστη η δύσμοιρη. Λιώνει στο κρεβάτι, το τέλος δεν απέχει πολύ πλέον». Δεν ακούστηκε ιδιαίτερα ταραγμένος, όμως υπέθεσα πως ο γάμος του με εκείνο το κάτισχνο πλάσμα από την πρώτη στιγμή είχε γίνει προκειμένου να εξασφαλίσει ο Έθελχελμ περισσότερα εδάφη. «Θα παντρευτώ ξανά», ανακοίνωσε, «και βεβαίως θα παραβρεθείς στον γάμο!»

«Εφόσον ζω», απάντησα.

«Και βέβαια θα ζεις! Θα προσευχηθώ για σένα!»

Στο μεταξύ, θα χρειαζόταν να προσευχηθεί και για τον Έθελρεντ. Ο Άρχοντας της Μερκίας δεν είχε παραστεί στη λειτουργία, όμως περίμενε θρονιασμένος στο βάθρο που υπήρχε στη δυτική άκρη της μεγάλης αίθουσας. Σωριασμένος εκεί, με βλέμμα απλανές, τυλιγμένος με μια πελώρια κάπα από γούνα κάστορα. Τα κόκκινα μαλλιά του είχαν ασπρίσει, αν και τα περισσότερα κρύβονταν κάτω από ένα μάλλινο καλπάκι το οποίο, υπέθετα, έκρυβε το τραύμα του. Καμία συμπάθεια δεν έτρεφα για τον Έθελρεντ, όμως τον λυπήθηκα. Κι εκείνος μάλλον αντιλήφθηκε ότι τον κοίταξα, καθώς ανασάλεψε, σήκωσε το κεφάλι του και κοίταξε προς τη μεριά όπου

είχα καθίσει, σε έναν πάγκο στο βάθος της αίθουσας. Κράτησε το βλέμμα του καρφωμένο εκεί για μια στιγμή, και ύστερα έγειρε το κεφάλι του πάνω στην ψηλή πλάτη της πολυθρόνας και το στόμα του κρέμασε.

Ο επίσκοπος Γούλφχερντ ανέβηκε στο βάθρο. Για μια στιγμή φοβήθηκα πως θα επιδιόταν σε ένα ακόμη κήρυγμα, όμως εκείνος χτύπησε τα σανίδια του βάθρου με τη μαγκούρα του, ησυχία επικράτησε στην αίθουσα κι ο ιερέας αρκέστηκε σε μια σύντομη ευλογία. Ο Έθελχελμ, όπως παρατήρησα, κατέλαβε μια διακριτική θέση σε μια άκρη της αίθουσας, την ώρα που ο Έρντβολφ στεκόταν στον απέναντι τοίχο, κι ανάμεσά τους οι σημαντικότεροι άντρες της Μερκίας κάθονταν σε άβολους πάγκους. Οι πολεμιστές της φρουράς του Έθελρεντ είχαν πάρει θέσεις περιμετρικά, και ήταν οι μόνοι στους οποίους επιτράπηκε να οπλοφορούν στην αίθουσα. Ο γιος μου εμφανίστηκε λίγο μετά και γονάτισε δίπλα μου. «Τα ξίφη είναι ασφαλή», μουρμούρισε.

«Είναι ο Σίτρικ εκεί;»

«Ναι».

Ο επίσκοπος Γούλφχερντ μιλούσε τόσο σιγανά ώστε χρειάστηκε να γείρω προς τα εμπρός για να ακούω τι έλεγε, κι αυτή η αλλαγή θέσης αποδείχτηκε επώδυνη. Υπέμεινα τον πόνο κι άκουσα. Επιθυμία του άρχοντα Έθελρεντ, όπως έλεγε ο επίσκοπος, ήταν να δει το βασίλειο της Μερκίας να ενισχύεται και να επεκτείνεται, ξεπερνώντας τα όρια στα οποία κινούνταν εδώ και πολλά χρόνια. «Χάρη στη δύναμη των όπλων μας κερδίσαμε εδάφη», είπε ο Γούλφχερντ, «και με τη χάρη του Θεού διώξαμε τους παγανιστές από τα κτήματα που καλλιεργούσαν οι πρόγονοί μας. Και γι' αυτό δοξολογούμε τον Θεό!»

«Αμήν», πετάχτηκε μεγαλόφωνα ο άρχοντας Έθελχελμ.

«Χρωστάμε αυτή την ευλογία», συνέχισε ο Γούλφχερντ, «στη νίκη που πετύχαμε πέρυσι, υπό την ηγεσία του άρχοντα Έθελρεντ, και με τη βοήθεια των πιστών συμμάχων του από τη Δυτική Σαξονία», είπε, γνέφοντας προς την πλευρά του Έθελχελμ, και η αίθουσα κατακλύστηκε από το ποδοβολητό επιδοκιμασίας των παριστάμενων. Ο μπάσταρδος, σκέφτηκα. Ο Έθελρεντ είχε τραυματιστεί

από πίσω, και τη μάχη την είχαν κερδίσει οι δικοί μου άντρες, όχι οι δικοί του.

Ο επίσκοπος περίμενε να γίνει ησυχία. «Κερδίσαμε εδάφη», συνέχισε, «εύφορα κτήματα, και ο άρχοντας Έθελρεντ ευαρεστείται να παραχωρήσει αυτά τα κτήματα σε όσους πολέμησαν στο πλευρό του πέρυσι», και ο επίσκοπος έδειξε ένα τραπέζι στο πλάι της αίθουσας, όπου δύο ιερείς κάθονταν πίσω από μια στοίβα εγγράφων. Η δωροδοκία ήταν προφανής. Εφόσον υποστήριζε κανείς την όποια πρόταση του Έθελρεντ, θα ανταμειβόταν με την παραχώρηση κάποιων κτημάτων.

«Εγώ τίποτε δε θα πάρω», μούγκρισα.

Ο Φίναν γέλασε πνιχτά. «Θα σου παραχωρήσει αρκετή γη για τάφο, άρχοντά μου».

«Εντούτοις», συνέχισε ο επίσκοπος, μιλώντας κάπως δυνατώτερα τώρα, πράγμα που σήμαινε πως μπορούσα να γείρω πίσω και να ακουμπήσω στον τοίχο, «οι παγανιστές εξακολουθούν να κρατούν πόλεις οι οποίες αποτελούσαν τμήμα του αρχαίου βασιλείου μας. Τα εδάφη μας εξακολουθούν να μολύνονται από την παρουσία τους, και εφόσον επιθυμούμε να κληροδοτήσουμε στα παιδιά μας τα κτήματα που όργωσαν οι προπάτορές μας, τότε οφείλουμε να δείξουμε θάρρος και να εκδιώξουμε τους απίστους, ακριβώς όπως ο Ιησούς του Ναυή εκδιώξε τους αμαρτωλούς από την Ιεριχώ!» Έκανε μια παύση, ενδεχομένως υπολογίζοντας σε νέο ποδοβολητό, όμως στην αίθουσα επικρατούσε σιωπή. Ο ιερέας έλεγε πως έπρεπε να πολεμήσουμε, πράγμα που ήταν αλήθεια, όμως ο επίσκοπος Γούλφχερντ δεν ήταν άνθρωπος ικανός να εμπνεύσει τους άλλους να ριχτούν στη μάχη, να αντιμετωπίσουν τα τείχη ασπίδων που θα όρθωναν οι λυσσασμένοι Δανοί.

«Όμως δε θα πολεμήσουμε μόνοι», συνέχισε ο επίσκοπος. «Ο άρχοντας Έθελχελμ έχει έρθει από το Ουέσεξ προκειμένου να μας υποσχεθεί, για την ακρίβεια, να μας διαβεβαιώσει, ότι οι δυνάμεις της Δυτικής Σαξονίας θα πολεμήσουν στο πλευρό μας!»

Αυτή η πληροφορία απέσπασε χειροκροτήματα. Κάποιος άλλος θα αναλάμβανε να πολεμήσει, κατά πώς φαινόταν, οπότε οι παρι-

στάμενοι άρχισαν να ποδοκροτούν καθώς ο Έθελχελμ ανέβαινε τα ξύλινα σκαλοπάτια για να σταθεί στο βάθρο. Χαμογέλασε προς την αίθουσα – ένας άντρας μεγαλόσωμος, γεμάτος σιγουριά για την εξουσία του. Πάνω στο θωρακισμένο στήθος του γυάλιζε μια χρυσή αλυσίδα. «Δεν έχω κανένα δικαίωμα να πάρω τον λόγο σε αυτή την ευγενή συνάντηση», είπε όλο ταπεινοφροσύνη, ενώ η πλούσια φωνή του κατέκλυζε την αίθουσα, «όμως θα μπορούσα να πω δυο λόγια, με την άδεια του άρχοντα Έθελρεντ;» Γύρισε προς το μέρος του, και ο Έθελρεντ κατάφερε να νεύσει καταφατικά.

«Ο βασιλιάς μου», είπε ο Έθελχελμ, «προσεύχεται καθημερινά για το βασίλειο της Μερκίας. Προσεύχεται να νικηθούν οι παγανιστές. Ευχαριστεί τον Θεό για την περιφανή νίκη σας πέρουσι και, άρχοντές μου, ας μην ξεχνάμε πως ήταν ο άρχοντας Ούτρεντ αυτός που ηγήθηκε σε εκείνη τη μάχη! Αυτός που υπέφερε σε εκείνη τη μάχη! Αυτός που παγίδευσε τους απίστευτους και τους έριξε πάνω στα ξίφη μας!»

Ήταν μια απρόσμενη εξέλιξη. Δεν υπήρχε ούτε ένας σε ολόκληρη την αίθουσα που να μη γνώριζε ότι ήμουν εχθρός του Έθελρεντ, κι όμως εδώ, μέσα στο ίδιο το αρχοντικό του Έθελρεντ, δεχόμουν επαίνους; Αρκετοί γύρισαν να με κοιτάξουν, ύστερα ένας δυο βάλθηκαν να χτυπούν τα πόδια τους στο πάτωμα και σύντομα η μεγάλη αίθουσα κατακλυζόταν από το ποδοβολητό. Ακόμη και ο Έθελρεντ κατάφερε να κατεβάσει την παλάμη του δυο φορές πάνω στο μπράτσο της πολυθρόνας του. Ο Έθελχελμ χαμογελούσε πλατιά, την ώρα που εγώ παρέμενα ανέκφραστος, προσπαθώντας να φανταστώ τι σόι φίδι κρυβόταν κάτω από εκείνη την απρόσμενη κολακεία.

«Ο βασιλιάς μου ευαρεστείται», συνέχισε ο Έθελχελμ, αφού περίμενε πρώτα να καταλαγιάσει το ποδοβολητό, «να διατηρεί μια ισχυρή δύναμη στο Λονδίνo, και ο στρατός αυτός θα είναι πάντοτε έτοιμος να αντιμετωπίσει τους Δανούς που μαιίνουν τα ανατολικά σύνορα των εδαφών μας». Το σχόλιο αυτό έγινε δεκτό με σιωπή, αν και δύσκολα θα μπορούσε να θεωρηθεί απρόσμενο. Το Λονδίνo, η σπουδαιότερη πόλη της Βρετανίας, αποτελούσε τμήμα της Μερκίας, όμως βρισκόταν υπό τον έλεγχο των Δυτικών Σαξόνων εδώ

και χρόνια. Αυτό που εννοούσε ο Έθελχελμι, αλλά δεν έλεγε ρητά, ήταν ότι η πόλη πλέον θα ενσωματωνόταν και επίσημα στη Δυτική Σαξονία, πράγμα το οποίο οι παριστάμενοι στην αίθουσα καταλάβαιναν. Μπορεί να μην τους άρεσε, όμως εφόσον αυτό ήταν το τίμημα για τη βοήθεια των Δυτικών Σαξόνων απέναντι στους Δανούς, τότε είχε ήδη καταβληθεί και επομένως ήταν αποδεκτό.

«Θα διατηρήσουμε εκείνη την πανίσχυρη στρατιά στα ανατολικά», είπε ο Έθελχελμι, «μια στρατιά αφιερωμένη στο έργο της επαναφοράς της Ανατολικής Αγγλίας υπό σαξονικό έλεγχο. Κι εσείς, άρχοντές μου, θα διατηρείτε έναν στρατό εδώ, στα δυτικά, και μαζί θα εξαφανίσουμε τους απίστους από τα εδάφη μας! Μαζί θα πολεμήσουμε!» Έκανε μια παύση, στρέφοντας το βλέμμα του ολόγυρα στην αίθουσα, και επανέλαβε την κρίσιμη λέξη. «Μαζί!»

Ολοκλήρωσε εκεί. Ήταν ένα μάλλον απότομο κλείσιμο. Χαμογέλασε στον επίσκοπο, χαμογέλασε στους σιωπηλούς άντρες που κάθονταν στους πάγκους από κάτω του, και ύστερα επέστρεψε στη θέση του. «Μαζί», είχε πει, με το οποίο το δίχως άλλο εννοούσε ένα προξενίο με το ζόρι, μεταξύ Δυτικής Σαξονίας και Μερκίας. Το φίδι, σκέφτηκα, ετοιμαζόταν να αμοληθεί.

Ο επίσκοπος Γούλφχερντ καθόταν όση ώρα μιλούσε ο Έθελχελμι, όμως τώρα σηκωνόταν και πάλι. «Είναι αναγκαίο, άρχοντές μου», είπε, «να σχηματίσουμε έναν στρατό στη Μερκία, ο οποίος θα απελευθερώσει τα βόρεια τμήματα των εδαφών μας από τους τελευταίους παγανιστές, διαδίδοντας έτσι τον λόγο του Κυρίου Ημών ως και την τελευταία γωνιά του πανάρχαιου βασιλείου μας». Κάποιος στην αίθουσα άρχισε να μιλάει, αν και δεν κατάφερα να ακούσω τι έλεγε, αλλά ο επίσκοπος τον διέκοψε. «Τα νέα κτήματα που παραχωρούμε θα καλύψουν τα έξοδα των πολεμιστών που χρειαζόμαστε», είπε αυστηρά, και τα λόγια του κατέπνιξαν κάθε διαμαρτυρία που ενδεχομένως είχε ακουστεί. Το δίχως άλλο η διαμαρτυρία είχε να κάνει με το κόστος διατήρησης ενός μόνιμου στρατού. Ένας στρατός απαιτούσε τρόφιμα, μισθούς, εξοπλισμό, εφοδιασμό με άλογα, όπλα, πανοπλίες, ασπίδες, εκπαίδευση, και το Συμβούλιο οσμιζόταν ήδη τους νέους φόρους, όμως ο επίσκοπος φαινόταν να

υποστηρίζει πως τα κτήματα που είχαν αποσπαστεί από τα χέρια των Δανών θα κάλυπταν τα έξοδα του στρατού. Πράγμα το οποίο δεν αποκλειόταν, σκέφτηκα, ούτε και ήταν άσχημη ιδέα. Είχαμε νικήσει τους Δανούς, τους είχαμε διώξει από τεράστιες εκτάσεις της Μερκίας, και ήταν λογικό να θέλουμε να τους απομακρύνουμε ακόμη περισσότερο. Αυτό επιχειρούσε να κάνει η Έθελφλεντ κοντά στο Κέστερ, όμως το προσπαθούσε χωρίς την υποστήριξη των χρημάτων ή των αντρών του συζύγου της.

«Και, βέβαια, ένας στρατός χρειάζεται αρχηγό», είπε ο επίσκοπος Γούλφχερντ.

Το φίδι ήδη κούναγε τη διχαλωτή του γλώσσα.

Στην αίθουσα απλώθηκε σιωπή.

«Είναι ένα ζήτημα το οποίο μας απασχόλησε επί μακρόν», ανακοίνωσε όλο ευλάβεια ο Γούλφχερντ, «ζήτημα για το οποίο προσευχηθήκαμε θεομά! Εκθέσαμε το πρόβλημα ενώπιον του Παντοδυνάμου, κι εκείνος, πάνσοφος καθώς είναι, μας αποκάλυψε την απάντηση».

Το φίδι ξεπρόβαλλε στο φως, τα μικρά του μάτια γυάλιζαν.

«Στην αίθουσα αυτή βρίσκονται αρκετοί άντρες», συνέχισε ο επίσκοπος, «ικανοί να ηγηθούν ενός στρατού ενάντια στους απίστους, όμως το να προκριθεί ένας απέναντι στους υπολοίπους θα προκαλούσε ζηλία. Αν ο άρχοντας Ούτρεντ ήταν υγιής, τότε δε θα υπήρχε κανένα δίλημμα!» Ξεδιάντροπε ψεύτη, σκέφτηκα. «Και όλοι μας προσευχόμαστε για την ανάρρωση του άρχοντα Ούτρεντ», εξακολούθησε ο επίσκοπος, «όμως έως ότου έρθει αυτή η χαρμόσυνη ημέρα, χρειαζόμαστε έναν άνθρωπο με αποδεδειγμένες ικανότητες, ατρόμητο χαρακτήρα και θεοσεβούμενο».

Τον Έρντβολφ. Όλα τα βλέμματα στην αίθουσα στράφηκαν προς το μέρος του, κι αμέσως διαισθάνθηκα τις έντονες αντιρρήσεις των αρχόντων. Ο Έρντβολφ δεν ήταν δικός τους. Ένας νεόκοπος ήταν, που χρωστούσε τη θέση του διοικητή της φρουράς του Έθελρεντ στην αδερφή του, την Ίντιθ, η οποία πλάγιαζε με τον άρχοντα. Δε θα μου είχε προκαλέσει έκπληξη αν την έβλεπα στο Συμβούλιο, να καμώνεται ίσως πως ήταν η νοσοκόμα του Έθελ-

ρεντ, όμως φαίνεται πως διέθετε τη στοιχειώδη φρόνηση, κι αν όχι η ίδια, τότε κάποιος κοντινός της, να μην εμφανιστεί εκεί.

Και τότε, ο επίσκοπος αιφνιδίασε τους πάντες, το φίδι άνοιξε διάπλατα το στόμα του, φανερώνοντας τα μακριά, σουβλερά του δόντια. «Επιθυμία του άρχοντα Έθελρεντ», ανακοίνωσε, «είναι να παντρευτεί η πολυαγαπημένη κόρη του τον Έρντβολφ».

Στην αίθουσα ακούστηκαν μερικά επιφωνήματα κατάπληξης, ύστερα ένα μουρμουρητό και τελικά απλώθηκε ξανά σιωπή. Έβλεπα αρκετούς συνοφρωμένους, περισσότερο από σαστιμάρα παρά αποδοκιμασία. Ο Έρντβολφ, μέσα από τον γάμο του με την Έλφουιν, γινόταν μέλος της οικογένειας του Έθελρεντ. Μπορεί να μην καταγόταν από ευγενική γενιά, όμως κανείς δεν μπορούσε να αμφισβητήσει τη βασιλική καταγωγή της συζύγου του. Η Έλφουιν ήταν εγγονή του βασιλιά Άλφρεντ, ανιψιά του βασιλιά Έντουαρντ. Τα ορθάνοιχτα μπούτια της αδερφής του Έρντβολφ του είχαν εξασφαλίσει τη διοίκηση της φρουράς του Έθελρεντ, όμως τώρα η Έλφουιν θα μπορούσε να τεντώσει τα ποδάρια της για να τον ανεβάσει ακόμη ψηλότερα. Έξυπνη κίνηση, σκέφτηκα. Κάποιοι έκαναν να μιλήσουν, οι φωνές τους ακούγονταν σαν σιγανό μουγκρητό στη μεγάλη αίθουσα, όμως μας περίμενε όλους μία ακόμη έκπληξη: μίλησε ο ίδιος ο Έθελρεντ.

«Επιθυμία μου», είπε ο Έθελρεντ, κι αμέσως έκανε παύση για να πάρει, με κόπο, ανάσα. Η φωνή του είχε ακουστεί αδύναμη και οι παριστάμενοι ζητούσαν ο ένας από τον άλλο να κάνουν ησυχία για να τον ακούσουν. «Επιθυμία μου», επανέλαβε, μιλώντας με φωνή σπαστή και σαλιωμένη, «είναι να παντρευτεί η θυγατέρα μου, Έλφουιν, τον άρχοντα Έρντβολφ».

Άρχοντα, σκέφτηκα; Τον άρχοντα Έρντβολφ; Έμεινα να κοιτάζω κατάπληκτος τον Έθελρεντ. Έμοιαζε να χαμογελά. Κοίταξα τον Έθελχελμ. Άραγε, τι κέρδιζε η Δυτική Σαξονία από αυτό τον γάμο; Ίσως, σκέφτηκα, η απάντηση να ήταν πολύ απλά πως, εφόσον κανένας από τους ευγενείς της Μερχίας δε θα παντρευόταν την Έλφουιν, δε θα μπορούσε να κληρονομήσει την εξουσία του Έθελρεντ, αφήνοντας με τον τρόπο αυτό τον θρόνο κενό για

τον Έντουαρντ, όμως σε μια τέτοια περίπτωση τι θα εμπόδιζε τον Έρντβολφ από το να διεκδικήσει εκείνος τον θρόνο; Και όμως, ο Έθελχελμ χαμογελούσε και έγνεφε με ικανοποίηση, και ύστερα διέσχισε την αίθουσα και άπλωσε τα χέρια του για να αγκαλιάσει τον Έρντβολφ. Δε θα μπορούσε να υπάρξει πιο ξεκάθαρο σημάδι από αυτό. Ο βασιλιάς Έντουαρντ του Ουέσεξ επιθυμούσε να παντρευτεί η ανιψιά του τον Έρντβολφ. Γιατί όμως;

Ο πατήρ Πέντα πέρασε με βήμα κοφτό από παραδίπλα, όπως κατευθυνόταν προς την πόρτα. Μου έριξε μια ματιά, και ο Όσφερθ μαγκώθηκε, περιμένοντας νέα φραστική επίθεση από τον νεαρό ιερέα, όμως ο Πέντα δε στάθηκε. «Ακολούθησε αυτό τον ιερέα», είπα στον γιο μου.

«Πατέρα;»

«Πάει να κατουρήσει. Τράβα να κατουρήσεις δίπλα του. Τράβα!»

«Μα, δε μου έρχεται...»

«Τράβα να κατουρήσεις!»

Ο Ούτρεντ υπάκουσε, κι εγώ παρακολούθησα τον Έθελχελμ να οδηγεί τον Έρντβολφ στο βάθρο. Ο νεαρότερος άντρας ήταν γοητευτικός, σίγουρος για τον εαυτό του, δυνατός. Γονάτισε μπροστά στον Έθελρεντ, κι εκείνος άπλωσε το χέρι του. Ο Έρντβολφ το φίλησε και ο Έθελρεντ κάτι είπε, τόσο χαμηλόφωνα όμως που κανείς μας δεν τον άκουσε. Ο επίσκοπος Γούλφχερντ έσκυψε για να ακούσει, και ύστερα ίσιωσε την πλάτη του και στράφηκε προς την αίθουσα. «Επιθυμία του λατρευτού μας άρχοντα Έθελρεντ», ανακοίνωσε, «είναι να παντρευτεί η κόρη του ανήμερα της γιορτής του αγίου Έθελβολντ».

Κάποιοι από τους ιερείς άρχισαν να ποδοκροτούν, και η υπόλοιπη αίθουσα τους μιμήθηκε. «Πότε είναι η γιορτή του αγίου Έθελβολντ;» ρώτησα τον Όσφερθ.

«Υπάρχουν δύο Έθελβολντ», αποκρίθηκε εκείνος, με εκνευριστική σχολαστικότητα, «κι αυτό είναι κάτι που θα έπρεπε να γνωρίζεις, άρχοντά μου, μιας και αμφότεροι κατάγονται από μέρη κοντά στο Μπέμπανμπεργκ».

«Λέγε ρε, πότε;» έκανα αγριεμένος.

«Η πλησιέστερη γιορτή είναι σε τρεις ημέρες, άρχοντά μου. Όμως η γιορτή του επισκόπου Έθελβολντ ήταν τον περασμένο μήνα».

Σε τρεις ημέρες; Ελάχιστο διάστημα, δε θα επέτρεπε στην Έθελφλεντ να παρέμβει. Η κόρη της, η Έλφουντ, θα κατέληγε παντρεμένη με εχθρό, προτού καν εκείνη το πληροφορηθεί. Και αυτός ο εχθρός εξακολουθούσε να γονατίζει μπροστά στον Έθελρεντ, την ώρα που το Συμβούλιο τον επευφημούσε. Λίγες στιγμές νωρίτερα είχαν αντιμετωπίσει με περιφρόνηση τον Έρντβολφ, επειδή ήταν ταπεινής καταγωγής, όμως πλέον αντιλαμβάνονταν προς τα πού φυσούσε ο άνεμος, φυσούσε δυνατός από τον νότο, από το Ουέσεξ. Τουλάχιστον, ο Έρντβολφ ήταν Μερκίος, οπότε η Μερκία θα γλίτωνε από την ατίμωση να παρακαλέσει έναν Δυτικό Σάξονα να ηγηθεί των δυνάμεών της.

Τότε, ο γιος μου επέστρεψε στην εκκλησία και έσκυψε στο αυτί μου. Μου ψιθύρισε.

Κι εγώ μπόρεσα να καταλάβω επιτέλους για ποιον λόγο ενέκρινε ο Έθελχελμ τον γάμο και γιατί είχα προσκληθεί στο Συμβούλιο.

Έπρεπε να το ξέρω ή τουλάχιστον να το είχα μαντέψει. Αυτή η σύγκληση του Συμβουλίου δεν αφορούσε απλώς το μέλλον της Μερκίας, αλλά και τη μοίρα ολόκληρων βασιλιάδων.

Εξήγησα στον Ούτρεντ τι έπρεπε να κάνει, και ύστερα σηκώθηκα. Σηκώθηκα αργά, με δυσκολία, αφήνοντας τον πόνο να φανεί στο πρόσωπό μου. «Άρχοντές μου», φώναξα, πράγμα που με έκανε να πονέσω τρομερά. «Άρχοντές μου!» φώναξα ξανά, επιτρέποντας στον πόνο να με ρημάξει.

Γύρισαν να με κοιτάξουν. Οι πάντες στην αίθουσα ήξεραν τι επρόκειτο να συμβεί, μάλιστα ο Έθελχελμ και ο επισκόπος φοβούνταν πως θα συνέβαινε κάτι τέτοιο, κι αυτός ήταν ο λόγος που είχαν προσπαθήσει να με κάνουν να σωπάσω με τις κολακείες τους. Πλέον ήξεραν πως οι κολακείες είχαν αποτύχει, γιατί ετοιμαζόμουν να διαμαρτυρηθώ. Θα υποστήριζα πως το σωστό ήταν να έχει και η Έθελφλεντ λόγο στην τύχη της θυγατέρας της. Θα αμφισβητούσα τα σχέδια του Έθελρεντ και του Έθελχελμ, και τώρα περίμεναν σιωπηλοί να ακουστεί αυτή η αμφισβήτηση. Ο Έθελρεντ με

κάρφωνε με το βλέμμα του, το ίδιο και ο Έθελγκελμ. Ο επίσκοπος με κοιτούσε χάσκοντας.

Όμως, προς μεγάλη τους ανακούφιση, δεν είπα λέξη.

Σωριάστηκα στο πάτωμα.

Ακολούθησε αναστάτωση. Έτρεμα και βογκούσα. Αρκετοί έτρεξαν να γονατίσουν στο πλευρό μου, και ο Φίναν βρυχήθηκε να κάνουν χώρο, να πάρω αέρα. Φώναζε επίσης τον γιο μου, του έλεγε να έρθει κοντά μου, όμως ο Ούτρεντ είχε πάει να εκτελέσει την εντολή μου. Ο πατήρ Πέντα άνοιξε δρόμο μέσα από το πλήθος και, βλέποντάς με σε εκείνη την κατάσταση, αποφάνθηκε μεγαλόφωνα πως αυτή ήταν η δίκαιη τιμωρία που μου επιφύλαξε ο Θεός, σχόλιο το οποίο έκανε ακόμη και τον επίσκοπο Γούλφχερντ να συνοφρυωθεί. «Σώπασε!»

«Ο άπιστος τιμωρήθηκε», επέμεινε ο πατήρ Πέντα, δείχνοντας υπερβολική διάθεση να φανεί αντάξιος του μισθού του.

«Άρχοντά μου; Άρχοντά μου!» Ο Φίναν μου έτριβε τη δεξιά παλάμη.

«Ένα σπαθί», είπα ξεψυχισμένα, και ύστερα δυναπότερα, «σπαθί!»

«Δεν κάνει εδώ μέσα», επέμεινε κάποιος ανόητος.

«Δεν επιτρέπονται όπλα στην αίθουσα», είπε ο αυστηρά ο Έρ-ντβόλφ.

Κι έτσι, ο Φίναν μαζί με άλλους τέσσερις με μετέφεραν έξω και με απόθεσαν στο χορτάρι. Έπεφτε ψιλόβροχο καθώς ο Σίτρικ μου έφερε την Ανάσα του Δράκου και έκλεινε τη δεξιά μου παλάμη γύρω από τη λαβή της. «Άθεοι!» έκανε αγριεμένος ο πατήρ Πέντα.

«Πώς είναι, ζει;» ρώτησε ο επίσκοπος, σκύβοντας για να με κοιτάξει.

«Όχι για πολύ», είπε ο Φίναν.

«Πάτε τον κάπου να μη βρέχεται», είπε ο επίσκοπος.

«Σπίτι», μουρμούρισα, «σπίτι να με πάτε. Φίναν! Σπίτι να με πας!»

«Σπίτι θα σε πάω, άρχοντά μου», είπε ο Φίναν.

Ο Έθελγκελμ έφτασε στο σημείο, παραμερίζοντας το πλήθος σαν

ταύρος που σκόρπαγε κοπάδι προβάτων. «Άρχοντα Ούτρεντ!» αναφώνησε, όπως γονάτιζε δίπλα μου. «Τι συνέβη;»

Ο Όσφερθ έκανε το σημείο του σταυρού. «Δεν μπορεί να σε ακούσει, άρχοντά μου».

«Μπορώ», είπα. «Σπίτι να με πάτε».

«Σπίτι;» απόρησε ο Έθελχελμ. Ακουγόταν ανήσυχος.

«Σπίτι, στους λόφους», είπα. «Θέλω να πεθάνω στους λόφους».

«Υπάρχει μια μονή εδώ κοντά», είπε ο Έθελχελμ, όπως βασιτούσε τη δεξιά μου παλάμη, ενισχύοντας τη λαβή μου γύρω από την Ανάσα του Δράκου. «Εκεί μπορούν να σε φροντίσουν, άρχοντα Ούτρεντ».

«Στους λόφους», είπα, ξεψυχισμένα, «στους λόφους θέλω να με πάτε».

«Παγανιστικές ανοησίες», αποφάνθηκε περιφρονητικά ο πατήρ Πέντα.

«Εφόσον ο άρχοντας Ούτρεντ επιθυμεί να πάει στους λόφους», δήλωσε αποφασιστικά ο Έθελχελμ, «τότε εκεί πρέπει να πάει!» Αρκετοί μουρμούριζαν, όπως με παρατηρούσαν. Ο θάνατός μου στερούσε από την Έθελφλεντ τον ισχυρότερο υποστηρικτή της και το δίχως άλλο αναρωτιόντουσαν τι θα απογίνονταν τα εδάφη της, όπως και τα δικά μου, από τη στιγμή που ο Έρντβολφ γινόταν κύριος της Μερκίας. Στο μεταξύ, η βροχή δυνάμωνε, κι εγώ βογκούσα. Δεν υποκρινόμουν εντελώς.

«Θα κρουολογήσεις, καλέ μου επίσκοπε», είπε ο πατήρ Πέντα.

«Άλλωστε, έχουμε πολλά ακόμη να συζητήσουμε», είπε ο Γούλφχερντ, ισιώνοντας την πλάτη του. «Κράτα μας ενημέρους», είπε, απευθυνόμενος στον Φίναν.

«Θεία δίκη», επέμενε ο Πέντα, καθώς απομακρυνόταν.

«Πράγματι!» είπε βαρύθυμα ο Γούλφχερντ. «Και ας είναι αυτό μάθημα σε όλους τους απίστους». Έκανε το σημείο του σταυρού, και ύστερα ακολούθησε τον Πέντα προς την αίθουσα.

«Θα μας ενημερώσεις ό,τι κι αν συμβεί;» ρώτησε ο Έθελχελμ τον Φίναν.

«Βεβαίως, άρχοντά μου. Προσευχηθείτε γι' αυτόν».

«Με όλη μου την ψυχή».

Περιμένα μέχρι να σιγουρευτώ πως όλα τα μέλη του Συμβουλίου είχαν απομακρυνθεί για να προστατευτούν από τη βροχή, και ύστερα γύρισα να κοιτάξω τον Φίναν. «Ο Ούτρεντ φέρνει μια άμαξα», είπα. «Ανέβασέ με εκεί. Ύστερα, φεύγουμε για τα ανατολικά, όλοι μας. Σίτρικ;»

«Άρχοντά μου;»

«Βρες τους άντρες μας. Ψάξε στα καπηλειά. Ετοίμασέ τους για ταξίδι. Έφυγες!»

«Άρχοντά μου;» έκανε ο Φίναν, απορημένος από την ξαφνική μου ζωντάνια.

«Πεθαίνω», του εξήγησα, και ύστερα του έκλεισα το μάτι.

«Πεθαίνεις, άρχοντά μου;»

«Ελπίζω όχι, όμως εσύ αυτό να λες».

Χρειάστηκε να περάσει κάμποση ώρα, όμως με τα πολλά ο γιος μου έφερε την άμαξα, ζεμένη με δυο άλογα, και με ανέβασε στο νοτισμένο αχυρόστρωμα. Είχα οδηγήσει τους περισσότερους άντρες μου στο Γκλούστερ, και τώρα πήραν θέσεις με τα άλογά τους μπροστά, πίσω και δίπλα στην άμαξα, καθώς διασχίζαμε τους δρόμους. Οι άνθρωποι έβγαζαν τα καπέλα τους καθώς περνούσαμε από μπροστά τους. Με κάποιον τρόπο η είδηση του επικείμενου θανάτου μου είχε εξαπλωθεί στην πόλη και από μαγαζιά και σπίτια έβγαιναν άνθρωποι για να δουν την πομπή μου να περνάει. Οι ιερείς έκαναν το σημείο του σταυρού, όπως τσούλαγε η άμαξα από μπροστά τους.

Φοβόμουν πως ήταν ήδη πολύ αργά. Ο γιος μου, όταν πήγε να κάνει παρέα στον Πέντα, που είχε στηθεί να κατοικήσει τον τοίχο της εκκλησίας, είχε μάθει αυτό που ήθελε από την αρχή να μου πει ο ιερέας. Ο Έθελχελμ είχε στείλει άντρες στο Κίρενστερ.

Κανονικά, έπρεπε να το είχα καταλάβει.

Αυτός ήταν ο λόγος που είχα προσκληθεί στο Συμβούλιο, όχι επειδή ο Έθελρεντ και ο Έθελχελμ ήθελαν να πείσουν τη Μερκία πως κάποιος εκεί θα υποστήριζε τις θέσεις της Έθελφλεντ, αλλά προκειμένου να με απομακρύνουν από το Κίρενστερ, ή μάλλον να απομακρύνουν τους πολεμιστές μου από την πόλη, γιατί στο Κίρενστερ υπήρχε κάτι το οποίο ο Έθελχελμ ήθελε απεγνωσμένα.

Ήθελε τον Έθελσταν.

Ο Έθελσταν ήταν μικρό παιδί, μόλις δέκα χρονών, από όσο μπορούσα να λογαριάσω, και η μητέρα του ήταν μια νεαρή μορφονιά από το Κεντ, που είχε πεθάνει πάνω στη γέννα. Όμως ο πατέρας του ζούσε, για την ακρίβεια ζούσε και βασίλευε, μιας και πατέρας του ήταν ο Έντουαρντ, γιος του βασιλιά Άλφρεντ, και πλέον βρισκόταν στον θρόνο του Ουέσεξ. Στο μεταξύ, ο Έντουαρντ είχε παντρευτεί τη θυγατέρα του Έθελχελμ και είχε αποκτήσει άλλο γιο, πράγμα που καθιστούσε τον Έθελσταν ενοχλητικό πρόβλημα. Με άλλα λόγια, ήταν εκείνος ο πρωτότοκος; Ή μήπως ήταν, όπως επέμενε ο Έθελχελμ, νόθος; Εφόσον ήταν νόθος, δεν είχε απολύτως κανένα δικαίωμα στον θρόνο, όμως κυκλοφορούσε μια επίμονη φήμη πως ο Έντουαρντ είχε παντρευτεί εκείνη τη νεαρή από το Κεντ. Κι εγώ γνώριζα πως η φήμη ήταν αληθινή, γιατί τη γαμήλια τελετή είχε τελέσει ο πατήρ Κάθμπερτ. Ο λαός του Ουέσεξ καμωνόταν πως πίστευε ότι ο Έθελσταν ήταν νόθος, όμως ο Έθελχελμ φοβόταν εκείνες τις επίμονες φήμες. Φοβόταν πως ο Έθελσταν θα αποτελούσε μελλοντικά αντίπαλο του ίδιου του εγγονού του για τον θρόνο του Ουέσεξ, κι όπως ήταν πλέον προφανές, ο Έθελχελμ είχε αποφασίσει να πάρει τα μέτρα του. Σύμφωνα με τον Πέντα, είχε στείλει είκοσι ή και περισσότερους άντρες στο Κίρενστερ, εκεί όπου ζούσε ο Έθελσταν, στο σπίτι της Έθελφλεντ, όμως η απουσία μου σήμαινε πως το αγόρι προστάτευαν μόλις έξι πολεμιστές. Θα τολμούσε άραγε ο Έθελχελμ να τον σκοτώσει; Αμφέβαλλα γι' αυτό, όμως δε θα δίσταζε να τον αιχμαλωτίσει και να τον στείλει κάπου μακριά, κάπου όπου δε θα μπορούσε να απειλήσει τα σχέδια του άρχοντα. Και εφόσον ο Πέντα είχε δίκιο, οι άντρες που είχαν αποστολή να αιχμαλωτίσουν τον Έθελσταν είχαν προβάδισμα μίας ημέρας απέναντί μας. Όμως ήταν φανερό πως ο Έθελχελμ φοβόταν πως θα πήγαινα στο Κίρενστερ, ή ίσως στη Φαγκρανφόρντα, πράγμα που με έκανε να υποψιάζομαι πως οι άντρες του μπορεί και να βρίσκονταν ακόμη εκεί, κι αυτός ήταν ο λόγος που είχα μουρμουρίσει εκείνες τις ανοησίες, δήθεν πως ήθελα να πεθάνω στους λόφους. Όταν πεθάνω, θέλω να βρισκομαι στο ζεστό κρεβάτι μιας

κοπελιάς, όχι σε κάποια μουλιασμένη λοφοπλαγιά της Μερκίας.

Δεν τολμούσα να βιαστώ. Από τα τείχη του Γκλούστερ μας παρακολουθούσαν πολλοί, οπότε προχωρούσαμε βασανιστικά αργά, σαν να μην ήθελαν οι δικοί μου να ταρακουνήσουν μια άμαξα μέσα στην οποία κειτόταν ένας ετοιμοθάνατος. Έπρεπε να συνεχίσουμε να υποκρινόμαστε, μέχρι να φτάσουμε στο δάσος από σημύδες που εκτεινόταν στην απότομη πλαγιά, η οποία με τη σειρά της κατέληγε στους λόφους όπου τα πρόβατα κρατούσαν το χλομό χορτάρι κοντό όλο το καλοκαίρι, όμως μόλις βρεθήκαμε ανάμεσα σε εκείνα τα δέντρα, ασφαλείς από τυχόν περιέργα βλέμματα, κατέβηκα από την άμαξα και καβάλησα το άλογό μου. Άφησα τον Γκόντρικ Γκρίντανσον, τον νεαρό υπηρέτη του γιου μου να οδηγήσει την άμαξα, και οι υπόλοιποι φύγαμε μπροστά έφιπποι. «Όσφερθ!» φώναξα.

«Άρχοντά μου;»

«Μη σταματήσεις στο Κίρενστερ», του είπα. «Πάρε μαζί δυο άντρες και συνέχισε, βεβαιώσου πως ο πατήρ Κάθμπερτ είναι ασφαλής. Σήκωσε τον γκάβακα από το κρεβάτι του και φέρ' τους και τους δυο στο Κίρενστερ».

«Και τους δυο; Από το κρεβάτι;» Ήταν φορές που ο Όσφερθ αργούσε να πάρει στροφές.

«Γιατί, περιμένεις να τους βρεις πουθενά αλλού;» ρώτησα, και ο Φίναν γέλασε.

Ο πατήρ Κάθμπερτ ήταν ο προσωπικός μου ιερέας. Εγώ δεν ήθελα ιερέα, όμως μου τον είχε στείλει ο βασιλιάς Έντουαρντ, κι εκτός αυτού, συμπαθούσα τον Κάθμπερτ. Τον είχε τυφλώσει ο Κνουτ. Ήταν, όπως με διαβεβαίωναν συνεχώς, καλός ιερέας, πράγμα που σήμαινε πως έκανε τη δουλειά του ικανοποιητικά. «Ποια δουλειά;» είχα ρωτήσει μια φορά τον Όσφερθ, κι εκείνος με είχε διαβεβαιώσει πως ο Κάθμπερτ επισκεπτόταν τους αρρώστους, έλεγε τις προσευχές του κι έκανε τα προβλεπόμενα κηρύγματα, όμως κάθε φορά που περνούσα από το σπιτάκι του, δίπλα στην εκκλησία της Φαγκρανφόρντα, αναγκαζόμουν να τον περιμένω για να ντυθεί. Τελικά, εμφανιζόταν χαμογελαστός, αναμαλλιασμένος και ξανααμμένος, και λίγο μετά ακολουθούσε η Μεχράσα, η μελα-

χρηνή σκλάβοι την οποία είχε παντρευτεί. Ήταν αληθινή καλλονή.

Εν τω μεταξύ, ο Κάθμπερτ βρισκόταν σε κίνδυνο. Δεν ήμουν βέβαιος πως ο Έθελχελμ ήξερε ότι ο πατήρ Κάθμπερτ ήταν εκείνος που είχε παντρεύσει τον Έντουαρντ με την αγαπημένη του από το Κεντ. Αν πράγματι το ήξερε, τότε θα έπρεπε να κλείσει το στόμα του Κάθμπερτ, αν και δεν αποκλείεται να μην αποκάλυψε ποτέ ο Έντουαρντ την ταυτότητα του ιερέα. Ταυτόχρονα, ο Έντουαρντ αγαπούσε τον γιο του, όπως και τον Κάθμπερτ, ως πού έφτανε όμως αυτή η αγάπη; Ο Έντουαρντ δεν ήταν αδύναμος βασιλιάς, όμως ήταν νοσηλικός, ευχαρίστως ανέθετε τις περισσότερες υποθέσεις του βασιλείου του στον Έθελχελμ και σε μια ομάδα δραστήριων ιερέων οι οποίοι, πραγματικά, κυβερνούσαν το Ουέσεξ με δικαιοσύνη και αποφασιστικότητα. Έτσι, ο Έντουαρντ ήταν ελεύθερος να κυνηγάει και να ξενοκομιάζεται.

Και όσο ο βασιλιάς κυνηγούσε ελάφια, αγριογούρουνα και ποδόγυρους, ο Έθελχελμ συσώρευε εξουσία. Και την αξιοποιούσε αρκετά καλά. Στο Ουέσεξ επικρατούσε δικαιοσύνη, τα οχυρά συντηρούνταν, οι πολιτοφυλακές εξασκούνταν, και οι Δανοί είχαν καταλάβει επιτέλους ότι οι εισβολές στο Ουέσεξ οδηγούσαν αναπόφευκτα σε ήττα, ενώ ο ίδιος ο Έθελχελμ ήταν αρκετά αξιοπρεπής άνθρωπος, μόνο που διέκρινε την ευκαιρία να γίνει παππούς βασιλιά, και μάλιστα ενός σπουδαίου βασιλιά. Θα καθοδηγούσε τον εγγονό του έτσι όπως καθοδηγούσε τον Έντουαρντ, και προσωπικά δεν είχα την παραμικρή αμφιβολία πως φιλοδοξία του Έθελχελμ ήταν το ίδιο όνειρο που είχε στοιχειώσει τον Άλφρεντ. Το όνειρο να ενώσει τους Σάξονες, να πάρει τα τέσσερα βασίλεια και να τα κάνει ένα. Και ήταν ένα όνειρο αξιόλογο, μόνο που ο Έθελχελμ ήθελε να εξασφαλίσει πως θα ήταν η δική του οικογένεια εκείνη που θα πραγματοποιούσε αυτό το όνειρο.

Κι εγώ θα τον εμπόδιζα.

Αν μπορούσα.

Θα τον εμπόδιζα, γιατί γνώριζα ότι ο Έθελσταν ήταν νόμιμος γιος. Ήταν ο έθελιγκ, ο πρωτότοκος γιος του βασιλιά και, εκτός αυτού, αγαπούσα πραγματικά εκείνο το αγόρι. Ο Έθελχελμ δε θα

δίσταζε να κάνει οτιδήποτε προκειμένου να καταστρέψει το αγόρι, κι εγώ θα έκανα τα πάντα προκειμένου να το προστατέψω.

Δεν είχαμε να κάνουμε μεγάλο δρόμο. Με το που βρεθήκαμε στις κορυφές των λόφων, μπορούσαμε να διακρίνουμε τις στήλες καπνού που υψώνονταν από τις εστίες του Κίρνεστερ. Καλπάζαμε γοργά, τα πλευρά μου πονούσαν. Τα εδάφη γύρω από τον ρωμαϊκό δρόμο ανήκαν στην Έθελφλεντ, και ήταν εδάφη εύφορα. Τα πρώτα αρνιά είχαν εμφανιστεί στα λιβάδια, και τα φύλαγαν άνθρωποι και σκύλοι. Τα πλούτη αυτού του τόπου είχαν παραχωρηθεί στην Έθελφλεντ από τον πατέρα της, όμως ο αδερφός της μπορούσε να της τα αφαιρέσει, και η απρόσμενη παρουσία του Έθελχελμι στο Γκλούστερ έδειχνε πως ο Έντουαρντ έπαιρνε το μέρος του Έθελρεντ ή, πιο σωστά, πως ο Έθελχελμι έπαιρνε τις αποφάσεις που θα καθόριζαν τις τύχες της Μερκίας.

«Τι θα κάνει στο παιδί;» ρώτησε ο Φίναν, καθώς ήταν φανερό πως τον απασχολούσαν τα ίδια ερωτήματα που τριβέλιζαν τον νου μου. «Θα του κόψει το λαρύγγι;»

«Όχι. Ξέρει πως ο Έντουαρντ συμπαθεί τα δίδυμα». Ο Έθελσταν είχε και μια δίδυμη αδερφή, την Έντγκιθ.

«Θα στείλει τον Έθελσταν σε μοναστήρι», υπέθεσε ο γιος μου, «και τη μικρούλα Έντγκιθ στις καλόγριες».

«Πολύ πιθανό».

«Κάπου μακριά», συνέχισε ο γιος μου, «κάπου όπου ο ηγούμενος είναι από κείνα τα καθάρματα που σε τσακίζουν στο ξύλο κάθε δεύτερη μέρα».

«Θα προσπαθήσουν να τον κάνουν ιερέα», είπε ο Φίναν.

«Μπορεί και να ελπίζουν πως θα αρρωστήσει και θα πεθάνει», είπα, κι αμέσως μόρφασα, καθώς το άλογο μου πάταγε βαριά στο τραχύ πλακόστρωτο. Οι δρόμοι είχαν αρχίσει να καταρρέουν. Τα πάντα κατέρρεαν.

«Δεν κάνει που είσαι καβάλα στο άλογο, πατέρα», σχολίασε αποδοκιμαστικά ο γιος μου.

«Συνέχεια πονάω», είπα, «κι αν παραδοθώ στον πόνο, τότε δε θα κάνω τίποτε».

Όμως το ταξίδι ήταν επώδυνο και μέχρι να φτάσουμε στη δυτική πύλη του Κίρκενστερ, κόντευαν να με πάρουν τα δάκρυα από τον πόνο. Είναι φορές που αναρωτιέμαι αν μπορούν οι νεκροί να δουν τους ζωντανούς. Άραγε, κάθονται στην πελώρια αίθουσα όπου γλεντοκοπούν οι νεκροί, στη Βαλχάλα, και παρακολουθούν εκείνους που άφησαν πίσω τους; Φανταζόμουν τον Κνουτ να κάθεται εκεί και να σκέφτεται πως το δίχως άλλο σύντομα θα του έκανα παρέα, θα τσουγκρίζαμε τα ολόγιομα ποτήρια μας. Στη Βαλχάλα δεν υπάρχει πόνος, ούτε θλίψη, ούτε δάκρυα, ούτε πατημένοι όρκοι. Έβλεπα τον Κνουτ να μου χαμογελά πλατιά, όχι επειδή χαιρόταν που με έβλεπε να υποφέρω, αλλά επειδή στη ζωή συμπαθούσαμε ο ένας τον άλλον. «Έλα κοντά μου», έλεγε, «έλα κοντά μου να ζήσεις!» Ήταν μεγάλος ο πειρασμός.

«Πατέρα;» Ο γιος μου ακούστηκε ανήσυχος.

Ανοιγόκλεισα τα μάτια μου και οι σκιές που είχαν θολώσει το βλέμμα μου σκόρπισαν, οπότε είδα πως είχαμε φτάσει στην πύλη και ένας από τους φρουρούς της πόλης με κοίταζε συνοφρωμένος. «Άρχοντά μου;» έκανε ο άντρας.

«Είπες κάτι;»

«Οι άνθρωποι του βασιλιά βρίσκονται στο σπίτι της κυράς μου», αποκρίθηκε.

«Οι άνθρωποι του βασιλιά!» αναφώνησα, και ο άντρας έμεινε να με κοιτάζει σαστισμένος. Στράφηκα στον Όσφερθ. «Μη σταματάς εσύ! Βρες τον Κάθμπερτ!» Για να φτάσει στη Φαγκρανφόρντα, έπρεπε να περάσει μέσα από την πόλη. «Οι άνθρωποι του βασιλιά;»

«Οι άντρες του βασιλιά Έντουαρντ, άρχοντά μου.»

«Δηλαδή, είναι ακόμη εδώ;»

«Από όσο ξέρω, άρχοντά μου.»

Σπιρούνισα το άλογό μου και συνέχισα. Το σπίτι της Έθελφλεντ ανήκε κάποτε στον Ρωμαιο διοικητή της πόλης, ή τουλάχιστον υπέθετα πως ήταν το σπίτι του διοικητή, γιατί ήταν ένα εντυπωσιακό οικοδόμημα, το οποίο βρισκόταν σε μια γωνιά του παλιού ρωμαϊκού οχυρού. Τα τείχη του οχυρού είχαν γκρεμιστεί, εκτός από εκείνα στη βόρεια πλευρά, τα οποία πλέον αποτελούσαν τμήμα των οχυρω-

σεων της πόλης, όμως το σπίτι εύκολα μπορούσαν να το βασιτήξουν οι υπερασπιστές του. Βρισκόταν σε έναν μεγάλο αυλόγυρο, οι εξωτερικοί τοίχοι ήταν φτιαγμένοι από πέτρα στο χρώμα του μελιού, και παράθυρα δεν υπήρχαν. Υπήρχε μια είσοδος με κολόνες που έβλεπε προς τον νότο, και η Έθελφλεντ είχε φτιάξει μια καινούργια πύλη στον αυλόγυρο των στάβλων που έβγαζε στο βόρειο τείχος της πόλης. Έστειλα τον Σίρικ μαζί με έξι συντρόφους να φυλάνε εκείνη τη βόρεια είσοδο, ενώ εγώ συνέχισα μαζί με τριάντα άντρες κι έφτασα στη μικρή πλατεία που έβλεπε προς τη νότια πόρτα. Στην πλατεία είχε συγκεντρωθεί κόσμος, και όλοι τους απορούσαν για ποιον λόγο είχε στείλει άντρες ο Έντουαρντ του Ουέσεξ στο Κίρενστερ. Το πλήθος παραμέρισε καθώς οι οπλές των αλόγων μας βροντούσαν στον δρόμο πίσω τους, και λίγο μετά φτάσαμε στο άνοιγμα. Εκεί είδα δυο λογχοφόρους να έχουν πάρει θέσεις δίπλα στην πόρτα της Έθελρεντ. Ο ένας καθόταν πάνω σε μια πέτρινη υδρία, μέσα από την οποία φύτρωνε μια μικρή αγλαδιά. Σηκώθηκε κι έφερε απότομα μπροστά του την ασπίδα βλέποντάς μας να καταφτάνουμε, ενώ ο άλλος κοπάνησε κάμποσες φορές την κλειστή πόρτα με το κοντάρι της λόγχης του. Και οι δυο φορούσαν πλεχτούς θώρακες, κράνη και οι στρογγυλές ασπίδες τους είχαν ζωγραφιστεί πρόσφατα με τον δράκοντα του Ουέσεξ. Στην πόρτα υπήρχε μια μικρή θυρίδα και την είδα να παραμερίζει στο πλάι, καθώς κάποιος μας κοίταγε από μέσα. Δυο αγόρια φύλαγαν κάτι άλογα, στην ανατολική πλευρά της πλατείας, δίπλα στην ψηλή, ξύλινη εκκλησία που είχε χτίσει η Έθελφλεντ. «Μέτρα τα άλογα», είπα του γιου μου.

«Είκοσι τρία», απάντησε σχεδόν αμέσως.

Άρα είμαστε περισσότεροι. «Δεν πιστεύω να έχουμε φασαρίες», είπα.

Ξαφνικά, μια κραυγή ακούστηκε μέσα από το σπίτι.

Μια κραυγή που τρύπαγε τα αυτιά μας, με όλη την ένταση ενός καλοκαμωμένου δόρατος που τσάκιζε πέρα ως πέρα τις σανίδες μιας ασπίδας.

«Χριστέ και Κύριε», είπε ο Φίναν.

Την επόμενη στιγμή, η κραυγή έσβησε.

Στη μάχη για την εξουσία, μπορεί να υπάρξει ένας μόνο νικητής.

Ο ηγεμόνας της Μερκίας πεθαίνει και δεν υπάρχει άμεσος διάδοχος. Η γυναίκα του είναι γεννημένη αρχηγός, ωστόσο ποτέ δεν έχει κυβερνήσει γυναίκα αγγλικό βασίλειο. Και δεν έχει και στη διάθεσή της τον καλύτερο πολεμιστή και προστάτη της: τον Ούτρεντ του Μπέμπανμπεργκ.

Ένας κενός θρόνος θα άφηνε το βασίλειο εκτεθειμένο στους Δυτικούς Σάξονες και τους Βίκινγκς, που για ακόμη μία φορά διψούν για αίμα.

Χρειάζεται ένας ήρωας· ένας ήρωας που μάχεται όλη του τη ζωή, κάποιος που μπορεί να καταστρέψει τον διπλό εχθρό που απειλεί τη Μερκία. Ένας ήρωας που τελικά θα ορίσει τη μοίρα ενός έθνους...

Το όγδοο μέρος της σειράς
«Σαξονικά Χρονικά».

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-1666-3

9 786180 116663

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 18023

ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΕ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ